

Pielikumi

Pielikums Nr. 1. Promocijas darba personu rādītājs	174
Pielikums Nr. 2. Liepājas Muzikāli dramatiskā teātra baleta mākslinieku biogrāfijas.	189
Pielikums Nr. 3. Latvijas Nacionālās operas baletmeistaru radošās biogrāfijas	208
Pielikums Nr. 4. Baleta mākslinieku un kolektīvu viesizrādes Liepājā 1924–1944.....	215
Pielikums Nr. 5. M. Kauliņa deju skolas apmācības programma.....	217
Pielikums Nr. 6. H. Plūča Latvijas Nacionālās operas baletskolas programma	221
Pielikums Nr. 7. Liepājas operas baletmeistare A. Stedelaube	223
Pielikums Nr. 8. Arhīva materiāli par A. Ekstones māksliniecisko darbību	224
Pielikums Nr. 9. A. Kozlovska autobiogrāfija.....	230
Pielikums Nr. 10. A. Kozlovska iestudējums <i>Gulbju ezers</i> (1935)	237
Pielikums Nr. 11. A. Kozlovska iestudējums <i>Kopēlija</i> (1935).....	239
Pielikums Nr. 12. A. Kozlovska baleta iestudējums <i>Veltīgā uzmanība</i> (1936).....	241
Pielikums Nr. 13. A. Kozlovska baleta viencēlienu iestudējumi.....	244
Pielikums Nr. 14. A. Kozlovska oriģinālbalets <i>Meitene ar sērkokociņiem</i>	246
Pielikums Nr. 15. H. Tangijevs-Birznieces iestudējums baletam <i>Korsārs</i> (1941)	249
Pielikums Nr. 16. O. Lēmaņa iestudējums <i>Dons Kihots</i> (1943).....	250
Pielikums Nr. 17. A. Kozlovska iestudējums <i>Raimonda</i> (1944)	251
Pielikums Nr. 18. LPSR Ministru Padomes Mākslas lietu pārvaldes lēmums	257
Pielikums Nr. 19. A. Kozlovska un Ņ. Dombrovskas mākslinieciskā un pedagoģiskā darbība Zviedrijā.....	258
Pielikums Nr. 20. V. Keišes mākslinieciskā un pedagoģiskā darbība Kanādā.....	261

Pielikums Nr. 1. Promocijas darba personu rādītājs

A

Adamova, Olga (1919 – 2000) latviešu baletdejojāja, pedagoģe
Adāns, Ādolfs Šarls (*Adolphe Adam*, 1803–1856), franču komponists
Akmentiņš, Zigurds (1930) latviešu teātra vēsturnieks
Akuraters, Jānis (1876–1937) teātra vēsturnieks
Alberinga, Marta (1909–2005), latviešu horeogrāfe, dejotāja
Alberings, Valfrīds (1906 -1977) mūziķis
Alberts, Genādijs (*Геннадий Гершвич Альберт*, 1947) krievu baleta zinātnieks
Albērts (*Francois Decombe* 1789–1865) franču dejotājs, horeogrāfs
Allegri, Lorenco (*Lorenzo Allegri*, 1567–1648), franču komponists
Alunāns, Ādolfs (1848–1912), aktieris, režisors, dramaturgs
Andersens, Hanss Kristians (*Hans Christian Andersen*, 1805–1875) dāņu rakstnieks
Annuss, Augusts (1893–1984), latviešu scenogrāfs, gleznotājs
Anspaks, Jānis (1929), latviešu zinātnieks, pedagogs
Apiā, Ādolfu (*Adolphe Appia*, 1861–1928) arhitekts, scenogrāfs
Apine, Irēna (1926), latviešu baletdejojāja
Arbo, Tuano (*Thoinot Arbeau* 1519 - 1595) dejas mākslas teorētiķis
Arcibaševs Mihails - (*Арчибашев Михаил* 1878-1927) krievu rakstnieks
Aristotelis (grieķu: Ἀριστοτέλης, Aristotelēs; 384. - 322. gadā p.m.ē.) sengrieķu zinātnieks un filozofs.
Asafjevs, Boriss (Асафьев Борис Владимирович 1884 — 1949) krievu komponists, muzikologs
Aspazija, (*Johanna Emīlija Lizete Rozenberga*, vēlāk *Elza Pliekšāne* 1865–1943), latviešu dzejniece
Ašmane, Anna (1885–1967) ritmoplastikas pedagoģe
Auseklis (*Miķelis Krogzemis* 1850–1879), latviešu rakstnieks
Julian Algo (1899-1955) – Zviedru karaliskā baleta baletmestars 1931-1952.
sv. Aurēlijs, Augustīns (*Aurelius Augustinus Hipponensis*, 354–430), filozofs, teologs, Romas katoļu baznīcas bīskaps
Timo Airaksinens (*Timo Airaksinen*, 1947) somu psihologs

Ā

Ādlers, Alfrēds (vācu: *Alfred Adler*; 1870. - 1937.) ebreju izcelsmes austriešu psihologs
Ārī, Karīna (*Carina Ari, Maria Karina Viktoria Jansson*, 1897 -1970) zviedru dejotāja

B

Bahrušins Jurijs (*Юрий Алексеевич Бахрушин* 1896–1973), baleta mākslas vēsturnieks
Bahrušins, Jurijs (*Юрий Алексеевич Бахрушин* 1896–1973), krievu baleta vēsturnieks, kritiķis
Bahtins, Mihails (*Михаил Михайлович Бахтин* 1895–1975) krievu psihologs
Baiers Jozefs (*Josef Bayer* 1852–1913) Vīnes Galma teātra komponists
Baifs, Žans (*Jean-Antoine de Baif*, 1532–1589) franču dzejnieks
Bairons, Džordžs Noels Gordons (*Bairons, George Gordon Noel Byron, 6th Baron Byron* 1788–1824), angļu dzejnieks
Baksts, (Rozenbergs) Ļevs (*Бакст Лев Самойлович Розенберг* 1866–1924), krievu gleznotājs, scenogrāfs
Balabina, Feja (*Фея Ивановна Балабина* 1910–1982) krievu baletdejojāja

Balbo, Marieta (*Herskinde Anna Marija*, 1868–1942), baletdejojāja, pedagoģe
 Balodis, Fricis (1918–2004), latviešu baletdejojājs
 Balons, Žans (*Jean Balon* 1676—1739) franču dejojājs
 Baltezrs, Bendžoizo (*Balthasar de Beaujoyeux* 1500–1587), franču dejas teorētīkis
 Baļuna, Vera (1904–1978), režisore un teātra pedagoģe
 Bandrevičius E.
 Banga, Tija (1882- 1957) latviešu aktrise, kustības pedagoģe
 Barišņikovs, Mihails (1948), krievu baletdejojājs
 Baumanis, Artūrs (1892–1975) scenogrāfs
 Bāliņa, Gunta (1955), latviešu baletdejojāja, pedagoģe
 Bāliņš, Kārlis (1917 - 1996) latviešu baletdejojājs
 Bečalis, Leons (1896- 1981) fotogrāfs
 Bekefi, Alfrēds (*Альфред Бекефи*, 1843–1925) krievu baletdejojājs
 Bekmanis, Frīdrihs
 Benuā, Aleksandrs Nikolajevičs (*Александр Николаевич Бенуа* 1870–1960)
 gleznotājs, scenogrāfs
 Berga, Lilija (1929) baletdejojāj, pedagoģe
 Bergmanis, Arveds (1885–1938) latviešu aktieris
 Berliozs, Hektors (*Hector Berlioz*, 1803–1869), franču komponists
 Bernardelli, Fortunato (*Fortunato Bernardelli*, ?–1830) itāļu baletdejojājs
 Bēkons, Rodžers (1214–1294) angļu filozofs zinātnieks
 Bērzs Bērziņš Ēriks (1919 – ?) latviešu baletdejojājs
 Birzkops, Jānis Imants (1936), latviešu pedagogs
 Bite, Ija (1938–2007), latviešu baleta zinātniece
 Bizē, Žoržs (*Alexandre-César-Léopold Bizet*, 1838 – 1875) franču komponists
 Bībers, Gunārs (1931) latviešu literatūrzinātnieks, kritiķis
 Blaumanis, Rūdolfš ((1863-1908) latviešu rakstnieks
 Blaziss, Karlo (*Carlo Blasis* 1795–1878), itāļu baletdejojājs, horeogrāfs, pedagogs
 Bleiks, Viljams (*William Blake* 1757–1827) angļu dzejnieks gleznotājs
 Bloka, Ļubova (*Блок Любовь Дмитриевна* 1881-1938) krievu baleta vēsturniece,
 zinātniece
 Blondi, Nikola (*Nicolas Blondy* 1675–1739), franču baletdejojājs, horeogrāfs, pedagogs
 Bogdanova, Nadežda (*Богданова Надежда Константиновна* 1836–1987) krievu
 baleta soliste
 Bokačo, Džovanni (*Giovanni Boccaccio*, 1313–1375), itāliešu renesanses rakstnieks
 Bolms, Adolfs (*Болъм Адольф Эмилий Рудольфович* 1884–1951) krievu
 baletdejojājs, horeogrāfs, pedagogs
 Bolms, Ādolfs (*Адольф Эмилий Рудольфович Болъм*, 1884–1951),
 Borgs Konnijs (*Conny Borg*,) zviedru baletdejojājs, pedagogs
 Borodins Aleksandrs (*Александр Бородин*, 1833–1887) krievu komponists
 Bošamps Pjērs (*Pierre Beauchamp*, 1631–1719) franču baletdejojājs, teorētīkis
 Brants, Georgs (Štāls, 1904 – 1974) baleta vēsturnieks
 Brants, Georgs (Štāls, 1904-1974), balets vēsturnieks, kritiķis
 Brāmss, Johanness (*Johannes Brahms*, 1833 - 1897) vācu komponists.
 Bregvadze, Boris (*Борис Яковлевич Брегвадзе*, 1926–2012) krievu baletdejojājs
 Breģe, Ilona (1959) latviešu komponiste, muzikoloģe
 Brianca, Karlota (*Carlotta Brianza*, 1867–1930) itāļu baletdejojāja
 Bubers Kārlis (1921 -?) latviešu baletdejojājs, pedagogs
 Buks, Alberts (1908-), latviešu baletdejojājs
 Bunka Kārlis (1890-1979) latviešu diriģents

Burnonvils, Augusts (*Bournonville August* 1805–1879), dāņu baletdejojājs, baletmeistars

Bušs, Viesturs (?) latviešu baletdejojājs

Būrs, Jurijs (Де Бур, Юрий Львович, dz. 1887- 1949) aktieris

C

Celms, Jānis (1895 – 1968) Kultūras un mākslas lietu pārzinis

Cīrule, Mīla (1891–1989) dejojāja, baletmeistare

Cuki, Virdžīnija (*Zucchi*, 1847–1930), itāļu baletdejojāja

Cveiberga, Natālija (1909 -?), latviešu baletdejojāja

Č

Čabukiani, Vahtangs (*Вахтанг Чабукиани*, 1910–1992) gruzīnu, baletdejojājs, pedagogs, horeogrāfs

Čaikovskis, Pēteris (*Чайковский Петр Ильич* 1840–1893) krievu komponists

Čehovs, Antons (*Антон Павлович Чехов*, 1860–1904), krievu rakstnieks, dramaturgs

Čeketti, Enriko (*Enrico Cecchetti*, 1850–1928) itāļu baletdejojājs, pedagogs

Čerepņins, Nikolajs (*Николай Черепнин*, 1873–1945), krievu komponists

Černova, Gaļina (1911 ?) latviešu baletdejojāja

Čerrito, Fannija (*Cerrito Fanny* 1817–1909) itāļu baletdejojāja

D

Dajevskis, Ēvalds (1914–1990) latviešu scenogrāfs

Dāle, Pauls (1889–1968), latviešu filozofs, psihologs

Dargomižskis Aleksandrs (*Александр Сергеевич Даргомыжский*, 1813 –1869) krievu komponists

Dārziņš, Emīls (1875–1910), komponists, mūzikas kritiķis

Dārziņš, Volfgangs (1906–1962), komponists, mūzikas kritiķis

Dauge, Aleksandrs (1868–1937), publicists, pedagogs

Defalja Manuels (*Manuel de Falla y Matheu* 1876–1946) spāņu komponists

Delakruā, Ferdinands Viktors Ežēns (*Ferdinand-Victor-Eugène Delacroix* 1798-1863) glrznotājs, ainavists

Delībs, Leo (*Leo Delibes* 1836–1891), franču komponists

Dēmokrits (sengr. Δημόκριτος ο Αβδηρίτης, Demokritos ho Abdēritēs, 460.–370. g.p.m.ē.) – filozofs,

Didlo, Šarls Luijs (*Didelot Charles Louis* 1767–1837), franču baletdeotās, horeogrāfs, pedagogs

Didro, Denī (*Denis Diderot*, 1713–1784), franču filozofs

Dipors Luijs Antuāns (*Duport Louis Atoine*, 1786–1853), Parīzes operas baleta premjers

Djagiļevs, Sergejs (*Сергей Дягилев* 1872–1929), krievu antreprenieris

Dobervals, Žans (*Jean Dauberval; Jean D'Auberval; Jean Bercher* 1742–1806), franču baletdejojājs, baletmeistars

Dombrovska, Ņina (arī Malvīne, 1908 –2000) baletdejojāja, pedagoģe

Dravniece Marija (1905 - 1991) latviešu baletdejojāja

Drigo, Rikardo (*Riccardo Eugenio Drigo* 1846–1930), itāļu komponists

Drobņickis, Oļegs (*Олег Дробницкий*,) krievu zinātnieks

Drozdovs Andrejs (*Андрей Дроздов*) krievu baletdejojājs

Duburs, (īst.v. Āriņš) Jēkabs (1866–1916), latviešu aktieris, režisors

Dudinska Natālija (*Наталья Михайловна Дудинская*, 1912–2003), krievu baletdejojāja, pedagoģe

Dunkāne, Aisadora (*Dora Angela Duncan* 1878–1927) , amerikāņu dejotāja
Dunkāns, Raimonds (*Raymond Duncan*, 1874–1966) amerikāņu dejotājs, Aisadoras
Dunkānes brālis
Dvoržāks Antonīns (*Antonín Leopold Dvořák*, 1841–1904) čehu komponists,
romantisma pārstāvis
dzejnieks, dramaturgs
Dzenis Albīns (1907- 1998) latviešu scenogrāfs
Džeimss, Henrijs (*Henry James* 1843–1916), angļu rakstnieks, filozofs
Džeimss, Viljams (*Villjam James* 1842–1910), angļu filozofs
Džordano, Bruno (*Giordano Bruno*, īstajā vārdā *Filippo Bruno*, 1548–1600), itāļu
zinātnieks

E

Ekstone, Anna (arī *Anja, Annija*, 1908–1992), igauņu baletdejojāja, baletmeistare,
pedagoģe
Ekšteins, Ernests (1872 – 1941) Liepājas operas vadītājs
Ellis H. Marks (*Marc H. Ellis*, 1952) amerikāņu vēsturnieks
Elslere, Fannija (*Fanny Elssler* 1810–1884), austriešu baletdejojāja
Epikūrs (sengrieķu: Ἐπίκουρος, Epikouros; 341. - 270. g. p.m.ē.) filozofs
Ertner, Felicita (1891–1975), latviešu kustību konsultante, pedagoģe
Eskudero Vinsente (*Vicente Escudero*, 1888 -1980) spāņu dejotājs, horeogrāfs
Ezergaile, Aina (1922-), latviešu baletdejojāja

F

Falja, de Manuels (*Manuel de Falla y Matheu*, 1876 –1946) spāņu komponists
Feifere, Edīte Marija Melita (1914–2005), latviešu baletdejojāja, pedagoģe
Feilets Rouls (*Raoul Auger Feuillet*, 1653–1709) franču dejas reformators, publicists,
horeogrāfs
Feldmanis, Ernests (1889–1947) latviešu aktieris
Ferda, Ērika (1914 –1997), latviešu skatuves kustības režisore
Ferda, Jūlijs (1885–1964) latviešu aktieris
Fisli, Johans Heinrihs (*Johann Heinrich Füssli* 1741–1825), ainavists, gleznotājs
Fībiga Ņina (1907 -?) latviešu baletdejojāja
Fībiga Arvīds (1903 -?) latviešu baletdejojātājs, pedagogs
Fībiga Pauls (1907 – 1980) latviešu baletdejojātājs
Fjodorova, Aleksandra ((*Александра Федорова*, 1884–1972), baletdejojāja, pedagoģe,
baletmeistare
Flemings Hari (*Harry Flemming*
Flotovs Frīdrihs (*Friedrich von Flotow*, 1812–1883) komponists
Fokina, Vera (*Фокина Вера Петровна* 1886–1958) krievu baletdejojāja, pedagoģe
Fokins, Ļevs (*Фокин Лев* 1906–1974), baletdejojātājs, pedagogs
Fokins, Mihails (*Фокин Михаил Михайлович* 1880–1942), baletdejojātājs, pedagogs,
horeogrāfs
Frančesko, Petrarka (*Francesco Petrarca* 1304–1374), zinātnieks, rakstnieks
Freids Zigismunds (*Sigismund Freud*, 1856 – 1939) austriešu psihologs, psihoanalīzes
pieejas pamatlicējs
Freimane Vera (1923 –?) latviešu baletdejojāja
Freimane, Valentīna (1922), latviešu teātra un kino zinātniece
Frīdrihs, Kaspars Dāvids (*Caspar David Friedrich* 1774–1840), vācu gleznotājs
Frīsa, Regīna Beka (*Regina Beck Friis*, 1940–2009), zviedru baletdejojāja, horeogrāfe

Fromentāls, Alevī, Žaks (*Fromental Jacques*, 1799-1862) komponists
Fromms, Ēriks (*Erich Seligmann Fromm* 1900–1980), vācu psihologs
Fullere, Loja (*Loui Fuller* 1862–1928), dejotāja

G

Gailīte, Zane (1952) mākslas zinātniece
Gardels, Pjērs (*Pierre Gardel* 1758–1840), franču baletdejotājs, horeogrāfs
Gasparo, Angiolini (īstajā vārdā *Domenico Maria Angiolo Gasparini* 1731–1803) itāļu dejotājs
Gauls, Francs (*Franz Gaul*, 1837–1906) dāņu mākslinieks
Gelcere, Jekaterina Vasiļjeva (*Екатерина Васильевна Гельцер* 1876–1962), krievu baletdejotāja
Gentele, Klāra (1894–1958), latviešu baletdejotāja
Gerts Pāvels (*Павел Андреевич Гердт*, 1844—1917) krievu baletdejotājs, pedagogs
Gladkovs Genādijs (*Геннадий Гладков*, 1935) krievu komponists
Glazunovs, Aleksandrs (*Глазунов, Александр Константинович*, 1865–1936), krievu komponists
Gliers, Reinholds (Рейнгольд Морицевич Глиэр. 1875 - 1956) krievu komponists
Gļinka Mihails (*Глинка Михаил Иванович* 1804–1857) krievu komponists
Gogolis Nikolajas (*Николай Васильевич Гоголь*, 1809–1852) krievu rakstnieks
Gorkijs, Maksims (*Максим Горький; Алексей Пешков*, 1868–1936) krievu rakstnieks
Gotje, Teofils (1811–1972), franču rakstnieks
Gotšalks, Juris (1924–1976), latviešu baletdejotājs
Grahn, Lucile (*Lucile Grahn* 1819-1907) baletdejotāja
Grauds, Jānis (1904–1978), latviešu baletdejotājs, pedagogs
Grauzdiņa Ilma (1948) latviešu muzikoloģe
Grāna, Lusila (*Lucila Grahn* 1819-1907), dāņu baletdejotāja
Grema, Marta (*Martha Graham* 1894–1991), dejotāja, pedagoģe
Grigorovičs Jurijs (*Юрий Николаевич Григорович*, 1927) krievu baletmeistars
Griķe, Mirdza (1915 - 2008) latviešu baletdejotāja, pedagoģe
Griķīte, Emīlija (1873-1959), latviešu aktrise, horeogrāfe
Grimms, Jākobs (1785–1863), vācu rakstnieks
Grimms, Vilhelms (1786–1859), vācu zinātnieks, rakstnieks
Grimze, Angelika (1914 – 2006) latviešu baletdejotāj, pedagoģe
Griņicka, Adelīna (*Adelina Grinitzky*) poļu izcelsmes baletdejotāja, horeogrāfe, pedagoģe
Grizi, Karlota (*Carlotta Grisi arī Caronne Adele Josephine Marie Grisi* 1819 – 1899), itāļu baletdejotāja
Grīpenberga, Marija (*Maria Margarita (Maggie) Gripenberg*, 1881-1976) somu laikmetīgās dejas horeogrāfe
Grosena, Vanda (1917-?), latviešu baletdejotāja
Gudriķe, Biruta (1928–2006) latviešu teātra vēsturniece
Gulbe, Lididja (1922-) latviešu baletdejotāja
Guno, Šarls (*Charles Gounod*, 1818–1893), franču komponists
Gusevs Pjotrs (*Петр Андреевич Гусев*, 1904–1987), baleta pedagogs
Gūtmanis Edgars – kostīmu mākslinieks
Gzovskis, Viktors (*Гзовский Виктор* 1902–1974) krievu baletdejotājs, pedagogs.

H

Hačaturjans Arams (*Арам Хачатурян/ Արամ Խաչատրյան* 1903–1978), armēņu komponists, diriģents, pedagogs.

Halama Loda (*Loda Halama, īst. Leokadia Halama* 1911–1996), Varšavas Lielā teātra primabalerīna, baletmeistare.

Hartmanis, Nikolajs (*Nicolai Hartmann*, 1882–1950) baltvācu izcelsmes psihologs

Haselbauma, Emīlija (1894–1970) latviešu baletdejojātāja, pedagoģe, baletmeistare

Hasreiters Jozefs (*Joseph Hassreiter*, 1845–1940) austriešu baletdejojātājs, pedagogs, baletmeistars

Hauptmanis, Gerharts (*Gerhart Hauptmann* 1862 – 1946) vācu dramaturgs

Hausmanis, Viktors (1931), latviešu literatūras un teātra zinātnieks.

Hāmanis, Johans Georgs (*Johann Georg Hamann*, 1730–1788), vācu rakstnieks, filozofs.

Hāns Valters (1911 – 1941) komponists, diriģents

Hedīna B (*Hedin*) zviedru baletdejojātāja, pedagoģe

Heniša, Alda, latviešu baletdejojātāja

Herders, Johans Gotfrīds (*Johann Gottfried von Herder* 1744–1803) vācu dzejnieks, kritiķis

Herods, Ferdinands Luijs (*Herold, Louis Josep Ferdinand* 1791–1833), franču komponists

Hertels, Pēteris Ludvigs (*Peter Ludwig Hertel*, 1817–1899), vācu komponists

Hēgelis, Georgs Vilhelms Frīdrihs (*Georg Wilhelm Friedrich Hegel*, 1770–1831), vācu filozofs

Hiors, Sams, latviešu dejotājs un horeogrāfs

Hļustins Ivans (*Хлюстин Иван* 1862–1944) krievu baletdejojātājs, pedagogs, baletmeistars

Hogarts Viljams (*William Hogarth*, 1697–1764) 18. gadsimta mākslinieks un teorētiķis

Huserls, Edmunds (*Edmund Gustav Albrecht Husserl*, 1859–1938), vācu filozofs

I

Ibsens Henriks (*Henrik Johan Ibsen*, 1829-1906) norvēģu dramaturgs

Igo, Viktors (*Victor-Marie Hugo* 1802–1885), franču romantisma rakstnieks

Ilbaka, Ella (*Ella Ilbak*, 1895–1997) igauņu dejojātāja

Isajeva Gaļina (1915 -? *Галина Исаева*) krievu baletdejojātāja, pedagoģe

Ivanova, Lidija (1902–?) latviešu baletdejojātāja

Ivanovs, Ļevs (*Лев Иванов*, 1834 -1901) krievu baletdejojātājs, horeogrāfs

J

Jansone Aina (1921 -?) latviešu baletdejojātāja

Jaspers, Kārlis [Karls?](*Karl Theodor Jaspers*, 1883–1969), vācu psihiatrs un filozofs

Jegorova, Ļubova (*Егорова Любовь Николаевна* 1880–1972), krievu baletdejojātāja, pedagoģe

Jermolajevs, Aleksejs (*Алексей Ермолаев*, 1910–1975), krievu baleta pedagogs

Johansons, Hristians (*Иогансон Христиан Петрович* 1817–1903) zviedru izcelsmes baleta mākslinieks, pedagogs

Jovaišite J. (?) lietuviešu baletdejojātāja

Jozapaičite, Marija (1912), lietuviešu baletdejojātāja

Jurjāns, Andrejs (1856–1922), latviešu komponists, diriģents

Jurjāns, Pāvuls (1866–1948), latviešu komponists, diriģents

Jurkevics Kārlis (1919 -?) latviešu baletdejojātājs

K

Kalmans Imre (*Emmerich* arī *Imre Kalaman* 1882–1953) ungāru komponists
Kalniņa, Marija (?) – kritiķe
Kalniņš, Alfrēds (1879–1951), latviešu komponists
Kalniņš, Jānis (1904–2000), latviešu komponists, diriģents
Kamargo, Marija (*Marie-Anne de Cupis de Carmargo* 1710-1770), baletdejojāja
Kants, Imanuels (*Immanuel Kant* 1724–1804) vācu filozofs
Karalli Vera (*Вера Алексеевна Каралли*, 1889–1972) krievu baletdejojāja
Karalli Vera (*Вера Каралли*, 1889–1972) itāļu baletdejojāja
Karls, Otto (pseid. Antuāns Karlē, 1886–1944) vācu izcelsmes diriģents, komponists
Karoza, Fabricio (*Fabricio Karozo*)
Karpova, Ārija (1941) latviešu pedagoģe, psiholoģe
Karsavina, Tamāra (*Тамара Платоновна Карсавина*, 1885–1978) krievu baletdejojāja
Kauliņš, Mārtiņš (1864–1928) latviešu dejotājs, horeogrāfs, pedagogs
Kārkliņa, Mirdza (1917 -?) latviešu baletdejojāja
Kārkliņa, Otilija (?) latviešu baletdejojāja
Keiše, Vera (1920 – 1996) latviešu baletdejojāja, pedagoģe
Keišs Eduards (1909 – 2001) karikatūrists, baleta kritiķis
Kelbauskas, Bronūs (1905–1975), lietuviešu baletdejojātājs
Kirle Velta (1923 -?) latviešu baletdejojāja
Kizimova, Olga (1924) latviešu baletdejojāja, pedagoģe
Klinklāvs, Aleksandrs (1899–1982) dejotājs, arhitekts
Kolpakova Irina (*Ирина Александровна Колпакова*, 1933), krievu baletdejojāja, pedagoģe
Kolridžs, Semjuels Teilors (*Samuel Taylor Coleridge* 1772–1834)
Komisārs, Pēteris (1911- ?) latviešu baletdejojātājs
Komisārs, Voldemārs (1899–1931), latviešu baletdejojātājs, pedagogs, horeogrāfs
Kopštāls, Žanis (1884-1969) režisors
Koralli, Žans (*Jean Coralli Peracini*, 1779–1854), franču baletdejojātājs, horeogrāfs, pedagogs
Korvills, Joahims (*Joachim Thibault de Courville*, ? -1581) franču komponists
Koškīns, Igors (1926–1977) latviešu baletdejojātājs, pedagogs
Kozlovskis, Alberts (1902–1974), latviešu baletdejojātājs, pedagogs, horeogrāfs
Krampe, Vera (?) latviešu operdziedātāja
Krasovskaja Vera (*Вера Красовская* 1915–1999) krievu baleta vēsturniece
Kreins Aleksandrs (*Александр Абрамович Крейн*, 1883-1951) krievu komponists
Krēsliņa, Ņina (1918–?) latviešu baletdejojāj, pedagoģe
Kroders, Roberts (1892–1956) publicists, kritiķis, literāts.
Krolls Otto– (1878 – 1956) recenziju autors
Kšesinska, Matilde (*Мария-Матильда Адамовна-Феликсовна-Валериевна Кржезинская*, 1872–1971), krievu baletdejojāja, pedagoģe
Kullberga Birgita (1908-1999) – Zviedru karaliskā baleta baletmeistare
Kundziņš Kārlis (1902 - 1992) teātra un literatūrzinātnieks
Kuņķis Bierands (Bernhards), (1877–1970), latviešu diriģents
Kurpīnskis, Karols (*Karol Kazimierz Kurpinski*, 1785–1857) poļu komponists, diriģents
Kuzņecova, Marija (*Мария Николаевна Кузнецова*, 1880 – 1966) krievu baletdejojāja
Kūle, Maija (1951), filozofe
Liliānu Katarīnu (*Lilian Katarina*) zviedru baletdejojāja, pedagoģe

L

- Laisone, Džeina (*June Layson*, 1932) amerikāņu dejas mākslas zinātniece
- Lamartins de Alfons (*Alfonss de Lamartins* 1790–1869), franču literāts, dzejnieks
- Lamī Eižens (*Eugene Louis Lami* 1800—1890) franču kostīmu mākslinieks
- Lavrovskis Leonīds (*Леонид Михайлович Лавровский-Иванов*, 1905–1967), krievu baletmeistars, pedagogs
- Lavrovskis Mihails (*Михаил Лавровский*, 1941) krievu baletdejojājs, pedagogs, baletmeistars
- Lābans, Rudolfs (*Rezső Lábán de Váraljas, Lábán Rezső, Lábán Rudolf*, 1879–1958), ungāru izcelsmes dejotājs, horeogrāfs
- Lācis, Teodors (Teodors Žanis Lācis, 1882–1946) latviešu režisors
- Legats, Nikolajs (*Легат Николай Густавович*, 1869–1937), krievu dejotājs, pedagogs
- Lehārs, Ferencs (*Lehár Ferenc*, 1870–1948), ungāru komponists
- Lembergs, Aleksandrs (1921–1985), latviešu baletdejojājs, pedagogs, baletmeistars
- Lemkina Velta (1923 -?) latviešu baletdejojāja
- Lence, Melānija (1898–1995), latviešu baletdejojāja, pedagoģe
- Leonaitis, Voldemārs (1910 -?) latviešu baletdejojājs, pedagogs
- Leonardo da Vinči (*Leonardo da Vinci*, 1452–1519), gleznotājs, zinātnieks
- Leons, Batista Alberti (*Leone Battista Alberti*, 1404–1472), itāļu mākslinieks
- Lesings, Efraims Gotholds (*Gotthold Ephraim Lessing*, 1729–1781), filozofs
- Leščevskis, Eižens (1902–1969), latviešu baletdejojājs, baletmeistars
- Lēmanis, Jānis Osvalds (1903–1965), latviešu baletmeistars, pedagogs
- Lēvenšelds, Hermanis Severīns (*Løvenskiold, Herman [Severin]* 1815–1870), dāņu komponists
- Liberts, Ludolfs (1895–1959), latviešu gleznotājs, scenogrāfs
- Liepa, Māris (1936 – 1989) baletdejojājs, pedagogs, baletmeistars
- Liepiņš, Sergejs (1903- 1979) latviešu baletdejojājs
- Liesma-Kaupiņš, Eduards (1879–1907) latviešu teātra režisors, pedagogs
- Lifārs, Seržs (1905–1986), franču baletdejojājs, horeogrāfs
- Lindstrēma Čerstina (*Kerstin Lindstrom*, 1948) zviedru baletdejojāja, pedagoģe
- Lists, Ferencs (*Liszt Ferenc*, 1811 – 1886) ungāru komponists, pianists, pedagogs, diriģents, publicists
- Loda Halama (*Loda Halama*, īst. *Leokadia Halama*, 1911–1996)
- Lopuhovs Fjodors (*Фёдор Васильевич Лопухов* 1886—1973), krievu baletmeistars, pedagogs
- Lugovaja, Jeļena (*Елена Константиновна Луговая*, 1964), mākslas zinātniece
- Lukiāns (sengrieķu: Λουκιανὸς Σαμοσατεύς, latīņu: Lucianus Samosatensis; ap 120 - 180) Romas retors un satīriķis
- Lulli, Žans Baptists (*Jean-Baptiste Lully* 1632–1687), komponists, dejotājs
- Lūse Hilda (1921 -?) latviešu baletdejojāja

Ļ

- Ļeontjevs Leonīds (*Леонид Сергеевич Леонтьев* 1885–1942) krievu baletdejojājs, pedagogs
- Ļepešinska, Olga (*Ольга Васильевна Лепешинская*, 1916 – 2008) krievu baletdejojāja, pedagoģe.
- Ļeščevskis, Eižens (1902 – 1969) baletdejojājs, baletmeistars
- Ļihačova, Vera (1910–2004), latviešu baletdejojāja
- Ļitvinova, Jevgēnija (1877–1945), baletdejojāj, pedagoģe

Џukoma, Jeļena (*Елена Михайловна Люком* 1891 –1968), krievu baletdejojāja, pedagogs

M

Mademoiselle de Lafonēna (*Mlle LaFontaine* 1665–1738), baletdejojāja
Manro, Tomass (*Thomas Munro*, 1897–1974), mākslas zinātnieks
Maritēns, Žaks (*Jacques Maritain*, 1882–1973), filozofs
Markss, Kārlis (*Karl Heinrich Marx*, 1818–1883), filozofs
Matisons Kārlis (?) latviešu baletmeistars
Mauriņa, Zenta (1897 - 1978) latviešu rakstniece, tulkotāja
Mazilje, Žozefs (*Joseph Mazilier* 1801–1868), baletmeistars, pedagogs
Mediči, Katrīnes (*Caterina Maria Romula di Lorenzo de' Medici* 1519–1589)
Mediņš, Jānis (1890–1966), latviešu komponists, diriģents
Mediņš, Jēkabs (1885–1971), latviešu komponists, diriģents
Melngailis, Emīls (1874–1954), latviešu komponists, diriģents
Menestrije Klaudi Francis (*Claude-François Ménéstrier*, 1631–1705)
Merlo-Pontī, Moriss (*Maurice Merleau-Ponty* 1908–1961), franču filozofs
Meserers, Asafs (*Мессерер Асаф Михайлович* 1903–1992), krievu baletdejojājs, pedagogs, horeogrāfs
Mežulis Eižens (1915 – 1885) latviešu baletdejojājs
Mihailovs Mihails (*Михаил Михайлович Михайлов* 1903–1979) krievu baletdejojājs, pedagogs
Mikelandželo, Buonarroti (*Michelangelo di Lodovico Buonarroti Simoni*, 1475–1564) gleznotājs
Miķelsone Konstance (1905 -1955) latviešu rakstniece
Minkuss, Aloizijs Ludvigs (*Ludwig Minkus* 1826–1917), čehu komponists
Misē Alfrēds, de (*Alfred de Musset* 1810–1857), franču dramaturgs
Mjasins, Leonīds (*Мясин [Массине] Леонид Федорович* 1895–1979), krievu baletdejojājs, horeogrāfs
Mocarts, Volfgangs Amadejs (*Wolfgang Amadeus Mozart* ,1756–1791), austriešu komponists
Montesa Lola (*Lola Montez* (1821–1861) spāņu dejojāja
Mordkins, Mihails (*Мордкин Михаил Михайлович* 1880–1944) krievu baletdejojājs, pedagogs, baletmeistars
Mūrnieks Nikolajs (1904 – 1977) latviešu aktieris, režisors

N

Napoleons, Bonoparts (*Napoléon Bonaparte puis Napoléon*, 1769–1821), imperators
Negri, Čezare (*Cesare Negri* 1535–1605) , franču baletdejojājs, teorētiķis
Nīče, Frīdrihs Vilhelms (*Friedrich Wilhelm Nietzsche*, 1844–1900), filozofs, rakstnieks
Norītis, Arvīds (1902–1981), latviešu diriģents, pedagogs
Norītis, Oskars (1909–1942), scenogrāfs, mākslinieks
Noverrs, Žans Žoržs (*Jean-Georges Noverre* 1727–1810), franču baletdejojājs, baletmeistars
Nurijevs, Rudolfs (*Рудольф Хәмит улы Нуриев; Rudolf Xämit ulı Nuriev; Рудольф Хаметович Нуреев* 1938–1993) baletdejojājs, baletmeistars

Ņ

Ņemirovičs-Dančenko, Vladimirs (*Владимир Иванович Немирович-Данченко* 1858–1943) režisors, rakstnieks, pedagogs

Ņikoļskaja Jeļizaveta (*Елизавета Никольская*, 1904–1955), Prāgas operas baleta soliste, baletmeistare

Ņižinska Bronislava (*Бронислава Фоминична Нижинская*, 1891–1972) krievu baletdejojāja, horeogrāfe

Ņižinskis, Vaclavs (*Вацлав Фомич Нижинский* 1889–1950) baletdejojātājs, baletmeistars

O

Obērs, Fransuā Daniels (*Auber Daniel, Fransua*, 1782–1871), franču komponists

Obuhovs, Anatolijs (*Обухов Анатолий Николаевич* 1896–1962), krievu baletdejojātājs, pedagogs

Okolo-Kulaks - Okolo-Kulaks, Aleksandrs (1906.01.09. - 1989.25.03.), komponists
Oldenburgs Pēteris (*Duke Konstantin Friedrich Peter Georgievich of Oldenburg* (1812 - 1881) komponists

Osipenko Alla (*Алла Евгеньевна Осипенко*, 1932), krievu baletdejojāja, pedagoģe

Ostrovskis Aleksandrs (*Александр Островский*, 1823–1886) krievu rakstnieks

Ošiņa, Erna (1898 -?), baletdejojāja, pedagoģe

Ozoliņš, Arvīds (1908–1996), latviešu baletdejojātājs, pedagogs

Ozoliņš, Bruno (1912 -?) latviešu baletdejojātājs

Ozoliņš, Viktors (1920 – 1989) latviešu baletdejojātājs

P

Paridži, Džūlio (*Giulio Parigi* 1571–1635), itāļu scenogrāfs, kosmīmu mākslinieks

Parts Elmerica (*Elmerice Parts* 1888–1974) igauņu dejotāja

Pavlova, Anna (*Анна Павлова*, 1881–1931), krievu baletdejojāja

Pavlovs, Oļegs (*Олег Павлов* 1970) filozofs, zinātnieks

Pārups, Arvīds (1890 -1946) latviešu diriģents

Pekūrs, Luis (*Louis Pécourt* 1655–1729), baletdejojātājs, horeogrāfs

Pelnēns, Jānis (?) latviešu baletdejojātājs, baletmeistars

Pero, Šarls (*Charles Perrault*, 1628–1703), franču rakstnieks

Perro, Žils (*Jules Perrot* 1810–1892), franču horeogrāfs

Petipa Mariuss (*Victor Marius Alphonse Petipa; Мариус Иванович Петипа* 1818–1910) baletdejojātājs, baletmeistars, pedagogs.

Pētersone, Lilija (?) latviešu baletdejojāja

Pianovskis Mečislavs (*Mieczyslaw Pianovsky*, 1891.oktobris – 1967.gada 30. marts) baletmeistars, pedagogs, Annas Pavlovas trupas solists.

Piķieris Artūrs (1915 -?) latviešu baletdejojātājs

Platons (Πλάτων, Plátōn; 427. - 348. g. p.m.ē.) Senās Grieķijas filozofs un matemātiķis

Plāciņa, Erna (prec.Pilupe 1920 -?) latviešu baletdejojāja

Plotnieks, Imants (1929) profesors, pedagoģijas un psiholoģijas zinātņu doktors

Plūcis, Harijs (1900–1970), latviešu baletdejojātājs, pedagogs

Plūme, Jānis (1889–1930) Liepājas teātra režisors

Pļevickis Edmunds (?) baletmeistars

Podnieks, Teodors (1879–1936), latviešu režisors, pedagogs

Polikarpovs I. (?) – Liepājas baleta baletmeistars

Ponomarjovs Vladimirs (*Владимир Иванович Пономарёв*, 1892— 1951) krievu baletdejojātājs, pedagogs, baletmeistars

Poruks, Jānis (1871–1911), latviešu rakstnieks

Preobraženska, Olga (*Ольга Иосифовна Преображенская*, 1871–1962), krievu baletdejojāja, pedagoģe

Prevose, Fransuā (*Françoise Prévo* 1680—1741), franču baletdejojāja
Priede Bruno (?) kultūras darbinieks
Priede, Anna (1920—2007), latviešu baletdejojāja
Prokofjevs, Sergejs (*Сергей Прокофьев* 1891—1953) krievu komponists
Protagors (Πρωταγόρας, 490 . — 420 p.m.ē.) filozofs
Pučīni Džakomo (*Giacomo Antonio Domenico Michele Secondo Maria Puccini*, 1858—1924) itāļu komponists
Punji, Čezāre (*Cesare Pugni* 1802—1870), franču komponists
Puškīns, Aleksandrs (*Александр Пушкин*, 1799—1837) dzejnieks
Puškīns, Aleksandrs (*Александр Пушкин*, 1907—1970), krievu baleta pedagogs.

R

Rahmaņinovs, Sergejs (*Сергей Васильевич Рахманинов*, 1873—1943), krievu komponists
Rainis (*Jānis Pliekšāns* 1865—1929), latviešu dzejnieks
Raskīns, Džons (*John Ruskin*, 1819—1900), filozofs
Ravēls, Moriss (*Maurice Ravel* 1875—1937) franču komponists
Reizena, Marija (*Рейзен, Мария Романовна* 1892—1969), krievu baletdejojāja, pedagoģe
Rērihs Nikolajs (*Николай Константинович Рерих* 1874 – 1947) krievu mākslinieks
Riekstiņa Valērija (1915 -?) latviešu baletdejojāja, baletdejojāja
Rikerts, Heinrihs (*Heinrich John Rickert* 1863—1936), filozofs
Rimskis-Korsakovs, Nikolajs (*Николай Андреевич Римский-Корсаков*, 1844—1908,) krievu komponists
Rīds, Herberts (*Read Edward Sir Herbert* 1893—1968), filozofs
Rītiņš, Rūdolfā, mākslas kritiķis
Rokičs, Miltons (*Milton Rokeach*, 1918 –1988), poļu psihologs
Roksta Marieta, baletdejojāja, pedagoģe
Romānovs, Boriss (*Романов Борис*, 1891—1957), krievu baletdejojājs, pedagogs, horeogrāfs
Rone, Elvīra (1902—1990), latviešu baletdejojāja, pedagoģe
Rošīni, Džoakīno Antonio (*Gioachino Antonio Rossini* 1792—1868) itāļu komponists
Rozatti, Karolīna (*Carolina Rosati* 1826—1905), itāļu baletdejojāja
Rozena Elza Marianna fon (*Elza Marianne von Rosen*,) zviedru baletdejojāja
Rozentāls-Krūmiņš, Jēkabs (1855 - 1918) latviešu mākslinieks
Rožlapa, Pēteris (1906-1991) latviešu scenogrāfs
Rubinšteins, Antons (*Антон Рубинштейн*, 1829—1894) krievu komponists
Rubinšteins, Sergejs (*Сергей Леонидович Рубинштейн*, 1889—1960), krievu zinātnieks
Ruskaja Ija (*Russkaia Iia* 1900—1970), krievu baletdejojāja

S

Saharova, Klotilde (*Клотильда Сахарова, Клотильда Эдле фон дер Планитц, фон Дерн*, 1892—1974), krievu baletdejojāja
Saharovs, Aleksandrs (*Александр Сахаров, Цуккерман* 1886—1963) krievu baletdejojājs
Salē, Mari (*Marie Sallé* 1701—1756), baletdejojāja
Sanders, Visvaldis (1885 – 1958) mācītājs, mākslas krietīķis
Saulē Rūdolfis (1903 – 1975) latviešu baletdejojājs
Saulskalns, Voldemārs (1905 – 1973) latviešu dramaturgs, literāts
Sārts, Jānis (1905 – 1980) latviešu rakstnieks

Senleons, Arturs (*Saint-Léon [Senleon] Arthur*, 1821–1870), franču dejotājs, horeogrāfs
 Sergejevs, Konstantīns (*Константин Михайлович Сергеев* 1910–1992), krievu baleta
 pedagogs
 Sergējevs, Nikolajs (*Сергеев, Николай Григорьевич* 1876–1951), baletdejojotājs,
 pedagogs
 Sešans Lui (*Louis Sechan*, 1882 - 1968) franču mākslas vēsturnieks
 Sibelius, Jans (*Johan Christian Julius Sibelius, Jean Sibelius*, 1865–1957) somu
 komponists
 Siliņa, Elza (1895–1988), latviešu baleta kritiķe, vēsturniece
 Sizova, Marina (1925–1988), latviešu baletdejojotāja, pedagoģe
 Skujenice, Biruta (1881–1931), latviešu pedagoģe
 Skujiņa Marta (?) latviešu baletdejojotāja
 Skulte, Bruno ((1905-1976) latviešu komponists
 Smelters Neils (*Neil J. Smelser*, 1930) amerikāņu sociologs
 Smirnova, Jeļena (*Смирнова Елена Александровна* 1888–1934), krievu baletdejojotājs,
 pedagoģe
 Sokrāts (grieķu: Σωκράτης; 469-399 p. m. ē.) Atēnu filozofs
 Spalva, Rita (1953), pedagoģe, horeogrāfe
 Sparšots (*Francis Sparshott*, 1926) dzejnieks, un zinātnieks
 Spesivceva, Olga (*Спесивцева Ольга Александровна*, 1895–1991), krievu baletdejojotāja
 Staņislavskis, Konstantīns (*Константин Сергеевич Станиславский* 1863–1938),
 krievu teātra režisors
 Stedelaube, Anna (1887–1966), baletdejojotāja, pedagoģe, horeogrāfe
 Stekers Roberts (*Robert Stecker*, ?) filozofs
 Straume, Jānis (1861–1929) latviešu komponists
 Stravinskis, Igors (*Стравинский Игорь Фёдорович* 1882–1971) krievu komponists
 Strode Irēna (1921) latviešu baletdejojotāja, pedagoģe, baletmeistare
 Strunke, Niklāvs (1894–1966), latviešu gleznotājs, scenogrāfs
 Students, Jūlijs Aleksandrs (1898–1964), pedagogs, zinātnieks
 Stukmane, Solveiga (?) latviešu bibliogrāfe
 Stumbrs, Jēkabs (1909–1943), latviešu etnogrāfs, horeogrāfs, pedagogs
 Subligni Marija Terēza (*Marie-Thérèse de Subligny* 1666–1735), franču baletdejojotāja
 Sudrabkalns Jānis (arī Arvīds Peine, 1894–1975), latviešu dzejnieks, kritiķis
 Svālbergs Gesta (*Gosta Svalberg*, 1929) zviedru baletdejojotājs, pedagogs
 Sveķe, Eiženija (1894 -) baletdejojotāja
 Svetlovs, Valerijāns (*Валериан Яковлевич Светлов*, 1860–1934) krievu baleta mākslas
 zinātnieks
 Svēdina, Lulli (*Lulli Svedin* 1906-2001) zviedru baletdejojotāj, pedagoģe, zinātniece

Š

Šaļapins, Fjodors (*Федор Шаляпин* 1873 - 1938) krievu operdziedātājs
 Šavrovs, Boriss (*Шавров Борис Васильевич* 1900–1975), krievu baletdejojotājs,
 pedagogs
 Šekspīrs, Viljams (*William Shakespeare*, 1564–1616), angļu dramaturgs
 Šeleste Alla (*Алла Яковлевна Шелест*, 1919–1998), krievu baletdejojotāja, pedagoģe
 Šellijs, Persijs Bišs (*Shelley*, 1792–1822), angļu dzejnieks, kritiķis
 Šerere-Bekefi, Marija (*Шерер Мария Карловна; Шерер-Бекефи Мойра*; prec.
Сидорова; 1895 - ?), krievu baletdejojotāja
 Šestakova, Ņina (1910-?), baletdejojotāja
 Šēlers, Makss (*Max Scheler* 1874–1928) zinātnieks

Šēstrands Hervors (*Hervor Sjostrand*,)zviedru baletdejojājs, pedagogs
 Šillers Frīdrihs (*Friedrich Schiller*, 1759–1805) vācu dramaturgs
 Šlēgels, Augusts (1767–1845), vācu filozofs, rakstnieks
 Šlēgels, Frīdrihs (1772–1829), vācu filozofs
 Šneishofers, Žans (*Jean Madeleine Marie Schneitzhoeffter* 1785–1852)
 Šnēfogts Georgs (*Georg Schneevoigt* 1872–1947)LNO diriģents
 Šopēns, Frideriks Francišeks (*Fryderyk Franciszek Chopin; Frédéric François Chopin* 1810–1849) poļu komponists
 Šostakovičs, Dmitrijs (*Дмитрий Дмитриевич Шостакович*, 1906 – 1975) krievu komponists
 Špona, Ausma (1934) pedagoģe, zinātniece
 Šprangers, Eduards (*Eduard Spranger*, 1882–1963), filozofs
 Štāle Mona (1902 -?) baletdejojāja, pedagoģe
 Štāls, Georgs (arī Brants, 1904–1974), baleta vēsturnieks
 Štrauss Johans (*Johann Strauss*, 1825 – 1899)austriešu komponists
 Štrauss, Rihards Georgs (*Richard Georg Strauss* 1864–1949) vācu romantisma komponists.
 Štrein/hfelds-Varkalis, Rūdolfs (1875–1966), latviešu teātra aktieris, režisors
 Štrombergs Alfrēds (1922 - 2006) latviešu diriģents, literāts
 Šūberts, Francis (*Franz Schubert* 1797–1828), komponists
 Šūmanis, Roberts Aleksandrs (*Robert Alexander Schumann*, 1810–1856) bija vācu komponists
 Švecova, Vera (1929–2011) latviešu baletdejojāja, pedagoģe

T

Tailors Edvards Burnets (*Edward Burnett Tylor*, 1832 - 1917) antropologs
 Taljoni, Filippo (*Filippo Taglioni* 1778–1871), baletdejojājs, horeogrāfs
 Taljoni, Marija (*Marie Taglioni* 1804–1884), itāļu baletdejojāja
 Taljoni, Pols (*Paul Taglioni* 1808–1883) itāļu baletdejojājs
 Tangijeva-Birzniece, Helēna (1907 - 1965) baletdejojāj, pedagoģe, baletmeistare
 Tautmīlis-Bērziņš, Roberts (1873–1915) teātra darbinieks, dramaturgs, kritiķis
 Tihomirovs, Vasilījs (*Тихомиров Василий Дмитриевич* 1876–1956), krievu baletdejojājs, horeogrāfs, pedagogs
 Tiknuss, Leons (1905 – 2004) latviešu baletdejojājs
 Tillaka, Mirdza (1911 – 2001) latviešu baletdejojāja
 Tivums-Frombolds, Eriks (1945–2008), baleta kritiķis
 Tolstojs, Ļevs (*Лев Николаевич Толстой* 1828–1910) krievu rakstnieks
 Treimans Valdis (?) pianists
 Treirāts Aleksandrs (1914 – 1942) latviešu baletdejojājs
 Tugarinovs Vitālijs (*Виталий Тугаринов*) krievu zinātnieks
 Tunne, Ineta (1961), pedagoģijas un psiholoģijas speciāliste
 Turss, Jānis (1876–1945), kordiriģents, ērģeļu klases pedagogs, kritiķis

U

Ukstiņš, Klāvs (1832–1904), grāmatu izdevējs
 Ulanova Gaļina (*Галина Сергеевна Уланова*, 1910–1998), krievu baletdejojāja, pedagoģe.
 Ulmanis, Aleksandrs (1923–1990), baletdejojājs

Ū

Ūlande, Natālija (1889. - 1964.) latviešu operdziedātāja

V

Vaganova, Agripina (*Агриппина Яковлевна Ваганова* 1879–1951), krievu baletdejojāja, pedagoģe

Vailds Oskars (*Oscar Fingal O'Flahertie Wills Wilde*, 1854–1900) īru rakstnieks un dzejnieks

Vaiheds, Alfrēds Norts (*Alfred North Whitehead* 1861–1947) angļu filozofs

Valtenbergs Ernests (?) latviešu aktieris

Vaškevica Olga (?) latviešu baletdejojāja

Vāgners, Vilhelms Rihards (*Wilhelm Richard Wagner* 1813–1883) komponists

Večeslova Tatjana (*Татьяна Михайловна Вечеслова*, 1910–1991), krievu baletdejojāja

Vedins, Ivans (1946), filozofs

Veinberga Veronika (1915 ?) latviešu baletdejojāja

Veinbergs, Kārlis – (?) latviešu komponists

Veinbergs, Konstantīns (?) mācītājs, komponists

Verdi, Džuzepe Fortunīno Frančesko (*Giuseppe Fortunino Francesco Verdi*, 1813-1901), komponists

Vergilijs Marons Publijs (*Publius Vergilius Maro*; 70 - 19. g. p.m.ē.) Senās Romas dzejnieks.

Verners, Alberts (1894 - 1942) latviešu dziedātājs

Vestene, Tatjana (1913 -?) latviešu baletdejojāja

Vestris, Getano (*Gaetano Apolline Baldassarre Vestris* 1729–1808), baletdejojātājs, pedagogs, horeogrāfs

Vestris, Ogests (*Auguste Vestris* 1760–1842) baletdejojātājs, pedagogs

Vēbers, Karls Marija (*Carl Maria Friedrich Ernst von Weber*, 1786–1826), vācu komponists

Vērnieks, Jēkabs (1902-1986) latviešu aktieris

Vētra, Mariss (*Moricss Blumbergs* 1901–1965), latviešu operdziedātājs, un rakstnieks

Vidbergs, Sigismunds (1890–1970), grafiķis, scenogrāfs

Vidnere, Māra (1951), psiholoģe, pedagoģe

Vigano, Salvatore (*Salvatore Vigano* 1769–1821),

Vigmane, Marija/ Mērija (*Mary Wigman* 1886–1973), dejotāja, pedagoģe

Vigotskis, Ļevs Semjonovičs (*Лев Выготский* 1896–1934), krievu filozofs

Villa-Lobos Heitor (*Heitor Villa-Lobo* 1887 - 1959) komponists

Vilzaks, Anatols (1896–1998), baletdejojātājs, baletmeistars, pedagogs

Viļumanis, Aleksandrs (1910. - 1980.) latviešu operdziedātājs

Vindavs Aivars Kārlis (literārais pseidonīms Aivars Vents, 1933 -2004) literāts

Vinklers, Ardis (1907–2000), scenogrāfs, mākslinieks

Vinogradovs Ivans (*Иван Виноградов*, 1891–1983) krievu zinātnieks

Vipers, Boris (*Борис Вуннер*, 1859–1954), mākslas zinātnieks

Vitgenšteins, Ludvigs Jozefs Johans (*Ludwig Josef Johann Wittgenstein*, 1889–1951), filozofs

Vīgnere, Beatrise (1903–1990), ritmoplastiķe, pedagoģe

Vītiņa Tamāra (1921 - 1995) latviešu baletdejojāja, pedagoģe, baletmeistare

Vītolīņš, Jānis (1886–1955), latviešu komponists, pedagogs

Vītolīņš, Jēkabs (1898–1977) mūzikas vēsturnieks

Vītols, Jāzeps (1863 –1948), latviešu komponists

Volinskis, Akims (*Волынский Аким Львович* 1861–1926) krievu mākslas kritiķis

Voskresenska, Jeļena (1928), latviešu muzikoloģe
Vsevoložskis, Ivanas (*Всеволожский Иван Александрович 1835–1909*), krievu teātra darbinieks, mākslinieks
Vulfs, Edvards (1886–1919) dramaturgs, rakstnieks

Z

Zaharovs, Rostislavs (*Ростислав Владимирович Захаров 1907–1984*), krievu baletmeistars, pedagogs
Zariņš, Jānis (1893–1979) latviešu teātra aktieris, režisors
Zālīte, Alma (1909 ?), latviešu baletdejojāja
Zālīte, Vija (1921) latviešu baletdejojāja
Zālītis, Jānis (1884–1943), latviešu komponists, kritiķis
Zeile, Pēteris (1926), literatūrkritiķis, kultūrvēsturnieks
Zeltmatis (Ernests Kārklīšs , 1868-1951) skatuves mākslas pedagogs, rakstnieks
Zīsmajers, Francis (*Franz Xaver Süssmayr, 1766–1803*) austriešu komponists
Zūdermanis Hermanis (*Hermann Sudermann, 1857–1928*) vācu rakstnieks
Zvejnieks, Gunārs – latviešu literāts

Ž

Žaks-Dalkrozs, Emīls (*Émile Jacques-Dalcroze, 1865–1950*)
Žukovs, Leonīds (*Жуков Леонид Алексеевич, 1890–1951*), krievu baletdejojātājs, horeogrāfs

Pielikums Nr. 2. Liepājas Muzikāli dramatiskā teātra baleta mākslinieku biogrāfijas

Aldermanis Indulis (1921.29.09. Rīgā -) - baletdejojotājs.

Mācījies LNO baletskolā (1936 – 1941), 1941 – 1944 Liepājas Operas baleta mākslinieks, 1941, 1946–1953 LNO baleta mākslinieks. Lomas: Krievu karavīrs (A.Liepiņš “Laima”, 1947), Ķīniešu tirgotājs (R.Gliers “Sarkanā magone”, 1949), suns Ava (I.Morozovs “Doktors Aikāsāp”, 1948), Patvāris (K.Korčmarjovs “Sārtais ziediņš”, 1951), u.c. Liepājā piedalījies izrādēs: Ā.Š.Adāns “Korsārs” (H.Tangijevas–Birznieces hor., 1941), F.Lists “Ungāru rapsodija” (A.Kozlovska hor., 1942), P.Hertelis “Veltīgā uzmanība” (A.Kozlovska hor., 1942), L.Minkuss “Dons Kihots” (O.Lēmaņa hor., 1943), L.Delībs “Kopēlija” (A.Kozlovska hor., 1942), u.c. 1941, 1944 – 1945 iesaukts Vācijas armijā, 1945 dienējis Sarkanajā armijā, 1945 – 1946 Breslavā, filtrācijas nometnē. (Bāliņa, Bite, 2006, 11.lpp.)

Alberinga Marta (dz.Kazlava, 1909.27.07.Valmierā – 2005.06.12 Valmierā) - spāņu deju dejojotāja, pedagoģe, horeogrāfe.

Mācījies M.Kauliņa, M.Balbo un A.Fjodorovas bal. stud. (1929–1932), B.Vīgneres plastikas stud. (1932–1937), spāņu dejas apgūsi Parīzē pie Vinsentes Eskudero, Doloresas Morenas, Terezīnas, Nanas de Hereras (1937–1939). Karjeru sākusi ar solo koncertiem (1939). 1941 – 1944. LNO piedalījies L.Minkusa baletā “Dons Kihots”. 20.gadsimta 40.gadu pirmajā pusē uzstājies koncertos kopā ar A.Ozoliņu, M.Griķi, E.Feiferi un citim LNO baleta solistiem, pēc Otrā pasaules kara dejojusi ar partneriem F.Balodi, G.Ilziņu. 1945 – 1950 Liepājas Muzikāli dramatiskā teātra soliste, studējusi dejas un piedalījies operu izrādēs: Ž.Bizē. “Karmena” (1945), Dž.Verdi “Traviata” (1947), u.c. Kopš 1950 bija LPSR Valsts Filharmonijas, tad PSRS Valsts koncertapvienības soliste. Viņas dejojotās spāņu dejas skatītāji redzēja visā plašajā Padomju Savienībā. Kopā ar M Alberingu koncertos piedalījās daudzi tā laika slaveni mākslinieki, to vidū arī čečenu dejojotājs Mahmuds Esambajevs, ar kuru M.Alberinga uzstājās arī duetā. 1996 apmeklēja Spāniju. M.Alberingas repertuārā: “Habanēra”, “Seviljana”, “Aragonas hota” (visas D.Moreno hor.), “Serenāde” (Malatas mūz., Terezīnas hor.), “Flamenko” (V.Eskudero hor.), pašas iest.dejas; “Serenāde” (A.Kordobas mūz.), “Corrida”, “Segedilja”, Granada”, “Asturiana”, “Tango”, u.c.

M.Alberingai raksturīga profesionāli augstvērtīga “sapateado” tehnika, spoža kastaņešu spēle, izkopta muzikalitāte. M.Alberingas spāņu dejas izcēlušās uz šablonisko

un diletantisko pseidospāņu deju fona. Ļoti spilgta, temperamentīga personība ne tikai uz skatuves, bet arī dzīvē.

Kopā ar vīru visu mūžu kolekcionējusi gleznas, mēbeles, traukus un greznuma priekšmetus, kurus 1999 novēlējusi Valmieras novadpētniecības un Rīgas Vēstures un kuģniecības muzejam. Unikāla ir M.Alberigas spāņu deju tērpu kolekcija, kas arī kļuvusi par muzeju īpašumu.

Vissavienības estrādes māksl. Konkursa laureāte (1947, Maskava), TZO “Goda zīme” (1998), Spānijas Kultūras minist. Nopelnu medaļa (1996), KKF mūža stipendija (2000). Precējusies ar čellistu Valfrīdu Alberingu. (Bāliņa, Bite, 2006, 10.)

Bāne Valija (1920 .04. 02. Rīgā) - baletdejojāja.

Beigusi LNO baletskolu (1940), Liepājas baleta māksliniece 1941–1943.

Piedalījies izrādēs: P.Čaikovskis “Gulbju ezers” (1940), Ā.Š.Adāns “Korsārs” (1941), Š.Guno “Valpurģu nakts” no operas “Fausts” (1941), L.Delībs “Kopēlija” (1943), u.c. (Bāliņa, Bite, 2006, 23.)

Bāliņš Kārlis (1917. 27. 06, Valmieras pag. – 1996. 25.10. Rīgā, apbedīts Meža kapos) - baletdejojājs, baleta inspektors.

Mācīties deju sācis Ziemeļlatvijas t-ra deju studijā pie A.Stedelaubes (1933), mācījies LNO baletskolā (1935, 1936-1939).1933 – 1936 dejojājs Ziemeļlatvijas t-rī Valmierā, 1941 - 1944 Liepājas operas bal. solists.1946 – 1965 LNO bal. mākslinieks, 1951 – 1963 LNO bal. inspektors. LPSR Darba rezervju pārvaldes Dziesmu un deju ansambļa vadītājs.Lomas: Bundzinieks (J.Vītoliņš. “Ilga” 1937), Latvju karavīrs (A.Liepiņš. “Laima”, 1947), Krokodils (I.Morozovs. “Doktors Aikāsāp”, 1948), Huans Sarkanmatis (A.Kreins. “Laurensija” 1949), Pelnrušķītes tēvs (S.Prokofjevs. “Pelnrušķīte”, 1953), Plauga (J.Juzeļūns. “Jūras krastā”, 1954), Veikala īpašnieks (Dž.Rosīni. “Brīnumlilles”, 1958), Droselmeiers (P.Čaikovskis. “Riekstkodis”, 1959), Ceremonijmeistars (P.Čaikovskis. “Apburtā princese”, 1962), Vecais Velns (M.Čulaki. “Pasaka par popu un viņa kalpu Baldu”, 1962), Ūdensvīrs, Vedējtēvs (M.Skoruļskis. “Meža dziesma”, 1963).Liepājas t-rī : Žonglieris (L.Delībs. “Kopēlija”, 1943), solists Grand pas (A.Glazunovs. “Raimonda”, 1944), kā solists uzstājies dažādās koncertprogrammās. Piedalījies Otrajā Pasaules karā. 1944 mobilizēts Vācijas armijā, 1945 – PSRS armijā. LPSR AP Prezidija Goda raksts (1956), PSRS AP Prezidija medaļa “Par uzvaru pār Vāciju” (1956). (Bāliņa, Bite, 2006, 22.)

Balodis Fricis (1918.24.08. Kuldīgas apr. Kursīšu pag. – 2004.07.03. Rīgā, apbedīts Saldus raj. Kursīšu kapos) – baletdejojotājs.

Mācījies LNO baletskolā (1932–1937) un Latvijas arodbiedrības aktieru t-ra skolā (1936–1939), 1939 dienests Latvijas armijā, 1940 dienests Padomju armijā, 1943 dienests Vācijas armijā. 1937–1938 un 1942–1943 Liepājas t-ra baleta solists, 1945–1948, 1949–1950 Liepājas Muzikāli dramatiskā t-ra baleta mākslinieks, 1948–1949, 1950 LPSR Valsts Filharmonijas baleta solists, 1950–1968 Rīgas Operetes t-ra baleta solists. Lomas Liepājas t-rī: Trubadūrs, solists Grand pas (A. Glazunovs. “Raimonda”, 1944), Vaclavs (B. Asafjevs. “Bahčisarajas strūklaka”, 1948), u.c. Kopš 1940 bijis M. Alberingas partneris. (Bāliņa, Bite, 2006, 22.)

Bērzs–Bērziņš Ēriks (dz. 1919. 19.01. Engurē -) baletdejojotājs.

Mācījies LNO baletskolā (1938), 1939–1940 Liepājas pilsētas drāmas un operas t-ra baleta mākslinieks, 1940–1947 LNO baleta mākslinieks. (Bāliņa, Bite, 2006, 34.)

BUKS Alberts (1908.16.01., Liepājā) - baletdejojotājs.

Mācījies baletstudijās Liepājā un Rīgā. 1928–1941 Liepājas operas bal. solists, 1941–1944 LNO baleta mākslinieks. Lomas Liepājas t-rī: Lukas (R. Drigo. “Burvju flauta”, 1934), Jauneklis (F. Šopēns. “Šopeniāna”, 1937), Pjero (R. Drigo. “Arlekināde”, 1938), Pas de trois un Ielas slaucītāju dejas (V. Hāns. “Meitene ar sērkokociņiem”, 1939), u.c. 1944 devies bēgļu gaitās uz Zviedriju. (Bāliņa, Bite, 2006, 45.)

BŪMANIS Edgars (1910. 19.03., Rīgā - ?) - baletdejojotājs.

Mācījies A. Fjodorovas baletstudijā (1930–1932), beidzis LNO baletskolu (1936), papildinājis dejas mākslā Parīzē (1939) pie O. Preobraženskas. 1931–1932, 1933–1941, 1944–1947 LNO baleta mākslinieks, 1941 Liepājas operas baleta mākslinieks, 1942–1944 dejojotājs Tautas t-rī (Rīgā), 1947–1948 LPSR Muzikālās komēdijas t-ra baleta mākslinieks. Lomas: Febs de Šatopērs, Čigānu dejas (Č. Punji, R. Drigo. “Esmeralda” 1939, 1945), solists Spāņu dejā, Mazurkā (P. Čaikovskis. “Gulbju ezers”, 1941, 1944), solists Krakovjakā (B. Asafjevs. “Bahčisaraja strūklaka”, 1940) u.c. (Bāliņa, Bite, 2006, 45.)

Bubers Kārlis (1921.30.05.Liepājā) – baletdejojotājs.

1941–1943 Liepājas Muzikāli dramatiskā t-ra baleta mākslinieks. (Bāliņa, Bite, 2006, 44.)

Dombrovska Ņina (arī Malvīne, prec. Kozlovska, 1908.06.07. Liepājā – 2000.07.03. Zviedrijā) – baletdejojotāja, pedagoģe.

Mācījusies A.Stedelaubes baletstudijā Liepājā (1926–1927), A.Fjodorovas baletstudijā Rīgā (1928–1929), dejas meistarību pilnveidojusi Parīzē pie krievu baletdejojotājiem N.Sergejeva (1930) un O.Preobreženskas (1937), Dejojusi krievu baleta trupā Nicā (Francijā) un Kuzņecova bal. trupā Parīzē. 1932–1944 Liepājas baleta soliste un pedagoģe. Lomas: Odeta (P.Čaikovskis. “Gulbju ezers”, 1935), Liza P.L.Hertels. “Veltīgā uzmanība”, 1936), Kolumbīne (R.Drigo. “Arlekināde”, 1938), Meitene (V.Hāns. “Meitene ar sērkokiem”, 1939), Medora, Gulnāra (Ā.Š.Adāns. “Korsārs”, 1941), Svanilda (L.Delībs. “Kopēlija”, 1942), Rosita (L.Minkuss. “Dons Kihots”, 1943). 1944 devusies bēgļu gaitās uz Zviedriju. Kopš 1950 Stokholmas Karaliskās baletskolas pedagoģe. Precējusies ar baletdejojotāju un baletmeistaru Albertu Kozlovski.(Bāliņa, Bite, 2006, 63.)

Ezergaile Aina (pseud. Rīga, 1922.10.05.Rīgā) – baletdejojotāja.

Beigusi LNO baletskolu (1940), 1940–1941 Liepājas t-ra baleta soliste, 1941 – 1944 LNO baleta māksliniece. Lomas: Medora (Ā.Š. Adāns “Korsārs” Liepājā, 1941). 1944 devusies bēgļu gaitās uz Vāciju, pēc tam pārcēlusies uz dzīvi Austrālijā. Precējusies ar baletdejojotāju Arvīdu Fībigu. (Bāliņa, Bite, 2006, 78.)

Ekstone Anna (arī Anja, Annija,dz. Epšteine, prec. Liht 1908.17.09 Tartu – 1992.20.04. Tallinā, apbedīta Tartu ebreju kapos) – baletdejojotāja, baletmeistare, pedagoģe.

Mācījusies J.Ļitvinovas – Mahotinas baletskolā (1920 – 1925), papildinājusies pie O.Preobraženskas, V.Gzovska Parīzē, Maskavas horeogrāfijas skolā (1943–1944). 1925–1931 Antverpenes (Beļģija) Flāmu operas baleta soliste, tad V.Gzovska balettrupas soliste, 1933 debitējusi Liepājas Operā operetē “Madame Dibari”, kā baletmeistare un izpildītāja, iestudējusi dejas operetē “Balle Savojā”, operā “Karmena”, 1933 operetē “Sikspārnis” un operā “Jevgenijs Oņegins”, dejojusi arī Rīgā. 1940 – 1941 un 1944–1951 Tallinas “Estonia” t-ra baletmeistare, 1941 – 1944 vadījusi Igaunijas PSR Valsts mākslas ansambli (Krievijā), 1946–1965 Tallinas horeogrāfijas vidusskolas pedagoģe, direktore, mākslinieciskā vadītāja. Iestudējumi Liepājas Operā: K.Milekers

“Madame Dibarī” (1933.16.09.), Ž.Bizē “Karmena” (1933.10.12.), P.Abrahams “Havajas puķe” (1933.25.12.), J.Štrauss “Sikspārnis” (1934.27.03.), P.Čaikovskis “Jevgeņijs Oņegins” (1934.30.09.), F.Lehārs “Grāfs Luksemburģs” (1934.15.11.)”Baleta vakars” (1934.07.04., atk.15.04.): R.Drigo “Burvju flauta”(Liza – A.Ekstone, Lukass – A.Buks) un divertiments. “Baleta vakars (1935.04.05.) Rīgā, Krievu drāmas t-rī kopā ar LNO solistu Arvīdu Ozoliņu. Repertuārā solodejas un divdejas ar F.Šopēna, K.Debesī, A.Dvoržaka, F.Kreislera, J.Brāmsa, S.Prokofjeva, A.Kalniņa mūziku. Iestudējumi t-rī “Estonia”: P.Ardna operete “Zvejniekmeitene” (1940), R.Šūmanis “Karnevāls” (1941), P.Čaikovskis “Jevgeņijs Oņegins” (1944), I.Kālmāns “Silva” (1944), M.Ģļinka “Valsis fantāzija” (1945), B.Asafjevs “Bahčisarajas strūklaka” (1945), P.Čaikovskis “Piķa dāma” (1946), V.Oranskis “Vindzoras jautrās sievas” (1947), Ž.Bizē “Karmena” (1947), J.Dzeržinskis “Klusā Dona” (1947), J.Štrauss “Čigānu barons” (1948), P.Čaikovskis “Gulbju ezers” (1948), A.Kreins “Laurensija” (1949), A.Dargomižskis “Nāra” (1949), F.Lehārs “Paganīni”(1949), Ž.Ofenbahs “Perikola” (1949), R.Gliers “Sarkanā magone” (1950), Dž.Verdi “Traviata” (1950), J.Miļutins “Trembita” (1950), M.Krasevs “Salatēvs” (1950), U.Vinters “Pepija Garzeķe” (1951).Tallinas Horeogrāfijas skolā: F.Jarullins “Šuralē (1955), V.Oranskis “Vindzoras jautrās sievas” (1958), S.Prokofjevs “Gavote” (1959), E.Tambergs “Simfoniskās dejas” (1960), L.Austere “Ziemeļzemes saule” (1962). Dejas izrādēs Rakveres t-rī: Ž.Anuijs “Zaļu balle”(1968), M.Gierfasi “Mosties un dziedī” (1972),u.c. IPSR Nop.bag.sk.māksl. (1959).

...ja kāds ir redzējis smalku dārgu franču porcelāna figūriņu smaidošā, saulainā, trauslā vieglumā un kustību gleznainumā, tad tam viegli būs saskatīt gara acīm “Gavoti” baletmeistas Annas Ekstones – Liht izpildījumā.Viņa ir dejojāja ar spožu, virtuozu tehniku un dejas gara bagātību.Visnoslīpētākie “pas” uz pirkstgaliem, spožas, drošas piruetes.Sevišķi patika “mazais allegro” “Buyju flautas” noslēgumā, tehniski grūtā “sinkopācija” un nēģeru grotskā deja “cake – walk (kekvoks), kas publikā izsauca ārkātēju sajūsmu un veselu piekrišanas vētru. (KalniņaM. “Kurzemes vārds”, 1933.21.09. un 1934.11.04.). Protams, ka kritiķu sajūsma par A.Ekstones spoži virtuozo dejas tehniku ir stipri pārspīlēta. Nenoliedzmi viņa bija profesionāle. Savulaik strādādama Antverpenē Franču operā un noskatoties izrādi Flāmu t-rī, LNO baleta māksliniece Austra Strazdiņa dienasgrāmatā ierakstīja: “Trupa briesmīga, visu vidū izceļas tikai Anja Epšteina. Diemžēl arī Liepājas operas balets, kā savukārt atmiņās rakstījusi A.Ekstone, tolaik bija vājš.”

Lit.Aumere Helga “Anna Eksten – nimi usti kultuuris”, “Esti Teatriliit”2004. (Bāliņa, Bite, 2006, 71.)

Freimane Vera (dz. Babižeca, 1923. 18. 08. Rīgā -) — baletdejojāja.

Beigusi LNO baletskolu (1939). 1942—1943 Liepājas teātra baleta soliste, 1944—1965 LNO baleta soliste. Lomas: Kitrijas draudzene un soliste Klasiskajā bolero (L. Minkuss “Dons Kihots”, 1945), Mazais gulbītis un soliste Venēciešu dejā (P. Čaikovskis “Gulbju ezers”, 1945), Laimas draudzene (A. Liepiņš “Laima”, 1947, 1953), Bezdelīga (I. Morozovs “Doktors Aikāsāp”, 1948), viena no prologa Fejām (P. Čaikovskis “Apburtā princese”, 1948), Ragana (Ā. Skulte “Brīvības sakta”, 1950, 1955), Rudens (S. Prokofjevs “Pelnrušķīte”, 1953), Zulma (Ā. Š. Adāns “Korsārs”, 1956), Meita (A. Kalniņš “Staburadze”, 1957), Krusta dāma (Dž. Rosīni “Brīnumlles”, 1958) u. c. (Bāliņa, Bite, 2006, 89.)

Frīdlanders Zāmuels (pseidonīms Sams Hiors) — dejotājs, horeogrāfs.

Mācījies A. Ašmanes mūzikas un ritmoplastikas skolā, uzstājies ar solokoncertiem Liepājā (1927). *Viņš rāda jaunu virzienu dejas mākslā, ir veikls jauns cilvēks, bez šaubām, apdāvināts un spējīgs. Tehnika vēl negatava.* (*Kurzemes Vārds*. — 1927.02.09). Piedalījies A. Ašmanes skolas “mākslas deju” uzvedumā (kopā ar I. Kājiņu, A. Kūmiņu un vēl 10 audzēkņiem, Liepājā, 1928), sarīkojis deju vakaru kopā ar Annu Ekstoni (Liepājā, 1933). *“Publika, kuras lielākā daļa bija sveštautieši, sumināja dejotājus un gaidīja piedevas.”* (*“Kurzemes Vārds”* — 1933. 10. nov.). Pēc Otrā pasaules kara, 1945. gadā darbojies Rīgas Muzikālās komēdijas t-rī. (Bāliņa, Bite, 2006, 91.)

Gulbe Lidija (dz. Brilovska, 1921. 25. 08. Rīgā) — baletdejojāja.

Beigusi LNO baletskolu (1940). 1940—1941 Liepājas Operas baleta soliste. 1940—1964 LNO baleta soliste. Lomas: Pīķa dāma (Dž. Rosīni “Fantastiskās lelles”, 1943), Ursula, *pas de trois* (P. Čaikovskis “Gulbju ezers”, 1944), Flēra de Lisa (Č. Punji, R. Drigo “Esmeralda”, 1945), Kitrijas draudzene, soliste Klasiskajā bolero (L. Minkuss “Dons Kihots”, 1945), Marijas draudzene (B. Asafjevs “Bahčisarajas strūklaka”, 1946), Aina (A. Liepiņš “Laima”, 1947), princese Florīna, prologa Feja (P. Čaikovskis “Apburtā princese”, 1948), Lapsa (I. Morozovs “Doktors Aikāsāp”, 1948), Ūdens feja (R. Gliers “Sarkanā magone”, 1949), Olga (M. Čulaki “Jaunība”, 1950), Ziedu deja (K.

Korčmarjovs “Sārtais ziediņš”, 1951), viena no Līgavām, soliste Venēciešu dejā (P. Čaikovskis “Gulbju ezers”, 1951), Tenkotāja, viena no Meitenēm—putniem (F. Jarullins “Šuralē”, 1952), Džuljetas draudzene (S. Prokofjevs “Romeo un Džuljeta”, 1953), Laimas draudzene (A. Liepiņš “Laima”, 1953), viena no meiteņu četrinieka Ones brigādē (J. Juzeļūns “Jūras krastā”, 1954), Preilene (Ā. Skulte “Brīvības sakta”, 1955), soliste Tiroliešu dejā (J. Štrauss “Pie zilās Donavas”, 1957), viena no trim Meitenēm (R. Grīnblats “Rigonda”, 1959), viena no Viešņām ballē (S. Rahmaņinovs “Simfoniskās dejas”, 1961) u. c. (Bāliņa, Bite, 2006, 112.)

Jurkēvics Kārlis (1919. 21. 09. Liepājā) — baletdejojotājs.

Mācījies A. Kozlovska baletstudijā Liepājā (1932—1935), pie H. Plūča un M. Štāles baletstudijā Rīgā (1935—1940), kā dejotājs uzstājies naktslokālos. 1940—1944 Liepājas t-ra baleta solists. Lomas: *pas d’esclave*, Vergs, Birbanto (Ā. Š. Adāns “Korsārs”, 1941), Gleznotājs, Zigfrīds (P. Čaikovskis “Gulbju ezers”, 1940, 1942), Kolēns (P. L. Hertels, R. Drigo “Veltīgā uzmanība”, 1942), Francis (L. Delībs “Kopēlija”, 1943), Bazils (L. Minkuss “Dons Kihots”, 1943), solists *Grand pas* (A. Glazunovs “Raimonda”, 1944).

1942 cietis autokatastrofā (Bāliņa, Bite, 2006, 130.)

Keiše Vera (dz. Bīriņa, 1920. 14. 09. Rīgā -1992. 11.02.Kanāda) — baletdejojāja.

Mācījusies LNO baletskolā. 1941—1944 Liepājas t-ra baleta soliste. Lomas: Draudzene (L. Delībs “Kopēlija”, 1943), Draudzene (L. Minkuss “Dons Kihots”, 1943), Raimondas draudzene (A. Glazunovs “Raimonda”, 1944). 1944 devusies bēgļu gaitās uz Vāciju, pēc tam uz Kanādu. Precējusies ar žurnālistu un karikatūristu Nikolaju Keišu. 1951.gadā Kanādā (Toronto) nodibina savu privāto baleta skolu’.

Apveltīta ar skaistām ķermeņa līnijām, ļoti trausla, dejojums maīgs un gaisīgs, plašs, viegls lēcieni. E. Siliņa atzīmē, ka jaunajai dejotājai vēl pietrūkst personības. (Bāliņa, Bite, 2006, 142.)

Kirlis Velta (dz. 1923. 01. 06 Rīgā) — baletdejojāja.

Dejas mākslu apguvusi M. Štāles deju studijā. 1940—1944 Liepājas t-ra baleta māksliniece, 1944—1945 LNO baleta māksliniece. (Bāliņa, Bite, 2006. 143.)

Kizimova Olga (prec. Direktorenko, dz. 1924. 04. 12. Novozipkovā, Krievijā) — baletdejojāja, pedagoge.

Mācījiesies Ļeņingradas baletskolā (1933—1940) pie ped. J. Sņitkovas, J. Geidenreihas, A. Vaganovas, beigusi RHV (1960), mācījiesies pie ped. M. Sizovas. 1941—1944 Liepājas t-ra baleta soliste, 1945—1948 Liepājas Muzikāli dramatiskā t-ra baleta soliste, 1948—1950 Latvijas Filharmonijas baleta soliste, 1950—1951 balles deju kursu vadītāja LRAP Kultūras namā, 1951—1968 Operetes t-ra baleta soliste, 1968—1976 Operetes t-ra baleta ped.—repetitore, 1956—1981 RHV klasiskās dejas ped., 1981—2000 Juglas sporta skolas mākslas vingrošanas horeogrāfe, ped. Lomas: *pas d'esclave* (Ā. Š. Adāns "Korsārs", 1942), Draudzene (L. Delībs "Kopēlija", 1942), Mazais gulbītis (P. Čaikovskis "Gulbju ezers", 1942), Draudzene (L. Minkuss "Dons Kihots", 1942), Svanilda (L. Delībs "Kopēlija", 1943), Draudzene, *Grand pas* (A. Glazunovs "Raimonda", 1944), Marija (B. Asafjevs "Bahčisarajas strūklaka", 1945) u. c. Rīgas Operetes t-rī: I.Kālmāns "Silva" (1954), *adagio* (F. Lehārs "Grāfs Luksemburģs", 1957), "Jautrā atraitne" (1955), J.Miļutins "Čanitas skūpstis" (1958), B.Avetisovs "Zelta zivtiņa" (1960), J.Miļutins "Cirkā iedegas ugunis" (1961), Nātra (P.Barisons "Ziedu vija", 1962), J.Štrauss "Sikspārnis" (1968, 1953), u. c. Rīgas Operetes t-rī baletmeistares H.Tangijevas – Birznieces asistente iestudējumiem: "J.Štrauss "Sikspārnis" (1963), pašas iestudējumi: G.Portnovs "Pasmaidi, Sveta"(1963), G.Portnovs "Meitene no TV-104"(1964), F.Lehārs "Marica"(1964), "Sikspārnis" (1966), V.Družiņins "Lielais burvis"(1967), A.Žilinskis "Zilo ezeru zeme" (1969).

Dejojumam raksturīga meistarība — tehnikas brīva pārvaldīšana, vieglums, izcila muzikalitāte.

Latvijas PSR Augstākās padomes Goda raksts (1955, 1960, 1981), LPSR KM medaļa "Par teicamu darbu" (1956, 1975), LPSR KM Goda raksts (1965,1969) u. c. (Bāliņa, Bite, 2006, 145.)

Kozlovskis Alberts (1902. 20. 05. Liepājā — 1974. 16. 09. Stokholmā, Zviedrijā, apb. Zviedrijā) — baletdejojājs, baletmeistars, pedagogs.

Mācījies 1. Maskavas baletskolā (1918—1920) pie ped. E. Trutovskas, K. Bekefi, O. Bekefi. Papildinājies pie O. Preobraženskas (1925), M. Kšesinskas, Ļ. Jegorovas, N. Legata (Parīzē, 1928), E. Čeketi (Milānā, 1926). 1921—1925 LNO baleta solists, 1921 Latviešu jaunatnes savienības baleta sekcijas baletmeistars, 1923—1925 M. Kauliņa deju skolas baleta studijas vad. un ped., 1926—1931 J. Sedovas, A. Pavlovas baleta trupu, B. Romanova "Krievu operas" trupas dejojājs un baletmeistara palīgs, dejojājs

cirkā un “Folie Berger” Parīzē, 1931—1942 Liepājā nodibinājis un vadījis privātu baletstudiju, 1934—1944 Liepājas Jaunā t-ra baletmeistars, 1934—1944 Liepājas pilsētas drāmas un operas baleta trupas vad., baletmeistars, solists, 1945 nodibinājis privātu baletskolu Stoholmā, 1947—1948 “Oscarateatern” baletmeistars, 1949—1968 Zviedrijas Karaliskās baletskolas ped., Karaliskā baleta baletmeistars.

Deju iestudējumi Liepājas Jaunajā t-rī (1931—1934): P. Abrahams “Viktorija un viņas huzārs” (1932), “Miss Bērzaine”, R. Benackis “Pie baltā zirdziņa”, K. Gerners “Pelnušķīte” jeb “Stikla kurpīte”, S. Džonss “Geiša” (1933), M. Skruzītis “Vēršu kupcis” (pēc F. Kaizera), “Laimes bērns”, F. Lehārs “Čigānu mīla”, O. Štrauss “Mīlas varā”, I. Kālmāns “Velna jātnieks”, “Jūras vilki”, J. Zeibots “Barons Bunduls”, Doku Atis “Krišus Laksts” (1934), A. Brigadere “Lolitas brīnumputns” (1934).

Liepājas drāmas un operas iestudējumos: A. Grīns “Nameja gredzens” (1934), K. Karaša “Karogs aicina”, F. Šillers “Mīla un viltus” (1939), M. Zīverts “Minhauzena precības” (1942), A. Brigadere “Maija un Paija” (1942), M. Zīverts “Nauda” (1944).

Dejas operās un operētēs (1934—1944): Š. Guno “Fausts”, A. Rubinšteins “Dēmons”, Dž. Verdi “Aīda”, P. Čaikovskis “Jevgeņijs Oņegins” (1939), Ž. Bizē “Karmena” (1940, 1942), B. Smetana “Pārdotā līgava” (1941), Dž. Rosīni “Figaro kāzas” (1943), “Francis Lists”, “Venēra zīdā”, I. Kālmāns “Cirka princese”, J. Benešs “Zaļā pļavā”, (1937), V. Sauleskalns, O. Karls “Meldermeitiņa”, (1939), F. Raimonds “Zilā maska” (1939, 1943), J. Štrauss “Čigānu barons” (1941), I. Kālmāns “Silva” (1941), J. Štrauss “Sikspārnis” (1943). Sarīkoja Liepājas Jaunā t-ra baleta vakaru (1933), iestudējot plašu divertismenta programmu. Baleta iestudējumi: P. Čaikovskis “Gulbju ezers” (1935, 1940), L. Delībs “Kopēlija” (1935, 1943), P. L. Hertels “Veltīgā uzmanība” (1936, 1942), F. Šopēns “Šopeniāna” (1937), “Capriccio espagnol” (N. Rimska – Korsakova, A. Glazunova un tautas mūzika, 1937), R. Drigo “Arlekināde” (1938), “Polovciešu noietne” (Polovciešu dejas no A. Borodina operas “Kņazs Igors”, 1938), V. Hāns “Meitene ar sērkokoņiem” (pēc H. K. Andersena pasakas, arī libreto aut., 1939), A. Glazunovs “Raimonda” (1943).

Lomas: Zigfrīds (P. Čaikovskis “Gulbju ezers”, 1935), Francis (L. Delībs “Kopēlija”, 1935), Kolēns (P. L. Hertels “Veltīgā uzmanība”, 1936), Arlekīns (R. Drigo “Arlekināde”, 1938), Konrāds (Ā. Š. Adāns “Korsārs”, 1941), Espada (L. Minkuss “Dons Kihots”, 1943), Abderahmans (A. Glazunovs “Raimonda”, 1943). 1944 devās bēgļu gaitās uz Zviedriju.

Iestudējumi Zviedrijā, Stokholmas koncertnamā: L. Minkuss “Dons Kihots” (1947); “Oscarenteatern”: F. Līve “Brigadūna” (operete, 1947), L. Minkuss “Dons Kihots” (1947).

Apbalvots ar Vāsas ordeni (1. šķira, 1965), “Carin Art” zelta medaļu (1968). Precējies ar baletdejojātāju Ņinu Dombrovsku.

“Karjeru sāka kā spilgts raksturdejojājs, taču Liepājas baleta iestudējumos uzstājās galvenokārt klasisko varoņu partijās, kuras veikt viņam palīdzēja gan iegūtās zināšanas, gan pieredze un talants, kas lieti noderēja arī pedagoģiskajā darbā — vadot baletstudiju un Liepājas baletu, bet it īpaši Zviedrijā, Stokholmā, strādājot Karaliskajā baletskolā, kurā kopā ar Ņ. Dombrovsku izaudzinātas vairākas paaudzes spilgtu un perfekti izskolotu zviedru dejojātāju (Mariane Orlando, Aneli Alhanko u. c.), kuri uzstājs kā pašmājās, tā arī uz daudzām pasaules baletteātru skatuvēm.” (Bāliņa, Bite, 2006,153.)

Krēsliņa Ņina (1918. 17. 08. Krievijā -) — baletdejojāja.

Dejas mākslu apguvusi A. Stedelaubes un A. Ekstones baletstudijās. 1932—1944 Liepājas t-ra baleta soliste. Lomas: Urzula, Odeta—Odīlija (P. Čaikovskis “Gulbju ezers”, 1935, 1940, 1942), Soliste (F. Šopens “Šopeniāna”, 1937), Pjereta (R. Drigo “Arlekināde”, 1938), Gulnāra, Medora (Ā. Š. Adāns “Korsārs”, 1941), Liza (P. L. Hertels, R. Drigo “Veltīgā uzmanība”, 1943), Kitrija (L. Minkuss “Dons Kihots”, 1943), Raimonda (A. Glazunovs “Raimonda”, 1944). 1944 devusies bēgļu gaitās uz Vāciju.

Teātrī ienāca kā statistē 14 gadu vecumā, piedaloties operetē “Havajas puķe” (1932).

Pateicīgas dotības, izteiksmīgs skatuviskais tēls. Kāds kritiķis “Laikmetā” rakstīja, ka ļoti pievilcīgs ir Ņ. Krēsliņas “dzīves spars un temperaments”, bet viņas kustības apgāro “šarmantā izteiksme un acu ugunīgais spožums”, publiku “ikreiz fascinē katra spēcīgā, spriegā auguma kustība”.(Bāliņa, Bite, 2006, 157.)

Krūmiņa Anna (1925. 04. 08. Liepājā -) — baletdejojāja.

Dejas mākslu apguvusi A. Kozlovska baletstudijā, 1940—1944 Liepājas t-ra baleta māksliniece. Lomas: Mazais gulbītis (P. Čaikovskis “Gulbju ezers”, 1942), Draudzene (L. Delībs “Kopēlija”, 1943). 1944 devās bēgļu gaitās uz Vāciju, tad nokļuva Austrijā, Vīnē, kur, pēc nepārbaudītām ziņām, gājusi bojā bombardēšanas laikā.

“Kustības ritmiskums un lokanība raksturo A. Krūmiņas priekšnesumu.” (Bāliņa, Bite, 2006, 156.)

Lemkina Velta (dz. 1923. 03. 06. -) — baletdejojāja.

Beigusi LNO baletskolu (1941), 1941 - 1944 Liepājas t-ra baleta māksliniece. Lomas: viena no Driādām (L. Minkuss “Dons Kihots”, 1943), Raimondas draudzene (A. Glazunovs “Raimonda”, 1944), soliste duetā (R. Štrauss “Sikspārnis”, 1944) u. c. 1944 devās bēgļu gaitās uz Vāciju, vēlāk pārcēlās uz dzīvi Toledo (ASV). *“Dejā pauž koncentrētu atturīgumu un sentimentālu šarmu.”*

“Skaistas līnijas, nedaudz manierīgs dejas stils. Tehnikā varētu vēlēties lielāku stabilitāti. Ļoti centīga, tāpēc perspektīvā solās būt laba soliste.” (Bāliņa, Bite, 2006, 170.)

Liepiņš Sergejs (1903. 30. 05. Rīgā — 1979. 21. 09. Rīgā, apb. Lāčupes kapos) — baletdejojājs.

Mācījies A. Fjodorovas baletstudijā (1926—1927), LMA (1923—1926), 1924—1926 LNO dekorators, 1926—1941, 1944—1959 LNO baleta solists, 1942—1944 Liepājas Operas baleta solists. Lomas: solists Arābu dejā (P. Čaikovskis “Princis Riekstkodis”, 1928), lelle Pjero (L. Delībs “Kopēlija”, 1931), Džentelmenis (F. Šūberts, F. Lists “Sapņojums”, 1932), Sazvērnieks (R. Gliers “Sarkanā magone”, 1933), Gabriels (Č. Punji “Burvju zirdziņš”, 1934), Krīvs un solists Veču dejā (J. Mediņš “Mīlas uzvara”, 1935), solists Toreodoru dejā (L. Minkuss “Dons Kihots”, 1936), Žigalo (J. Sibēliuss “Skaramušs”, 1936), Poļu pans (B. Asafjevs “Bahčisarajas strūklaka”, 1940), Ruņģis (A. Kalniņš “Staburags”, 1943), Gamašs (L. Minkuss “Dons Kihots”, 1945), Klods Frolo (Č. Punji, R. Drigo “Esmeralda”, 1945), Vācu bruņinieks, Ieročunesējs, Laimastēvs (A. Liepiņš “Laima”, 1947), Vectētiņš un Laupītājs (I. Morozovs “Doktors Aikāsāp”, 1948), Sādžas vecākais un Estebans (A. Kreins “Laurensija”, 1949), Vecais Kalvis (Ā. Skulte “Brīvība ssakta”, 1950), Matvejs (M. Čulaki “Jaunība”, 1950), Lorencos (S. Prokofjevs “Romeo un Džuljeta”, 1953).

Mācījies masieru kursus (1963). Kā masieris strādājis LPSR riteņbraucēju izlasē, 1974—1978 masieris LNO. LPSR KM Goda raksts (1978). (Bāliņa, Bite, 2006, 181.)

Lūse Hilda (dz. 1921. 18. 09. Rīgā) — baletdejojāja.

Beigusi LNO baletskolu (1941), 1941—1944 Liepājas t-ra baleta māksliniece, ped., repetitore. No E. Siliņas piezīmēm: *“Uz skatuves nedaudz flegmatiska, taču dejo labi, profesionāli.”*

Baletdejojājas Vilmas Lūses māsa. 1944.gadā devusies bēgļu gaitās uz ASV.(Bāliņa, Bite, 2006, 188.)

Ozoliņš Bruno (1912 —?) — baletdejojājs, horeogrāfs.

Mācījies LNO baletskolā. 1936—1939 LNO, 1940—1944 Liepājas teātra baleta mākslinieks. 1944 devās bēgļu gaitās uz Zviedriju, kur turpinājis dejojāja karjeru un darbojies kā baletmeistars. (Bāliņa, Bite, 2006, 215.)

Pelnens Jānis

Mācījies Sanktpēterburgas baletskolā, papildinājies Londonā pie Marijas t-ra dejojājas, pedagoģes Serafīmas Astafjevas (1876—1934), kura 1910—1913 piedalījās S. Djaģiļeva “Krievu baleta sezonās” Parīzē un pēc tam Londonā atvēra savu baletskolu, kas būtiski ietekmēja Anglijas baleta attīstību.Viņas skolnieces bija M. Fonteina, A. Markova, A. Dolins u. c. 20. gs divdesmito gadu sākumā piedalījies LNO baleta izrādēs, dejojis ārzemēs, uzstājies kopā ar E. Roni. 1927 Liepājas Operā iestudējis “Polovciešu dejas” no A. Borodina operas “Kņazs Igors” un sarīkojis baleta vakaru (Bāliņa, Bite, 2006, 223.)

Piķieris Elmārs (1918. 21. 01. Petrogradā — ?) — baletdejojājs.

Mācījies A. Fjodorovas baletskolā (1929—1935) un K. Valdemāra jūrskolā (1936—1939), 1945—1948 Liepājas Muzikāli dramatiskā t-ra baleta mākslinieks, 1950—1954 LPSR Muzikālās komēdijas t-ra baleta mākslinieks. Baletdejojāju Artūra Piķiera, Jāņa Piķiera un Hertas Piķieres brālis. (Bāliņa, Bite, 2006,226.)

Piķiere Olga (dz. Vaškēvica, 1924. 12. 12. Liepājā) — baletdejojāja.

Mācījies A. Kozlovskas baletstudijā Liepājā (1937—1940), 1940—1944 Liepājas teātra baleta māksliniece, 1945—1948 Liepājas Muzikāli dramatiskā t-ra baleta māksliniece, 1951 LPSR Muzikālās komēdijas t-ra baleta māksliniece.

Lomas Liepājas t-rī: piedalījusies P.Čaikovskabaletā “Gulbju ezers” (1942), Grand pas (A.Glazunovs “Raimonda”, 1944), Zarema (B.Asafjevs “Bahčisarajas strūklaka”, 1948), u.c. Bijusi precējusies ar baletdejojāju Jāni Piķieri. (Bāliņa, Bite, 2006, 226.)

Piķiere Herta (1921. 02. 12. Rīgā) — baletdejojāja.

1942—1943 Liepājas t-ra baleta māksliniece. Baletdejojāju Artūra Piķiera, Elmāra Piķiera un Jāņa Piķiera māsa. (Bāliņa, Bite, 2006, 226.lpp.)

Plāciņa Erna (prec. Pilupe arī Lapiņa, 1920. 14. 09. Polockā) — baletdejojāja.

Mācījusies A. Kozlovska baletstudijā (1932—1935), 1935—1944 Liepājas t-ra baleta soliste. Lomas:Urzula (P. Čaikovskis “Gulbju ezers”, 1935, 1940), Gulnāra (Ā. Š. Adāns “Korsārs”, 1941), Rozita (L. Minkuss “Dons Kihots”, 1943) u. c. 1944 devās bēgļu gaitās uz Vāciju, vēlāk uz ASV.

“Nedaudz pasmaga klasikā, taču spilgta raksturdejās (īpaši spāņu kolorītā). Apveltīta ar skatuvisko pievilcību, ļoti centīga un akurāta kā mēģinājumos, tā izrādēs.” (Bāliņa, Bite, 2006, 227.)

Riekstiņa Valērija (1915. — ?) — baletdejojāja, pedagoģe.

Mācījusies A. Fjodorovas baleta studijā (1926—1933), 1933—1937 A. Fjodorovas baletstudijas ped., 1938—1944 Liepājas teātra baleta soliste, 1942—1944 Liepājas teātra baleta studijas ped.

Lomas: Odeta-Odīlija (P. Čaikovskis “Gulbju ezers”, 1940), Verdzene, Medora (Ā. Š. Adāns “Korsārs”, 1941), Liza (P. Hertels “Veltīgā uzmanība”, 1942), Svanilda (L. Delībs “Kopēlija”, 1943), Kitrija (L. Minkuss “Dons Kihots”, 1943). 1944 devās bēgļu gaitās uz Vāciju, tad pārcēlās uz dzīvi ASV. Neliela auguma balerīna ar plašu soli, augstu lēcieni un labu klasiskās dejas tehniku.

Izrāžu vērtētāji jūsmoja: “Precīzi izkopta tehnika, augsts solis, kas nodrošināja labus panākumus klasiskajā dejā. Noblese kustību skaidrībā, pozu precizitātē, ritma izjūtā. Patīkami vērot tehnisko briedumu, it sevišķi adagio dejās.” Savukārt E. Siliņa piezīmēs rakstīja: “Izteiksme stipri sausa un vēsa. Neizgrieztas kājas, taču stipra uz pirkstiem. (Bāliņa, Bite, 2006, 242.)

Stedelaube Anna (prec. Fricsons 1887–1966, ASV) baletmeistare, baletdejojāja, pedagoģe.

Mācījies Rīgas pilsētas Vācu t-ru baleta studijā. Papildinājies Maskavā pie M. Mordkina.

1903—1913 Rīgas Vācu t-ru dejotāja, 1913—1919 Breslavas Operas baleta soliste, 1918—1919 Latvju operas, 1919—1922 LNO baleta māksliniece, 1922—1933 Liepājas Operas baleta soliste, horeogrāfe, ped., 1922 Liepājas Tautas konservatorijas plastikas un baleta klases vad., 1925 nodibināja baleta studiju, kurā dejas mākslas pamatus apguva Liepājas Operas baleta mākslinieki, koristi un citi interesanti. Studija darbojās A. Stedelaubes dzīvoklī, šaurībā, nelielā istabā, kurā sākumā nebija spoguļu un trūka klavieres. Patiesībā tā bija privāstudija, jo arī maksu par studijām ped. paturēja sev. Baletu iestudējumi: “A. Stedelaubes baleta vakars” (uzstājās solo dejās un duetos ar partneriem E. Kalniņu un E. Luteru. Programmā — plastiskās, tautas un raksturdejas, fragmenti no L. Delība baleta “Kopēlija” un R. Drigo “Arlekināde”, 1924.27.05.), “A. Stedelaubes benefice” (15 darba gadu jubileja). A. Stedelaube iestudēja J. Baiera baletu “Leļļu karaliene” (“Leļļu feja”) un pati dejoja galveno lomu (diriģents H. Hohapfels, 1926.16.05.). Prese atzīmēja, ka izdevumus par uzvedumu sedz pati baletmeistare. “Liepājas Operas benefice”: J. Baiers “Leļļu karaliene”, P. Čaikovskis “Ziedu valsis” no baleta “Riekstkodis”, F. Lists “Otrā rapsodija” (1927.28.04), “Liepājas Operas baleta benefice”: K. Veinbergs “Jūras teika” (oriģinālbalets 2 cēl., diriģents – aut.), “Stundu deja” no A. Ponkjelli operas “Džokonda” (1928.23.02.). Iestudējusi dejas un uzstājusies kā soliste Liepājas t-ru operizrādēs un operešu uzvedumos: Š. Guno “Fausts” (1923.17.09.), A. Rubinšteins “Dēmons” (1923.01.09.), L. Delībs “Lakmē” (1923.23.10), P. Čaikovskis “Jevgeņijs Oņegins” (1923.08.11), Ž. Alevī “Žīdiete” (1924.27.01.), Dž. Verdi “Aīda” (1924.11.10), R. Dellingers “Dons Cēzars” (1925.21.03.), R. Štrauss “Sikspārnis” (1925.26.05), Dž. Meijers “Āfrikāniete” (1926.08.05), R. Plankets “Korneviļa zvani” (1927.22.05.), K. Sensanss “Samsons un Dalida” (1927.05.09), J. Štrauss “Čigāņu barons” (1927.12.11), Dž. Verdi “Masku balle” (1927.15.12.), Dž. Ponkjelli “Džokonda” (1928.12.01), K. Millekers “Nabaga students” (1928.15.11), O. Štrauss “Valšu sapnis” (1929.10.01.), F. Supē “Bokačio” (1929.18.04), Dž. Meierbērs “Hugenoti” (1929.19.10.), F. Lehārs “Paganīni” (1929.21.12.), K. Cellers “Kalnrači” (1930.25.03), I. Kālmāns “Čardaša firstiene” (1931.22.01.), “Bajadēra” (1931.11.10), P. Abrahams “Pavasara mīla” (1932.08.09.), “Havajas puķe” (1932.11.12.), I. Kālmāns “Holandes meitiņa” (1932.06.03.), I.

Kālmāns “Grāfiene Mārica” (1933.11.03.), P. Čaikovskis “Piķa dāma” (1933.16.04).
“Par J. Baiera baletu “Leļļu karaliene” prese rakstīja: “...baletmeistare strādā grūtos apstākļos, aizgājuši jau vairāki apmācīti dejotāji. Baleta ansamblis atrodas attīstības stadijā, nemaz nerunājot par virtuozitāti, trūkst lokanības, viegluma, pieskaņotas mīmikas. Daži studijas audzēkņi ir pirmo reizi uz skatuves.” (“Kurzemes Vārds”, 1927.01.05.). Par K. Veinberga baletu “Jūras teika”: “...ja viens no vietējiem skaņražiem ķēries pie baleta komponēšanas, tad tas ir tikai apsveicami. Novērtējot K. Veinberga darbu, jāatzīst, ka tas pelna ievērību. Jaunais komponists pierādījis spējas orķestrēšanā, pieslienoties visvairāk N. Rimskā- Korsakova un A. Glazunova paņēmieniem. Mūzika viegli melodiska, sevišķi labi orķestrēts pirmais valsis (Ūdensmeitu deja). Baletmeistares A. Stedelaubes pūles attaisnojušās. Jaunie audzēkņi daudz strādājuši, neskatoties uz uztraukumiem, iespaids bija patīkams. Sevišķi jāmin Ūdensmeitu deju, kura noritēja ar vislielāko vieglumu un vijīgumu. Labs bija V. Štāls kā Meža gars. Tāpat jāatzīmē A. Stankuss, kas kā A. Stedelaubes partneris tēloja Gulbju princi un parādīja veiklumu kā ritma kustībās, tā pantomīmikā. Pati baletmeistare dejoja Jūras karaļa meitas partiju un guva viepārēju piekrišanu.” (Kurzemes Vārds, 1928.25.02.) (Bāliņa, Bite, 2006, 274.)

Šteins Edgars Zigurds (1901. 12. 12. Rīgā — ?) — baletdejojājs.

Mācījies N. Sergejeva (1922—1925) un A. Fjodorovas (1925—1928) baletstudijās. 1925—1944 LNO baleta solists, 1943—1944 Liepājas Operas baleta mākslinieks. Lomas: Prinča audzinātājs, viens no dejotājiem Mazurkā, Menuetā (P. Čaikovskis “Gulbju ezers”, 1926), lelle Žonglieris (L. Delībs “Kopēlija”, 1926), solists Ķīniešu dejā (“Tēja”, P. Čaikovskis “Princis Riekstukodis”, 1928), Ceremonijmeistars, solists Sarabandā (P. Čaikovskis “Apburtā princese”, 1929), Smēķētavas saimnieks (R. Gliers “Sarkanā magone”, 1933), viens no dejotājiem Mazurkā (K. Kurpinskis “Poļu kāzas”, 1933), viens no dejotājiem Čardašā (A. Glazunovs, R. Drigo “Amarilla”, 1933), Jokdaris (J. Mediņš “Mīlas uzvara”, 1935), Gamašs (L. Minkuss “Dons Kihots” 1936), Cirka direktors (J., J., E. Štrausi “Pēdējais valsis”, 1937), Pūdeļsunītis (Dž. Rosīni “Fantastiskās lelles”, 1942).(Bāliņa, Bite, 2006, 290.)

Teteris Jānis Oļģerts (uz skatuves Harijs Teteris, 1907. 03. 01. Rīgā — 1944. 09. 10. nošauts Mackavas koncentrācijas nometnē pie Dancingas) — baletdejojotājs.

Mācījies A. Fjodorovas baletstudijā (1925—1930). 1929—1930, 1932—1933 LNO baleta mākslinieks, 1941—1942 Liepājas t-ra baleta mākslinieks. LNO piedalījies “Polovciešu dejās” (A. Borodins “Kņazs Igors”, 1929), Gaišmatainais kalps (R. Štrauss “Jāzepa leģenda”, 1929), Galma kungs (P. Čaikovskis “Apburtā princese”, 1929), Vergs (N. Rimskis-Korsakovs “Šeherezade”, 1930), Bruņinieks (N. Čerepņins “Armīdas paviljons”, 1930), Krievu dejā, Urālu dejā, Sulainis (Č. Punji, “Burvju zirdziņš” (1930), Fauns (L. Delībs “Silvija”, 1931), dejojis “Krogus skatā” (L. Minkuss “Dons Kihots”, 1932), dejojis Kūliju, Krievu deju, Čarlstonu (R. Gliers “Sarkanā magone”, 1933). Piedalījies operu un operešu iestudējumos: E. Kšeneks “Džonijs uzspēlē” (1929), J. Veinbergers “Švanda, dūdu spēlmanis” (1930), J. Štrauss “Sikspārnis” (1932), P. Abrahams “Pavasara mīla” (1932), F. Lehārs “Jautrā atraitne” (1933).

Mācījies un uzstājies ārzemēs — Parīzē, Londonā. Nodarbojies ar komercdarbību. Precējies ar Centrāltirgus pārvaldnieka Jāņa Ozola meitu. 1941 piedalījies Pretošanās kustībā, tad kā tulks (pārvaldījis krievu, vācu, franču, angļu valodu) iesaukts Vācijas armijā, 1944 izlēmis dezertēt un nokļūt Zviedrijā, taču viņu pārtvēra, ieslodzīja koncentrācijas nometnē un nošāva. Miršanas apliecība izdota 1948 Augsburgā, tuvinieki to saņēma no Lībekas latviešu reģistra. (Bāliņa, Bite, 2006, 294)

Tiknuss Leons (1905. 08. 10. Rīgā — 2004. 29.05. Rīgā, apb. II Meža kapos) — baletdejojotājs.

Mācījies privāti H. Plūča, A. Fjodorovas baletstudijās (1930—1932), beidzis LNO baletskolu (1933), 1933—1941, 1944—1945, 1951—1959 LNO baleta mākslinieks, 1941—1944, 1945—1950 Liepājas t-ra baleta solists, dejojis arī naktslokālos, 1946—1951 ritmoplastikas ped. Lomas LNO: viens no Austrāliešu matrožiem (R. Gliers “Sarkanā magone”, 1933), piedalījies dejā “Čardašs” (A. Glazunovs, R. Drigo “Amarilla”, 1933), viens no Prinča draugiem (P. Čaikovskis “Gulbju ezers”, 1934), piedalījies Lapu un Veču dejās (J. Mediņš “Mīlas uzvara”, 1935), Rēgu dejā (J. Sibēliuss “Skaramušs”, 1936), viens no Toreodoriem (L. Minkuss “Dons Kihots”, 1936), dejā “Bakhanāle” (Č. Punji, R. Drigo “Esmeralda”) u. c. Liepājas t-rī: Kolēns (P. L. Hertels, R. Drigo “Veltīgā uzmanība”, 1942), Bazils (L. Minkuss “Dons Kihots”, 1943), Girejs (B. Asafjevs “Bahčisarajas strūklaka”, 1948). (Bāliņa, Bite, 2006, 295)

Treirāts Aleksandrs Haralds (1914. 30. 07. Rīgā — 1942.) — baletdejojotājs.

Beidzis LNO baletskolu (1938), 1938—1940 LNO baleta mākslinieks, 1940—1942 Liepājas t-ra baleta solists. LNO piedalījies Segediljā (L. Minkuss “Dons Kihots”), Krievu dejā, Kūliju dejā (R. Gliers “Sarkanā magone”), Zemnieku dejā (J. Kalniņš “Lakstīgala un roze”), Tatāru dejā (B. Asafjevs “Bahčisarajas strūklaka”, visas 1940). Liepājas t-rī: Zigfrīds (P. Čaikovskis “Gulbju ezers”, 1942), Kolēns (P. L. Hertels “Veltīgā uzmanība”, 1942) u. c. Bijis baletmeistara A. Kozlovska tehniskais palīgs. 1942 gājis bojā autokatastrofā. (Bāliņa, Bite, 2006, 300)

Ulmanis Aleksandrs (1923. 24. 05. Rīgā — 1990. 18. 06. Rīgā, apb. I Meža kapos) — baletdejojotājs.

Mācījies LNO baletskolā (1934—1942), 1936—1938 papildinājies Berlīnē (Vācijā), 1942—1945 Liepājas t-ra baleta solists, 1945—1947 un 1948 1951 LNO baleta mākslinieks, 1947—1948 un 1951—1965 LPSR Muzikālās komēdijas t-ra baleta mākslinieks. Lomas: Francis (L. Delībs “Kopēlija”, 1943), Trubadūrs, solists *Grad pas* (A. Glazunovs “Raimonda”, 1944). LPSR Muzikālās Komēdijas t-rī: I.Kālmāns “Silva”(1951), J.Miļutins “Trembita”, J.Štrauss “Sikspārnis”(1952), B.Aleksandrovs “Kāzas Maļinovkā”, I.Kālmāns “Monmatras vijolīte” (1953), A.Žilinskis “Zilo ezeru zemē”, (1954), Fr.Šūberts “Trejmeitiņas”, (1955), F.Lehārs “Jautrā atraitne”, P.Abrahams “Havajas puķe”, I.Kālmāns “Cirka princese” (1956), I.Dunajevskis “Baltā akācija”, J.Miļutins “Čanitas skūpstis”(1957), F.Lehārs “Grāfs Luksemburģis”, J.Štrauss “Čigānu barons”(1958), N.Dostāls “Klīvija” (1959), B.Avetisovs “Zelta zivtiņa”, I.Kālmāns “Bajadēra”, (1960), J.Miļutins “Cirkā iedegas ugunis” Fr.Lovs “Mana skaista lēdija” (1961), E.Tamberģis “Baletsimfonija”, K.Ļistovs “Sevastopoles valsis” (1962), E.Īgenberģa “Annele” (1963), u.c.(Bāliņa, Bite, 2006, 301)

Veinberģa Veronika (1915. 19. 07. Rīgā — ?) — baletdejojotāja.

Mācījusies M. Štāles baletstudijā (1937—1940). 1935—1940 Rīgas cirka un varietē programmu dejojotāja, 1940—1943 Liepājas t-ra baletdejojotāja, 1944—1945 LNO baleta māksliniece, 1945—1946 Rīgas Strādnieku t-ra dejojotāja, 1946—1947 LPSR Muzikālās komēdijas t-ra baleta māksliniece. (Bāliņa, Bite, 2006, 307)

Videniece Eleonora (dz. Klemme 1906. Liepājā- 1983.? 05. Rīgā)- baletdejojāja.

1931 Liepājas operas, 1935-1937 Liepājas pilsētas drāmas un operas baleta māksliniece. Bijusi precējusies ar aktieri Alfrēdu Videnieku. (Bāliņa, Bite, 2006, 310)

Zālīte Alma (1909. 18. 07. Rīgā) — baletdejojāja.

Skatuves gaitas sākusi Jelgavas t-rī kā mazu lomu tēlotāja, koriste un dejotāja. 1936 pārcēlās uz dzīvi Liepājā un sāka apmeklēt A. Kozlovskas baleta studiju. Dejoja visās baleta, operu un operešu izrādēs (Bāliņa, Bite, 2006, 324)

Zālīte Vija (dz.1921.17.12. Rīgā) –baletdejojāja.

Beigusi LNO baletstudijā (1942),mācījusies pie ped. S.Jirgenses, H.Plūča, 1942-1944 Liepājas t-ra baleta soliste, 1944-1945 mājlopu uzpircēja palīdzēja Gaļas centrālē Liepājā, 1945 Liepājas t-ra baleta māksliniece, 1945 –1965 LNO baleta māksliniece.Lomas: viena no Sunišiem (I.Morozovs “Doktors Aikāsāp”, 1948), Flēras de Lisas draudzene (Č.Punji , R.Drigo “Esmeralda”, 1951), viena no Meitenēm (F.Jarullins “Šuralē”, 1952), viena no Kāstes brigādes meitenēm (J.Juzeļūns “Jūras krastā, 1954), viena no Vecenītēm (Ā.Skulte “Brīvības sakta”, 1955), Milža sieva (P.Čaikovskis “Apburtā princese”, 1962), kā arī kordebaleta sastāvā: P.Čaikovskis “Gulbju ezers”, “Riektkodi”, J.Štrauss “Piezilās Donavas”, F.Šopens “Šopeniāna”, Ā.Š.Adāns “Korsārs”, “Žizele” u.c. (Bāliņa, Bite, 2006, 324)

Zeibolde Velta (prec. Kalniņa, 1915. 28. 09. Oršā, Krievijā) — dejotāja, deju skolotāja.

Mācījusies M. Štāles baletstudijā (1938—1942), beigusi Teātra skolu, kas darbojās pie LVK (1935—1939). 1942—1943 Liepājas teātra baleta māksliniece, 1944 dejotāja ACP Strādnieku klubā, 1945 dejotāja Strādnieku t-rī, 1945—1947 LPSR Muzikālās komēdijas t-ra baleta māksliniece.Pētera Zeibolda meita (Saeimas deputāts, sociāldemokrāts, 1934 apcietināts). (Bāliņa, Bite, 2006, 327)

Zeltiņa Tamāra (1923.08.01. Rīgā) — baletdejojāja.

Beigusi LNO baletskolu (1941), 1941—1944 Liepājas teātra baleta māksliniece. (Bāliņa, Bite, 2006, 327)

Zvirbule Alvine (prec. Kupče, arī Dūne, 1923. 07. 07. Liepājā — ?) — baletdejojāja.

Mācījusies A. Kozlovska baleta studijā (1934—1938), 1938—1950 Liepājas t-ra baleta māksliniece. (Bāliņa, Bite, 2006, 320)

Pielikums Nr. 3. Latvijas Nacionālās operas baletmeistaru radošās biogrāfijas

Komisārs Voldemārs (1899 – 1931).

Entuziasts savā mākslā un apdāvināts dejotājs ar iedzimtu eleganci, V. Komisārs dejas mākslu apguva Maskavā pie T. Bekas, M. Mordkina, N. Legata, E. Čeketi, (1916—1918), papildinājies Londonā pie E. Čeketi (1921—1922), 1918—1919 “Latvju operas” baleta solists, baletmeistars, 1921—1922 S. Djagiļeva “Krievu baleta” trupas dejotājs, 1919—1931 LNO baleta solists, baletmeistars, ped., repetitors. Lomas: Marcelīna (P. L. Hertelis. “Veltīgā uzmanība”, 1922), Damiss (A. Glazunovs. “Damisa pārbaudījums”, 1925), Abderahmans (A. Glazunovs. “Raimonda”, 1926), Pjero (R. Drigo. “Arlekināde”, 1927), solists Arābu dejā (P. Čaikovskis. “Riekstkodis”, 1928), Kopēlijs (L. Delībs. “Kopēlija”, 1928). Deju iestudējumi operuzvedumos LO un LNO: Norvēģu deja (R. Vāgners. “Skrejošais holandietis”, 1918, 1919), Krievu dejas, Polonēze, Valsis, Mazurka (P. Čaikovskis. “Jevgeņijs Oņegins”, 1918, 1920), Menuets (Dž. Verdi. “Rigoletto”, 1919), Bakhanāle (R. Vāgners. “Tanheizers”, 1919), Menuets (P. Čaikovskis. “Pīķa dāma”, 1920), Spāņu dejas (Ž. Bizē. “Karmena”, 1920), fantastiska Siluetu deja (A. Kalniņš. “Baņuta”, 1920), Menuets (V. A. Mocarts. “Dons Žuans”, 1921), Raganu skats (J. Mediņš. “Uguns un nakts”, 1921), Bakhanāle (Š. Guno. “Fausts”, 1920). Baleta “Mīlas uzvara” libr. autors (komponists J. Mediņš, hor. O. Lēmanis, 1935). (Bāliņa, Bite, 2006, 146-147).

Sergejevs Nikolajs (1876–1951)

Beidzis Pēterburgas Teātra skolu (1894). 1894—1918 Marijas t-ra baleta solists, 1903—1918 baleta rež., un galvenais rež. 1897—1917 Pēterburgas T-ra skolas baleta ped. 1918 emigrējies uz Rietumiem, paņēmot līdzī pēc V. Stepanova sistēmas pierakstītus 21 baleta horeogrāfiskos tekstus, faktiski Marijas t-ra repertuāra zelta fondu (P. Čaikovskis. “Apburtā princese”, “Gulbju ezers”, “Riekstkodis”;; Č. Punji. “Cars Kandavls”, “Faraona meita” u. c.). Tā Rietumeiropā un ASV daudzos t-ros radās iespēja šo baletu kvalitatīviem iestudējumiem (tagad pieraksti glabājas Hāvarda universitātē, ASV). 1921 N. Sergejevs Londonā “S. Djagiļeva krievu baleta” trupai iestudēja P. Čaikovska baletu “Apburtā princese”, taču uzvedums piedzīvoja bankrotu, tā dekorācijas un kostīmi tika atsavināti.

1922—1925 LNO baletmeistars un privātās baleta studijas vadītājs. LNO iestudējis pirmo daudzcēlienu baletu (P. L. Hertels .“Veltīgā uzmanība”, pats arī Marcelīnas lomā), baleta pirmizrāde notika 1922. 01. 12, un šī diena kļuva par Latvijas baleta dzimšanas dienu. Iestudējumi LNO: L. Minkuss. “Bajadēra” (“Ēnu” skats), R. Drigo “Burvju flauta”, L. Minkuss “Pahita” (visi 1923). Dejas operās: V. A. Mocarts “Burvju flauta”, A. Rubinšteins. “Dēmons”, Dž. Verdi “Aīda”, “Jautrās vindzoriets”, A. Dargomižskis. “Nāra” (1923), Dž. Meierbērs. “Hugenoti”, “Samsons un Dalila”, M. Musorgskis. “Boriss Godunovs “ (1924) u c.

Pēc 1925 strādājis Eiropā, iestudējis Marijas t-ra repertuāra baletus “S. Djagiļeva krievu baletam”, Parīzes Operai, baleta trupām Londonā u. c. Bijis Monas Ingsbijas starpt. Baleta trupas un tās skolas direktors, “Sadler’s Wells” baleta trupas ped., kā arī vadījis savu studiju Parīzē (Bāliņa, Bite, 2006, 261).

Fjodorova Aleksandra (1884-1972).

Beigusi Sanktpēterburgas Ķeizarišķo t-a skolu (1902), 1902—1906 Marijas t-ra soliste, 1906—1922 pirmā soliste, 1909—1914 piedalījās S. Djagiļeva “Krievu sezonās Parīzē”, 1922—1925 Troickas miniatūru t-ra primabalerīna, 1925—1932 LNO primabalerīna, baletmeistare, ped. Vadīja privāto baletstudiju (Rīgā, Jēkaba ielā 16. 1925—1938) un LNO studiju (1925—1932). 1935—1937 kā baletmeistare darbojās Kauņā, tad devās uz ASV, kur 1938—1965 bija ped. privātajā baletskolā Ņujorkā. Iestudējumi un lomas LNO: soliste (F. Šopēns. “Silfīdas”, 1925), Izabella (A. Glazunovs. “Damisa pārbaudījums”, 1925), Odeta–Odīlija (P. Čaikovskis. “Gulbju ezers”, 1926), Svanilda (L. Delībs. “Kopēlija”, 1926), Raimonda (A. Glazunovs. “Raimonda”, 1926), Kolombīne (R. Drigo. “Arlekināde”, 1927), Marķīze (M. Gļinka, A. Glazunovs, L. Delībs “Pēc karnevāla jeb Atmiņas” — divertissements divās daļās, 1928), Saldumu feja (P. Čaikovskis. “Princis Riekstukodis”, 1928), soliste (L. Minkuss.“Pahita”, 3. cēliens, 1929), soliste (F. Šopēns. “Šopeniāna”, M. Fokina iest., 1929), Polovciešu meitene (A. Borodins. “Polovciešu dejas”, M. Fokina iest., 1929), Aurora (P. Čaikovskis “Apburtā princese”, 1929), Princese (Č. Punji. “Burvju zirdziņš”, 1930), Ugunsputns (I. Stravinskis. “Ugunsputns”, 1930), soliste (M. Gļinka. “Aragonas hota”, 1930), Madlēna, arī Armīda (N. Čerepņins. “Armīdas paviljons” 1930), Silvija (L. Delībs. “Silvija” 1931). Iestudējumi: R. Šūmanis. “Karnevāls” (1931), L. Minkuss. “Dons Kihots” (1931), Ā. Š. Adāns. “Žizele” (1932). Izaugusi stingrās akadēmiskās klasiskās dejas tradīcijās, savu pieredzi izmantoja arī ped. praksē, kur viņas veikums

būtu pielīdzināms Olgas Preobraženskas un A. Vaganovas ieguldījumam dejas mākslā. A. Vaganovas rīcībā bija O. Preobraženskas piezīmes, kur bija apkopotas mākslinieces pārdomas par dejotāju apmācību, pašas uzkrātā pieredze, un erudītā baleta pētniece Ļubova Bloka, kura palīdzēja atziņas pārvērst klasiskās dejas apguves metodikā. A. Fjodorova bija praktiķe. Partnerībā ar viņu veidojās H. Plūča premjera un pedagoga talants, trupā izauga daudz spilgtu dejotāju: M. Lence, N. Cveiberģa, M. Kalniņa, S. Jurgense, G. Černova, B. Tobiase, E. Forstmane, E. Leščevskis, R. Saule, A. Ozoliņš u. c. Viņas vadībā baleta mākslu mācījās E. Feifere, T. Šmite-Vestene, M. Griķe, A. Priede, V. Grosena, A. Ozoliņš, J. Grauds, E. Mežulis, arī A. Lembergs u. c. (Bāliņa, Bite, 2006, 82 - 83).

Anatolijs Vilzaks (1896–1998).

Beidzis Pēterburgas Teātra skolu (1915), mācījies pie ped. L. Leontjeva, M. Fokina. 1915—1921 Pēterburgas Marijas t-ra solists. Kopš 1921 dzīvojis ārpus Krievijas un strādājis dažādās trupās un t-ros: 1921—1925 “S. Djaģiļeva krievu baletā”, 1928—1929 I. Rubinšteines deju kompānijā, 1932 “Theatre de la Nijinska”, 1932— 1933 LNO baleta solists un baletmeistrs, LNO baletskolas vad. un ped., 1936 “Ballet Russes de Monte Carlo”, 1936—1937 Dž. Balančina “American Ballet Theater” u. c.

Marijas t-rī uzstājies klasiskajā repertuārā un M. Fokina baletos: Dezirē, Zilais putns (P. Čaikovskis. “Apburtā princese”), Zigfrīds (P. Čaikovskis. “Gulbju ezers”), Bazils (L. Minkuss. “Dons Kihots”), Alberts (Ā. Š. Adāns. “Žizele”), Arlekīns (R. Drigo. “Arlekināde”), Solors (L. Minkuss. “Bajadēra”), Fēbs de Šatopērs (Č. Punji, R. Drigo. “Esmeralda”), Renē de Božansī (N. Čerepņins. “Armīdas paviljons”), Arlekīns (R. Šūmanis. “Karnevāls”). Galvenās lomas arī citos iestudējumos: F. Pulenks. “Stirnas”, M. Ravels. “Bolero” (B. Nižinskas hor.), K. V. Gluks. “Dons Žuans” (M. Fokina hor.) u. c. Iestudējumi LNO: R. Šūmanis. “Karnevāls” (pēc M. Fokina, arī Arlekīna lomā), P. Čaikovskis. “Erots” (pēc M. Fokina), F. Šūberts, F. Lists “Sapņojums” (visi 1932), I. Stravinskis. “Petruška” (pēc M. Fokina, arī Petruškas lomā), Dž. Pergolēzi, I. Stravinskis. “Pulčīnella” (pēc L. Mjasina, arī Pulčīnellas lomā), S. Prokofjevs. “Rēbuss” (pēc L. Mjasina, visi 1933). Veidojis hor. operām: R. Leonkavallo. “Pajaco” (1932), Ž. Bizē. “Pērļu zvejnieks” (1933); operetēm: R. Benackis. “Pie balto āzi” (1932), F. Lehārs. “Jautrā atraitne” (kopā ar E. Leščevski, 1933). 30. gadu beigās kopā ar sievu, bijušo Marijas t-ra un “S. Djaģiļeva krievu baleta” solisti Ludmilu Šollaru kā ped. strādāja dažādās baletskolās ASV: Ņujorkā, Vašingtonā, Sanfrancisko u. c. A. Vilzaka

audzēkņu vidū — izcilā kubiešu balerīna Alisija Alonso, angļu balerīna S. Berjazova u. c. LNO A. Vilzaks iestudēja baletus, kuros pats dejojis — M. Fokina un L. Mjasina horeogrāfijas. Ar M. Fokina horeogrāfiju Rīgas publika jau bija pazīstama, turpretī L. Mjasina modernisms pārsteidza. Modernie mūzikas ritmi, kustības un soļu kombinācijas, īpaši “Rēbusa” konstruktīvisms, skatītājus nesajūsmināja. Iepazīšanās ar Eiropas baleta modernisma vēsmām vairāk interesēja pašus izpildītājus — LNO baletu trupu. A. Vilzaka iestudējumos lieliski bija kostīmi un dekorācijas, kuru autori bija L. Liberts, N. Strunke un R. Suta. (Bāliņa, Bite, 2006, 315-316).

Osvalds Lēmanis (1903-1965)

Mācījies pie M. Balbo (1920—1922), N. Sergejeva baletstudijā (1922—1925) un pie A. Fjodorovas, papildinājies Parīzē pie B. Nižinskas, O. Preobreženskas, Londonā pie L. Mjasina. Beidzis B. Skujenieces dramatiskos kursus (1924). 1926—1944 LNO baleta solists, 1934—1944 baletmeistars, trupas vad., 1932—1941 LNO baletskolas ped., 1946—1948 Vācijā ceļojošās trupas “Latvijas balets” vad., baletmeistars, solists, 1948—1950 Štutgartes Operas baletmeistars. 1958—1965 baletmeistars ASV trupā “The Detroit Sity Ballet”, 1950—1965 ped. “Detroit Institute of Musical Art” un “Mercy College”.

Lomas: Zigfrīds (P. Čaikovskis. “Gulbju ezers”, 1926, 1934), lelle Kīnietis, Francis (L. Delībs. “Kopēlija”, 1926), Princis (P. Čaikovskis. “Riekstkodis”, 1928), Jauneklis (F. Šopēns. “Šopeniāna”, 1929), Polovciešu jauneklis (A. Borodins. Polovciešu dejas no operas “Kņazs Igors”, 1929), Runcis zābakos, Dezirē (P. Čaikovskis. “Apburtā princese”, 1929), Jāzeps (R. Štrauss. “Jāzeps leģenda”, 1929), Bajārs (Č. Puņji. “Burvju zirdziņš”, 1930), Solists (M. Gļinka. “Aragonas hota”, 1930), Vergs, Vikonts de Božansī, viņš arī Rinaldo (N. Čerepņins. “Armīdas paviljons”, 1930), Vergs (N. Rimskis-Korsakovs. “Šeherezade”, 1931), Aminta (L. Delībs. “Silvija”, 1931), Arlekīns (R. Šūmanis. “Karnevāls”, 1931), Bazils, Espada, (L. Minkuss. “Dons Kihots”, 1931, 1936, 1941), Alberts (Ā. Š. Adāns. “Žizele”, 1932), Erots (P. Čaikovskis. “Erots”, 1932), Lišanfu (R. Gliers. “Sarkanā magone”, 1933), Petruška (I. Stravinskis. “Petruška”, 1933), Čigānietes brālis (A. Glazunovs, R. Drigo. “Amarilla”, 1933), Students, jauns zinātnieks, viņš arī Ranofers (N. Čerepņins. “Mūmijas romāns”, 1933), adagio un variācijas (P. Čaikovskis. “Sniega pārslas”, 1934), Zefīrs (R. Drigo. “Floras atmošanās”, 1934), Konrāds (Ā. Š. Adāns. “Korsārs”, 1935), Sauldots (J. Mediņš. “Mīlas uzvara”, 1935), solists (M. Ravelis. “Bolero”, 1936), solists dejā “Kankāns” (Dž. Rosīni. “Fantastiskās lelles”, 1936), Vijolnieks Roberts (J., J., E. Štrausi “Pēdējais valsis”, 1937), Students (J. Kalniņš. “Lakstīgala un roze”, 1938), Kvazimodo (Č. Puņji, R. Drigo. “Esmeralda”, 1939), Girejs (B. Asafjevs. “Bahčisarajas strūklaka”, 1940), Komandors (A. Kreins. “Laurensija”, 1941).

Iestudējumi Liepājas dramas un operas teātrī: L. Minkuss “Dons Kihots” (1943).

Horeografējis ap simt baleta miniatūru, duetu, solodeju: E. Karosio “Pirmā mīla”, S. Rahmaņinovs .“Elēģija”, A. Glazunovs. “Rudens” (no svītas “Gadalaiki”), Ž. Ofenbahs. “Barkarolla”, P. Sarasate “Čigānu deĵa”, J. Mediņš. “Latviešu deĵa”, A. Kalniņš. “Latviešu deĵa”, M. de Falĵa. “Ubagu deĵa”, (1936), F. Fuleņk.s “Matroži”(1938), A. Skrĵabins.. “Putns”, P. Čaikovskis.. “Krievu lelle” (abas E. Mežulim konkursam Briselē, 1938), “Holandiešu deĵa” (E. Feiferei, 1939), F. Ž. Goseks. “Medūza” (1940), R. Drigo. “Arlekīns un Kolumbīne” (1940), S. Rahmaņinovs. “Nerrs” (1943), V. Stūresteps. “Zaļā krūze” (1943), “Trīs māsas” (pēc tautas dziesmu motīviem, 1943) u. c. Deĵas operetēs: F. Lehārs. “Grāfs Luksenburgs” (1939).

Deĵas operās: Š. Guno. “Fausts” (1932, 1936), J. Kalniņš. “Lolitas brīnumputns” (1934), K. Goldmarks. “Sābas ķēniņiene” (1935), R. Vāgners. “Skrejošais holandietis” (1935, 1943), A. Borodins. “Kņazs Igors” (1936), Dž. Verdi. “Traviata” (1936), H. Berliozs. “Fausta bojāeĵa” (1937), M. Jansons. “Tobago” (1939), P. Čaikovskis. “Mazepa” (1939), Dž. Verdi. “Masku balle” (1939), P. Maskanĵi. “Īrisa” (1939), J. Mediņš. “Luteklīte” (1939), V. A. Mocarts. “Burvju flauta” (1940), L. Janāčeks. “Jenufa”(1944). Kā horeogrāfs iestudējis deĵas: Ž. Ofenbaha operetē “Skaistā Helēna” (rež. M. Reinhards, Berlīne, 1934), V. Šekspīra lugas “Venēcijas tirgotājs” iest. (rež. M. Reinhards, Venēcijas starpt. mākslas izstāde, 1934), kā deĵotājs piedalĵies O. Spesivcevas baletvakarā Parīzē (1935), kur deĵojis M. Fokina viencēliena baletos “Psihe” (C. Franka mūz.) un “Mefisto valsis” (F. Lista mūz.), koncerts notika Komiskajā operā 1935. 24. 06. Kā baletmeistars strādājis “Colon” teātrī Buenosairesā (1938), kur horeografējis deĵas operām, iestudējis K. Luzati baletu “Judīte”. Iestudējumi ASV: viencēliena baleti “Baletskola”, S. Prokofĵevs “Koncerts”, E. Vila-Loboss “Valdzinājums”, S. Prokofĵevs “Pelnrušķīte” (1959), Š. Lekoks, Helmesbergers “La belle elite” u. c., arī “Lakstĵgala un Roze” (šoreiz ar D. Šostakoviča mūz., 1957). Apbalvots ar Zviedrijas Vāsas ordeņa virsnieka krusts 1935 (Bāliņa, Bite, 2006, 170–171).

Tangĵjeva-Birzniece Helēna (1907. 31. 03. (13. 04.) — 1965. 31. 07.)

Mācĵjusies A. un I. Čekriginu baletstudijā (1915), beigusi Petrogradas baletskolu (1924), mācĵjusies pie ped. O. Preobraženskas, A. Vaganovas, arī pie J. Vazemas. 1924—1927 Ļeņingradas Operas un baleta t-ra baleta soliste, 1925—1927 Ļeņingradas Horeogrāfĵijas skolas ped., 1927—1937 LNO baleta soliste, 1934—1937 arī baletmeistare, 1945—1952, 1956—1965 LNO galvenā baletmeistare, 1928—1937, 1939—1940, 1941—1944 savas privātās baletstudĵijas vad., ped., 1932—1937 LNO

baletskolas ped., 1940—1941 ped. un mākslinieciskā vad., 1945—1948 LPSR Operas un baleta t-ra baleta studijas ped., mākslinieciskā vad., 1948—1965 RHV ped., 1952—1956 LPSR Muzikālās komēdijas t-ra baletmeistare, 1952—1954 LPSR Valsts dziesmu un deju ansambļa horeogrāfe.

Lomas Ļeņingradas Operas un baleta t-rī: Silvija (L. Delībs “Silvija”, hor. skolas izlaiduma izrāde, 1924), Baltā kaķenīte (P. Čaikovskis “Apburtā princese”), Estrella (R. Šūmanis “Karnevāls”), Ūdeņu pavēlniece (Č. Punji “Burvju zirdziņš”), soliste Prelīdē (F. Šopens “Šopeniāna”), Gulnāra (Ā. Š. Adāns “Korsārs”). Lomas LNO: Pjereta (R. Drigo “Arlekināde”, 1927), soliste dejā “Flirts” (M. Gļinka, A. Glazunovs, L. Delībs “Pēc karnevāla”, 1928), soliste Spāņu dejā (P. Čaikovskis “Riekstkodis”, 1928), Svanilda (L. Delībs “Kopēlija”, 1928), Soliste (F. Šopens “Šopeniāna”, 1929), Polovciešu meitene (A. Borodins “Polovciešu dejas” no operas “Kņazs Igors”, 1929), soliste (L. Minkuss “Pahita”, 1929), Baltā kaķenīte, feja Kanārijputniņš (P. Čaikovskis “Apburtā princese”, 1929), Mīlotā verdzene (R. Štrauss “Jāzepa leģenda”, 1929), Freska, Princese (Č. Punji, “Burvju zirdziņš”, 1930, 1934), soliste (M. Gļinka “Aragonas hota”, 1930), Armīdas draudzene (N. Čerepņins “Armīdas paviljons”, 1930), Šeherezade (N. Rimskis-Korsakovs “Šeherezade”, 1930), Kolombīne, Estrella (R. Šūmanis “Karnevāls”, 1931, 1932), Odeta—Odīlija (P. Čaikovskis “Gulbju ezers”, 1931, 1934), Kitrija, Rozita (L. Minkuss “Dons Kihots”, 1931, 1936, 1945), Tao Hoa (R. Gliers “Sarkanā magone”, 1933), princese Izimkaba (N. Čerepņins “Mūmijas romāns”, 1933), Flora (R. Drigo “Floras atmošanās”, 1934), Aina (J. Mediņš “Mīlas uzvara”, 1935), Medora (Ā. Š. Adāns “Korsārs”, 1935), Blondalēna (J. Sibēliuss “Skaramušs”, 1936).

Iestudējumi LNO: Ā. Š. Adāns “Korsārs” (1935, Liepājas t-rī 1941), L. Minkuss “Dons Kihots” (1945), B. Asafjevs “Bahčisarajas strūklaka” (R. Zaharova hor., 1946), A. Liepiņš “Laima (1947, 1953, 1955), P. Čaikovskis “Apburtā princese” (1948, 1962), A. Kreins “Laurensija” (V. Čabukiani hor., 1949), R. Gliers “Sarkanā magone” (L. Laščiļina, V. Tihomirova hor., 1949), M. Čulaki “Jaunība” (B. Fensterā hor., 1954), J. Štrauss “Pie zilās Donavas” (pēc B. Fensterā, 1957), F. Šopens “Šopeniāna” (1958), M. Ravels “Bolero” (1958), Dž. Rosīni “Brīnumlilles” (1958), R. Grīnblats “Rigonda” (1959, Tallinas t-rī “Estonia”, Lietuvas PSR Operas un baleta t-rī 1960), P. Čaikovskis “Riekstkodis” (1959), S. Rahmaņinovs “Simfoniskās dejas” (1961), M. Ravels “Spāņu rapsodija” (oriģinālor., 1961), J. Vītols “Dārgakmeņi” (1961), O. Barskovs “Neglītais

pīlēns (1961), M.Čulaki "Pasaka par popu un viņa kalpu Baldu" (1962), S. Balasanjans "Šakuntala" (1963) u. c. Dejas operās: A. Liepiņš "Sauleslēkts" (1950), M. Gļinka "Ivans Susaņins" (1951), R. Štrauss "Salome" (1959), A. Žilinskis "Zelta zirgs" (1965). Operetēs: A. Žilinskis "Zilo ezeru zeme" (1954), I. Kālmāns "Cirka princese" (1956), P. Abrahams "Havajas puķe" (1956, 1957), J. Štrauss "Sikspārnis" (1963), A. Novikovs "Kamilla" (1964), I. Kālmāns "Mārica" (kopā ar O. Kizimovu, 1965). 20. Vispārējo latviešu dziesmu un 10. Deju svētkos dejota H. Tangijevas-Birznieces "Gatves deja" (1990).

"Literis et Artibus" zelta medaļa (Zviedrija, 1935), LPSR N. b. s. m. (1954), LPSR T. s. m. (1956). LPSR Darba Sarkanā karoga ordenis (1956), LPSR AP Goda raksts (1957), LPSR Valsts prēmija (1960). Bijusi precējusies ar Latvijas diplomātu Aleksandru Birznieku.

"H. Tangijevas-Birznieces vectēvs Beks Meliks Tangijancs, pēc izcelsmes armēnis, bija virsnieks. Agri palikusi bārene, meitene uzauga, vecmāmiņas un krustmātes aprūpēta. Teicamu dejas skolu baudījusi, H. Tangijeva-Birzniece apbūra ar skaistumu, šarmu un eleganci. To, ka viņas augums nebūt nebija dejai ideāli veidots, H. Tangijeva-Birzniece kompensēja ar tehniski spožu dejojumu. Kā horeogrāfe H. Tangijeva-Birzniece aptvērusi daudzas un ļoti dažādas tēmas, atšķirīgus žanrus — liriski latviskā "Laima" un poētiskā senindiešu drāma "Šakuntala", Vīnes valšos, polkās un galopos zaigojošā "Pie zilās Donavas" un izrāviens moderno izteiksmes līdzekļu meklējumos "Rigonda", grodi traģiskais "Bolero" un simbolisko tēlu plastika "Simfoniskajās dejās"... Dziļām, nesaraujamām saitēm H. Tangijeva-Birzniece bija saaugusi ar Latvijas baletu, kļuva par tā patrioti — aizstāvi, tālākvedēju, kopēju un spodrinātāju." Siliņa E. Almanahs "Teātris un Dzīve", 1960, Nr.4, 187.—221. lpp.

Pielikums Nr. 4. Baleta mākslinieku un kolektīvu viesizrādes Liepājā 1924–1944

1924.g. 24.februāris. LNO baleta solistu vakars. Piedalījās: E.Šveķe, M.Lence, Natālija Cveiberga, Harijs Plūcis. Programmā: fragmeti no baletiem „Pahita”, „Riekstkodis”, „Veltīgā uzmanība”, „Esmeralda”.

1924.g. 4.marts. Elvīras Rones baleta vakars.

1924.g. 5. maijs. Ellas Ilbahas plastiskās dejas vakars.

1924.g. 1. novembris. LNO baleta solistu vakars. Piedalās: Melānija Lence, Erna Ošiņa, Ņina Šestakova, Alberts Kozlovskis, Eižens Leščevskis. Programmā baleta divertissements.

1924.g. 19.novembris. Hildas Seviors deju vakars.

1925. 26.februāris. Ellas Ilbahas plastiskās dejas vakars.

1925.g. 15.aprīlis. Annas Kerrē plastiskās dejas vakars.

1926.g. 16.februāris. Ņina Šestakova, Eižens Leščevskis, Jānis Pelnēns,

1926.g. 27.februāris. Jānis Pelnēna baleta vakars

1926.g. 21.septembris. Ellas Ilbahas plastiskās dejas vakars.

1927.g. 30.augusts. Sams Friedlendera baleta vakars

1928.g. 26.februāris. Annas Ašmanes skolas audzēkņu koncerts.

1928.g. 13.marts. Veras Karalli baleta vakars.

1928.g. 20.maijs. Beatrisis Vīgneres plastiskās dejas vakars.

1928.g. 23. oktobris. Rūdolfa Labana trupas baleta vakars

1930.g. 20.janvāris. Maskavas Lielā teātra baleta solistu A. Abramovas un M.Gaboviča baleta vakars.

1934.g. 10.decembris. LNO baleta solistu vakars. Piedalās: Edīte Feifere, Mirdza Griķe, Tatjana Šmite, Arvīds Ozoliņš, Pauls Fībigis.

1936.g. 17.marts. LNO baleta solistu vakars. Piedalās: Edīte Feifere, Tatjana Šmite, Vera Ļihačova, Osvalds Lēmanis, Eižens Leščevskis, Artūrs Piķieris.

1937.g. 14.janvāris. LNO baleta solistu vakars. Piedalījās: Helēna Tangijeva – Birzniece, Edīte Feifere, Mirdza Griķe, Tatjana Šmite, Osvalds Lēmanis, Eižens Leščevskis, Artūrs Piķieris.

1938.g. 4.februāris. LNO baleta solistu vakars. Piedalās: Edīte Feifere, Tatjana Šmite, Anna Priede, Osvalds Lēmanis, Harijs Plūcis.

1938.g.1.marts. Lietuvas baleta solistu – M.Jozapaitīte, M.Jovaišite, B.Keibauskas, E.Bandrevičius, baleta vakars.

1938.g. 16.augusts. Ļ.Zilberumanes un *baskājes* Mašas Simonovičas plastiskās dejas vakars.

1938. 12.oktobris. Mīles Cīrules deju vakars.

1939. 20.marts. LNO baleta solistu vakars. Piedalās: Mirdza Griķe, Tatjana Šmite, Vera Ļihačova, Jānis Grauds.

1940. 15.aprīlis. LNO baleta solistu vakars. Piedalās: Edīte Feifere, Arvīds Ozoliņš, Marta Alberinga.

1941.g. 7.janvāris. LNO baleta solistu vakars. Piedalās: Tatjana Vestene, Vera Ļihačova, Pauls Fībigis.

1942.g. 4-5. maijs. Helēnas Tangijevas – Birznieces baleta vakars

1942.g. 11.novembris.LNO baleta solistu: Edītes Feiferes, Tatjanas Vestenes, Jāņa Grauda baleta vakars.

1943.g. 19-21.aprīlis. LNO baleta solistu: Ņinas Krēsliņas, Osvalda Lēmaņa, Aleksandra Lemberga baleta vakars.

1943.g. 20-22.maijs. LNO baleta solistu: Edītes Feiferes, Osvalda Lēmaņa, Aleksandra Lemberga, Arvīda Ozoliņa, baleta vakars.

1943.g. 30.-31.maijs. LNO baleta solistu: Mirdzas Griķes, Ainas Ezergailes, Jāņa Grauda baleta vakars.

1944.g. 19-21.janvāris. LNO baleta solistu: Tatjanas Vestenes, Annas Priedes, Osvalda Lēmaņa, Olgas Adāmovas, A.Balodes, Arvīda Ozoliņa baleta vakars.

1944.g.1-3.februāris. LNO baleta solistu: Angelīnas Grimzes, Jāņa Grauda Eižena Mežuļa baleta vakars.

1944.g. 24-25.februāris. Edītes Feiferes un Aleksandra Lemberga viesizrāde baletā „Dons Kihots”

Pielikums Nr. 5. M. Kauliņa deju skolas apmācības programma

Noraksts.

DEJAS SKOLOTĀJU KURSI.

Pie skolas ir nodibināta sevišķa deju skolotāju sagatavošanas nodaļa ar specialu mācības priekšmetu kursu.

Šīs nodaļas mērķis un uzdevums ir sagatavot un izaudzēt krietnus (apzinīgus) deju skolotājus.

Skolotāju sagatavošanas nodaļas kursa ilgums no 1 - 3 gadi.

Vispārējai izglītībai jābūt vidusskolas kursa apmērā.

PROGRAMA.

I. Vispārējā daļa.

- 1) Ievads par deju.
- 2) Teatre un viesību deju pamata principi.
- 3) Pareiza stāva nostādīšana un iedalīšana.
- 4) Pamata noteikumi kāju vietēm (Positionen).
- 5) Pamata noteikumi roku turēšanai un vingrināšanai
(Port de bras)
- 6) Pretejšs kustības saukta Opposition.
- 7) Grācija, daile.

II. Mechaniskie vingrinājumi teorijā un praktikā.

1) Les Pliés, 2) les battements à terre, 3) les battements à petite hauteur, 4) les ronds de jambe à terre en dehors, 5) les ronds de jambe en l'air, 6) les battements sur coup de pied, 7) les petits battements, 8) les temps de coup de pied.

Adagio: 1) les développés, 2) les grands ronds de jambe, 3) les dégagés, 4) les relevés, 5) attitude, 6) arabesque, 7) la pirouette (vis. veidos).

III. Muzikas nozīme dejā.

Ritmus, teksts, akcents, virstekts, sinkope, kadence, tempo, deju muzika, muzikas laika mēru nosaukumi, deju soļu saskaņošana ar muziku.

IV. Dejas soli.

1) Changements de pieds, 2) assemblé, 3) échappé, 4) pas balancé, 5) glissade, 6) pas coupé, 7) pas chassé, 8) jeté, 9) pas de bourré, 10) pas bolotté, 11) pas fouetté, 12) pas de basque, 13) temps de cuisse, 14) temps de Sisonne, 15) les grands Ronds de jambe en l'air et en terre.

RMM-406986

V. Salonu dejas.

1. Polonoise	16. Hiavatta	31. Quadrille des Lanciers
2. Valsis	17. Pavasara dejas.	32. Jandalipš
3. Pas de quatre	18. Kochanočka	33. Puķit pa dambi
4. Polka	19. Major	34. Sudmalinas
5. Pas d'Espagne	20. Valse ēlēgant	35. Jautravina
6. Franco-Russe	21. Pompadour	36. Milulite
7. Mignons	22. Chaconne	37. Āzits
8. Papillon	23. Kadrille	38. Vanadzips
9. Rheinländer	24. Mazurka	39. Bēglite
10. Kareivju dejas	25. Two-steps	40. Amerik. Fox-trotts
11. Vengerka	26. Menuet valsis	41. Turu Fox-trotts
12. Krakovienne	27. Krusta polka	42. Tango (salona)
13. Reform-valsis	28. Kikapu	43. Boston valsis
14. Pas des Patineurs	29. One-step	44. Galops
15. Russaks	30. Jautrais Mikelits	45. Dixielits

Iestudētas uzvedumu dejas.

1. Fantazijas dejas pēc tautas motīviem.		
2. Puķu dejas.	4. Čardaš	6. Matrožu dejas.
3. Gavotte	5. Krievu dejas	7. Krakovienne.

Praktiskos darbos

audzēkņiem jāvingrinājas stundu pasniegšanās teorijā un praktikā pie mazākām un lielākām grupām.

VI. Estetika.

Uz estētiku attiecīgu jēdzienu analīze. Daiļuma iespaids vispārējs likums. Baudu, daiļa un nedaiļa kategorijas. Starpība starp daiļu un derīgo. Kā daiļuma principi izteicas dzīves un spēka ārejās parādībās. Jūtu pārdzīvojumi sakarā ar kustībām. Kustības, kā rakstura izteicības attiecībā pret dejām.

VII. Mākslas vēsture.

- I. Cilvēks tēlojošās mākslās vispārīgi.
- II. Dabiskais un mākslinieciskais cilvēka kanons.
- III. Cilvēks, viņa kustības un apģērbs tēlniecībā un glezniecībā:
  1. Primitīvā mākslā
  2. Aizvēsturiskā mākslā

RMM-406986

- 3) Egiptiešu mākslā
- 4) Klasiskā mākslā
- 5) Gotikā
- 6) Renesansē
- 7) Barokko un rokoko
- 8) Modernā mākslā.

VIII. P e d a g o g i j a.

1. Vēsturisks pārskats par fizisko audzināšanu samērā ar visp. pedagoģisko ideju attīstību: latviešu gara mantas, senie grieķi, vidus laiki, renesanse, reformācijas laikmets, Kemenskis, Lokks, Russo, filantropisti. Pestalocijs, Frebels un bērnu dārzi, Herberts Spensers.

2. Jaunlaiku pedagoģiskās strāvas.

3. Eksperimentālā pedagoģija.

4. Fiziskās audzināšanas vieta vispārejā audzināšanā.

5. Fiziskās audzināšanas un visp. pedagoģiskās prasības.

IX. H i g i e n a.

Gaisa sastāvdaļas un viņu nozīme. Putekļi un viņu nozīme. Gaisa temperatūra. Dzīvokļi un viņu higieniskās prasības. Dzīvojamo ēku gaiss. Gaisa samaitāšanās noteikšana. Gaisa ventilācija un viņas ierīkošana. Gaisa patēriņš. Dzīvokļu apsildīšana un viņas ietaises. Apgaismošana. Ūdens un viņa sanitarā nozīme. Apgārbs un viņa nozīme. Lipīgas slimības un izsareģšanās no viņām. Sporta un fiziskas audzināšanas higiēna u.t.t.

X. A n a t o m i j a u n f i z i o l o g i j a.

1. Kustību orgānu sistēma: skelets, locītavas, muskuļi. Galvas un pūmpja kustības, roku kustības un kāju kustības.

2. Gremošanas orgānu sistēma: mute, rīkle, barības vads, kungis, zarnas, gremošana.

3. Asinsvadu, limfu sistēma: sirds, asins limfu vadi, asinis, limfa, asins rīņošana, limfas nozīme.

4. Mīzalu, dzimuma orgānu sistēma: nieras, mīzalu vads, pūslis un kanāls, vīriešu un sievietes dzimuma orgāni. Mīzalu dzimuma orgānu nozīme.

5. Elpošanas orgānu sistēma: deguns, balsene, gaisa vads, plaušas, balss, elpošana.

6. Nervu sistēma: galvas un mugurkaula smadzenes, nervu sistēma, nervi, Nervu sistēmas nozīme.

7. Jūteklju orgāni: acis, ausis, ožas, garšas un taustes orgāni.

Jūteklju orgānu nozīme.

RMM-406986

Pielikums Nr. R - . . . . .

M. K a u l i ņ a Dejās skolas Dejās skolotāju kursa
programma ar šo tiek apstiprināta.

Skolu virsvaldes direktors.

arodu skolu direktora v.i.

Darbvede.

RMM-406986

Siliņa, E. Dejās skolotāju kursi. RTMM, inv. Nr. 406986

Pielikums Nr. 6. H. Plūča Latvijas Nacionālās operas baletskolas programma

RĪGAS OPERAS BALETSKOLA.

Skola uzņem abeja dzimuma bērnus no 8 līdz 16.gadiem.

No 8 - 12 g.v. viena grupa,

No 12 - 16.gv. otra grupa.

Parasti skola uz parbaudījumu gada tiek uzņemti 20-25 skolnieki. Praksē ir pierādījies, ka zināms procents skolnieku vēl izpaliek no šī skaitļa, un pēc pēdīgās parbaudes /gada/ paliek 10-12 skolnieki, kuri tad paliek uz nākošo gadu.

Pie uzņemšanas 1. parbaudes piedalās visi skolotāji un te galvenais skatās uz fiziskām spējam /arieni,kājas, potītes/.

Pēc šīs parbaudes skolnieki tiek sadalīti pa klasēm uz vienu mēnesi, pēc kura atkal salasas visi skolotāji uz minētās klases parbaudi un sliktākiem jau atteikts, bet ar vidējām spējam un labām atstāj uz vienu gadu, kad atkal notiek parbaude, pēc kuras izturešanas skolnieks tiek paturēts skolā.

Stundas notiek katru dienu neizņemot svatdienu, kad dažreiz notiek lekcijas vai arī grima stundas, un tas tāpēc, ka mevar notikt vairākas stundas vienā dienā, jo skolnieki nepaspēj savas skolas mācības.

Stundās sadalās:

1. klasiskais balets - katrā dienu visas grupas
2. rakstura dejas - vien reiz nedēļā katrai grupai
3. lekcijas par baletu no 3-4 stundas mēnesī vecākām grupām.
4. pantomīma un mimodrama pie Jurovska kunga vecākām grupām 4 st.
5. grima stundas pie Veiva kunga vecākām grupām. Šeit jābūtu mēnesī laba atzīme par pilnīgu grimešanas pārvaldīšanu.

Ievērojot lielo interesi kāda pie mums tiek veltīta spēju dejām, pie skolas pastāv speciāla spēju stunda, kur skolniekiem tiek mācītas visos sīkumos spēju dejas.

Tāpat pastāv arī latviešu folkloru dejas klase, kuru vadija nelaiķis J.Stumbris, bet uz priekšu ir paredzēta J.Rinka kundze, kurai arī šai nozarē liela specialitāte.

Katrs skolotājs vada savu grupu, un tā kā mums īsta rakstur dejas skolotājam, tad viņš arī vada rakstur dejas savai grupai-klasei. Skolotājs tad arī pēc kāla un apstākļiem iziet gada programma paredzēto stundu skaitu.

Skolnieki skaits grupa-klase no 10 līdz 14.

Divas reizes gada tiek žurnāla skolniekiem liktas atzīmes /ziemas-svētkos un gada beigās/, kad arī var sliktākos un nekārtīgos skolniekus pēc slākhām atzīmēm pilnīgi atstādināt no skolas. /Izslēgšana var notikt tikai pēc zināmas komisijas apskates t.i. skolas vadītāja,klases audzinātāja un skolotāju apspriedes/.

Ar nākošo mācības gadu ir paredzēts arī mūzikas priekšmets t.i.

Pielikums Nr. 7. Liepājas operas baletmeistare A. Stedelaube

RMM-269529

Pielikums Nr. 8. Arhīva materiāli par A. Ekstones māksliniecisko darbību

Igaunijas Teātra savienības arhīvs, inv. Nr. 10844

Noteikumi par liguma grāmatiņām.

(Izdoti Latvijas Republikas Satversmes 81. p. kārtībā.)

1. Šie noteikumi attiecas uz darba devējiem, kas stājas darba liguma attiecībās, un algotiem darbiniekiem, izņemot valsts darbiniekus, kuŗu alga nosacīta ar likumu, kā arī pašvaldību pastāvīgos darbiniekus.

2. Darba ligumi, izņemot atsevišķus pakalpojumus un pagaidu vai nejausūs darbus, kur liguma attiecību laiks nepārsniedz 2 nedēļas, slēdzami rakstiski, izsniedzot algotam darbiniekam Tautas labklājības ministrijas nosacīta veida grāmatiņu.

3. Liguma grāmatiņā atzīmējams strādnieka un darba devēja vārds un uzvārds, liguma nosacījumi, algas veids un apmēri, kā arī katra algas izmaksa — naudā vai natūrā.

4. Uzraudzība par šo noteikumu dzīvī izvešanu piekrit Tautas labklājības ministrijai, kuŗa arī izdod attiecīgas instrukcijas.

5. Par šo noteikumu pārkāpšanu vainīgie sodāmi pēc Soda likuma 138^l. panta.

Šie noteikumi neattiecas uz tiem darba ligumiem, kas paredzēti Rūpniecības darba likuma (bij. Kriev. lik. kop. XI sēj. II daļa 1918 g. izd.) 87.—113. pantā.

Šie noteikumi stājas spēkā 1932. g. 1. aprīlī.

Rīgā, 1932. g. 15. februārī.

Ministru prezidents M. Skujenieks.

Tautas labklājības ministris V. Rubuls.

Instrukcija pie noteikumiem par liguma grāmatiņām.

(Izdota uz „Noteikumi par liguma grāmatiņām” 4. p. pamata.
1932. g. lik. krāj. 43.)

1. Liguma grāmatiņā ierakstāmi visi ar algotu darbinieku uz brīvas vienošanās pamata noslēgtie liguma nosacījumi. Liguma grāmatiņu izsniedz algotam darbiniekam ligumu noslēdzot, bet ne vēlāk kā septiņā dienā pēc iestāšanās darbā.

2. Liguma grāmatiņā sastāv no divi daļām: pirmā daļa — liguma nosacījumi un otrā — algas rēķinu daļa.

3. Liguma grāmatiņas izpildāmas divos eksemplāros, kuŗi parakstāmi tiklab darba devējam, kā algotam darbiniekam. Pirmo eksemplāru izsniedz algotam darbiniekam, bet otro patur un uzglabā darba devējs.

4. Algotam darbiniekam grāmatiņa vajadzības gadījumā jānodod darba devējam vai uzņēmuma kantorī attiecīgām atzīmēm, pie kam ne vēlāk ka nedēļas laikā grāmatiņa izsniedzama algotam darbiniekam atpakaļ.

Piezīme. Liguma grāmatiņas pēc Tautas labklājības ministrijas nosacīta veida no zīmognodokļa atsavinātas (Likumu kopojums par zīmognodevu 46. p. 38. pkt.).

Rīgā, 1932. g. 10. aprīlī. N° 941/D.

Tautas labklājības ministru vietā,
ārlietu ministris K. Zariņš.
Darba aizsardzības departamenta
direktors Fr. Roze.

A. Ekstones darba līgums ar Liepājas Operas biedrību (1934)
Igaunijas Teātra savienības arhīvs

Rija

KRIEVU DRĀMAS TĒLPĀS

Sestdien, 4. maijā 1935. g. plkst. 8 vak.

Annas Ekstonas deju vakars

ar Latv. Nac. operas
balleta solista Arvēda Ozoliņa un čellista Ļeva Arnova
 piedalīšanos.

Pie klavierēm Tatjana Babina.

PROGRAMMA

- Gavotte . . . . . Prokofjevs
Izp. Anna Ekstons (Annas Ekstonas choreografija)
- Skerco . . . . . Brāmas
Izp. Arvēds Ozoliņš (Annas Ekstonas choreografija)
- Poema . . . . . A. Kalniņš
Izp. Anna Ekstons (Annas Ekstonas choreografija)
- Siciliana . . . . . Paradis
Izp. Ļeva Arnova
- Valsis . . . . . Šopens
Izp. Anna Ekstons (Annas Ekstonas choreografija)

- Ariekins . . . . . Debissī
Izp. Anna Ekstons (Annas Ekstonas choreografija)
- Pjero . . . . . Dvoržaks
Izp. Arvēds Ozoliņš (no Annas Pavlovas repertuāra)
- Ministrels . . . . . Debissī
Izp. Anna Ekstons (Annas Ekstonas choreografija)
- Menuets . . . . . Debissī
Izp. Ļeva Arnova
- La plus que lente . . . . . Debissī
Izp. A. Ekstons un A. Ozoliņš (A. Ekstonas choreografija)

- Sincopation . . . . . Kreislers
Izp. Anna Ekstons (Annas Ekstonas choreografija)
- Intermezzò . . . . . Granados
Izp. Ļeva Arnova
- Cake-Walke (Grotesks) . . . . . Bruklins
Izp. Anna Ekstons (Annas Ekstonas choreografija)
- Requebros . . . . . Cassado
Izp. Ļeva Arnova
- Antiskā eskize . . . . . Prokofjevs
Izp. A. Ekstons un A. Ozoliņš (A. Ekstonas choreografija)

Förstera koncertīģelis no W. Kisslinga noliktavas.

A. Ekstones radošā darba vakara programma (1935) / RMM arhīvs

Liepājas Opera

Operas baleta ansambļa un stūdiņas
baleta vakars.

„Burvja fleita“

R. Drigo balets 1 cēl.

Darbojošās personas :

Fermers	Romans Krastiņš
Fermera sieva	Anna Kļaviņa
Līza, viņu meita	Anja Ekston-Licht
Līzas draudzenes	Ottija Kārklīņa un Ellija Klemme
Lukas	Alberts Buks
Viņa draugi	Aleksandrs Stankus un Alberts Baušus
Marķīziss	Aleksandrs Matisons
Sulainis	Kārlis Blūms
Mūks	Miķelis Ķiburs

Zemnieces :

V. Simanova, N. Krēslīņa, V. Vinogrādova, K. Henkele,
B. Ozols, V. Sviņšte, F. Kundziņa, B. Jāvgo, M. Ķiburs,
T. Pikše.

Divertissements

I.

- 1) Lelles * * *
- 2) Piččikāto V. Ozols
- 3) Libelle K. Henkele
- 4) Deja spogult * * *
- 5) Sincopation Anja Ekston-Licht
- 6) Pjerro un Pjerette V. Simanova un A. Baušus

II.

- 7) Velniņš * *
- 8) Japāņu deja V. Vinogrādova
- 9) Kur tu teci, gailīti manu O. Kārklīņa un A. Stankus
- 10) Tarantelle E. Klemme, N. Krēslīņa, A. Buks
- 11) Cake-Walk Anja Ekston-Licht
- 12) Mazurka Visa baleta trupa

Diriģents: Kārlis Bunka.

Baletmeistare: Anja Ekston-Licht.

Liepājas Operas A. Ekstones baleta vakars / RMM arhīvs

Pielikums Nr. 9. A. Kozlovskā autobiogrāfijā

A. Kozlovskā portrets / LNO arhīvs

I.

Es Alberts Klostovs dzimis Liepājā 1909 g. 20. maijā. Sava pirmās
 dzimtenē savā pirmajā reizi biju pilsētas krievu pamatskolas tad
 2. cilv. klās un turpat pašā laikā ar vakariem uz Maskavu. Kur turpināju
 savu iesāto skolu tas ir komerskolu Maskavā kopā skolā biju daudzi
 latvieši no bijušajiem skolotājiem kopā ar Alēks un Oras Komarovu.
 Reizē ar komerskolu 1918 g. iestājos 1. Maskavas baleta skolā (Tjebovas
 un kopā dažāntaru veģeīta.) kurā atrados uz Jēmpobersas divus 20.
 un 11. mēnešus apmēģināju minētās skolas un biju Rīgas operas dejotājs. ~~Ar~~
 Sava jaunība pati interesējās par dejotājiem rīpās. Sakas ar tālām
 dienu saņemumu balītiem līdz patīgi pieņēmu rēķinā baletā.
 Skolā tā rīnās radītais bija E. Zilovs, tā pasmedzēji, M. Šarilo, S. Hānko
 Krišins, K. Bekoffi, un rīnā uita O. Bekoffi - raksturodeja, pastāmi man un
 mīnītiem maksimāts, citus pareģos pasmedzējus pēc rārda mākslas
 jo man nebija ar lielu lasas sāpānes skolas mācības. Sāpās bija
 jādāz cītās sariņojumos kur rāca arī dejotāji no citām baleta skolām.
 Mēsešos uzticām tāsi cānā Mordkina baleta studija un tā atrados uz
 Tjebovas, dažus 100 solus no mūsu studijas, ja vasarām piedalījāmes
 dažādos sariņojumos Zimikajās teātri kur ufpildījām dažādas dejas, kurās
 uvalūnīnos un ja bija vajadzība tad arī stālijām. Zimikajās teātri
 sapārijāmies ar māmā pēlākam baleta jauglēm Maskavā tā arī ar citām
 studijas pāņģēpām, un lēla teātra baleta arhītiem. Kamērēn le rārdu
 kur pastāstīti mūsu epodi rārda ^{man} spēdēves atūmā. Bija lēnīen uredzāts ko rārda
 Maskavas priems, kurā mani bija nonāmusi par sārta rārda pūsi, es rīnāi pāvedu
 mājam rīnāi pāņģēpās pūstis ar atgādājam lēli bēji un pastāstīji biju kopā ar
 rīnā. Tas rāca Zimāns skolas radība kurā uau nolēda pāud rārda
 salīstānos ar rīnā un māsi vāledā uz rīnā mēnisi no baleta skolas
 ar pūstīmi ja es mēnisi lārda pāņģēpās salīstānos un lēnāi kālārijā
 jāpārijā rārda skolas radība māsi lēli lēli uredzāts, dāņādāme ar rārda

Rakstniecības, teātra un
 mūzikas muzejs
 KOPIJA
 RTMM 406988

4.
ar, samētais naktis par slēptu mācību darbu šādā veidā: uz lauku mācību darbu.
No visām šīm piedalīšanām daudzas balēta uzvedumus, liku daudz ko nakti
Pēnāca 1920g. 7. maijs kad skola nīkoja savu pirmo izlaiduma vakaru,
tas bija liels notikums, uz visu gatavošos bērni bija lai jau es nebiju pie izlaiduma
pieskaitīts tad tomēr piedalījās sarīkojumā. Par visu man palicēšas vislabākās
atmiņas, un programmu no tā sarīkojuma gleznoju kā rādu sīkumu.

Sprāde nolika Korša teātri 7. maijā 1920g. Programma bija sadalīta
3 daļās. I. d. Tīra rādīta ^{tehniskā} štunda u. stunda, b. vidus d. abas šīs kombinācijas.
kurā dalībniekiem nebija nekādas rādīšanas un b. grupas.

I. d. Tīra rādīta. na mācību stunda, Pienetes smaidis, izpildījumi
bērnu gr., S. Inutovskas rādībā.

II. daļa. A. Glezunova. Gada laiki. Vecākās grupas izpildījumā.

u. B. Š'arto rādībā.

III. daļa. Speciāli uzrakstīts balēti-pantomīma „Kpenoemnaš Myža.”

uzrādīta no K. K. Heboš'ova. S. Š'fira rādībā.

Balēta skola bija mācībs bez parasta-exercīsa, rakstura dejas, pantomīma
mimodrama, gims, leļeļas par dejas mākslu, balēta muzika, kostīmu, rot
kā arī praxe bija izrādīta, ^{autora darbs} balēta kurpju taisīšana, kostīmu uzgatavošana
un audumu krāsošana. Lai jau skolu nebeidzu tad tomēr biju jau
lielā daļā sagatavots kā lielu vasaras sezonu augājais Ermitāžas teātri
kur piedalījās kopā ar jau piedzirojušiem dejotājiem. Piedalījās bijas
balēta uzvedumos. „Šba kopa.” Širi zāģi, ~~šba kopa~~. Kopējā
un veļīgā uzdevība. No labākajiem dejotājiem biju palicis viens, jo Pēnē
kurš arī nebija dalībnieks skolas izlaiduma vakara, vasarā atgriezās Latvija.
Vasaras sezonu nostrādāju Ermitāžas teātri, rudeni vēl turpināju
iet balēta skola un sāku gatavoties uz atgriešanos dzimtenē.
Norembra rīdu abtāju Maskavu un ar beģa ešeloni ieradās
Latvijā 20. novembrī 1920g. ~~Pē~~ Šātas dienu parādiju Rīgā satikos
ar Pēni, kurš jau deģa vāc sp. pabrāvēn sava dzimtā pilsētā Līvija.

Pēc atgriešanās Latvijā, apmetos uz dzīvi Riepajā, kur op. sezona bija sākusī tā tad neapdrošinājās nemaz sezonas rīdus sev. piedarot. Riepajā mani jau sagaidīja, Maskavas balēta skolas audzēne N. Boride, zēns pērdonimca Sadovska, ar kuriem sagatavoju dažus balēta numurus, un piedalījās jaunā teātrī, Riepajā sarakstīja jaunā gada sagaidīšanā Kabarija prognozi 1.11.1921g. Tā es uzaicu savos gaitas ar dejas mākslī Latvijā. Riepajā vēl piedalījās vairākos jaunā teātrī sarīkojumos līdz pat 1.11.1921g. augustā braucu uz Rīgu lai sarakstītu Nae. operā. Rīgas operā turpinājis ~~darboties~~ ^{parbaudījis} un parastīju līgumu ka dejotājs par 3.200 rubl. mēnesī. Reizē ar operas sastāvu uzaucos radīt balēta sarakstī Latviešu jaunatnes sarīcībā kur mani jauno reizē sauca par Latviešu jaunatnes ~~sarakstī~~ sarīcības balēta sarakstī balētkomistaru. Tā pirmā mana partūra ar kuriem piedalījās daudzos sarīkojumos Rīgā un citās Latvijas pilsētās bija Il. Lene. Strādās arī no Maskavas Il. Šerer-Borelli ar kuriem arī apmetos Latvijas pilsētās sarīkodams balēta vakarus. Je atbrauca O. Šperceva kurā laisījos sarakstī Nae. operā balēta vakaru un jau sāka iesūdit dažas operas dejotājum, bet pēc šī visu uzaucās uz Londonu pie Safajeva kur viņam vajadzēja uzņemties galveno lomu Apearta princese, ar viņu auzbrauca arī operas balētkomistaru. Komissars un viņa rīdā stājes par balētkomistaru Konikera-Mednis. Tas bija operas balētkomistaru pārgriešanās laiks. 1922g. vasarā atgriezās at no Londonas. N. Komissars jau slimis, kurš bija līdz atredis N. Sergejeva kurš uzaucās balētkomistaru pārgriešanās Nae. operā. N. Sergejevs atbrauca arī savam privāto balēta studiju no kurās arī v. vaugūši tagad daudz dejotāju kuri vēl līdz šai dienai brīdā Nae. operā un arī arņemis. Sergejevs arī ar sezonas sarakstī operā uzņemās pārgriešanās operas balētkomistaru un le nu sāns nācūs darbs. Līdz šim vēl nebija nevienas mēģinājums ~~uzstādīt~~ palstārgus balētkomistaru operā, Sergejevs to lūdab darja

Rakstniecības, teātra un
mūzikas muzejs
KOPIJA
RTMM 406988

11.

Kā pirmo sagatavoja "Vēlīgā Winauiba", kura daļēji nema arī
Sergejeva baleta studija. Kā galveno komu šīlotāji Marjas leatra
palisti Z. Sjeksom, M. Sergejers un B. Šarnors. Tad nāca Tachita.
Atbrūvēta arī M. Sreksis no Marjas leatra skolas un viņas laika uzveda
Purvijs Flautu. Sagatavoja arī Gulbys ezera. Bez minētiem uzvedumiem
bija jāpiedalās arī operās. Pirmā mana nedzamaņa piedalīšanās bija
opera "Marta naktis". Kura režisors Kauberts mani uzveļēja par
viņu piemērotāko deģotāju, pats sev iesūdēja deju, jo laimīgi laimīgi balotājus
bija Kor. Korva-Mednis. Bet Sergejeva iesūdījuma gāja op. "Marta" kura
deģotāju ģigamu deju, kura tā piedalījās M. Sreksis un M. Sreksis.
Šīs ģigamu dejas izrīkojās kā operas labākais rakstura deģotājs,
Par visu šo laiku M. Kaulinā bija strādājis viņa klusībā pie savas deju
skolas katlīgas morganizēšanas, un viņš mani uzveļināja pie savas
skolas par baleta grupas studijas radītāju. Ja es uzveļinājos baleta radītāja
funkcijas pie M. Kaulinā baleta skolas 1925g. sakuma lietu
uzveļināts braukt uz Argentīnu, kā deģotājs Kolon-teatrī Buenos-Airesa.
Tas nebūtu cēlā kādi pārsteigumi un neapmierības klēmīgā starokli un
varētu katru laiku beidzināt savu darbu baleta mākslā manu brauca
līdz ar S. Ošina režītu sagatavojot baleta memuārus un viņus nepieciešam
kostīmus un notis. Kā abvadoties no Rīgas sariņķu savu baleta
rakaru 9 februārī 1925g. Jā beidzams mans otrais jostms
manā darbības laikā. Pirmā skolas gadi, otrais jau kā
deģotājs ar 5 gadīgu praksi. Braucot prom no Rīgas biju
sagatavojies uz visu, bet ar stingru apveļinību, visādos
apstākļos mačīlas daudzi ko paredzēt, un visu izdot deģai.
Apbrūņojies ar daudzām padomēm ievērošanas rakstiem pie
baleta slavenībām, lielu gribu un enerģiju. Līdz ar to bez
naudas laidos pasaulē. Marta otra jostms 1925g. abstāji
Rīgu.

RLM VM
100988

Parīzē iebraucu 1925g. marta beigās. Jūdab' aizgāju
 pie Preobraženskā baleta studijā. Preobraženska man' nekad
 brauc uz Argentīnu jo tie tikai esot maui, arī tagad vel sezonas
 neesot. Nolemu palikt Parīzē. Saņemas ar daudziem prieku
 draugiem kuri dzīvoja Parīzē emigrācijā. Katrs strādāja kur nu
 kurais tagad sezonu operas vai baleta teātri nebija rājis
 muus. Sākās arī ar Monu Stāli kura tani laika strādāja
 kaut kāda tur maels kopala, bet rima slepa to. Maieys
 pie Preobraženskā. Tad saņemtu uzaiņojumu braukt uz
Romu, Konstances operā kur rā baletmeistere bija Sedora.
 Jā maieys beigās aizbraucu uz Romu, kur man darbs nepatika
 jo izrādījās ka Sedora kopā ar itālu operu brauc uz Argentīnu
 Te dabūju zināt rā tie sastādīta baleta trupā sezonai Turneja-
Šido. Rā par laimi izrādījās rā paši baletmeistari belģieši
 vajadzīgs partneris, mani izmēģināja un tā klūva par
Ditti Tarling partneri. Parastīgu līgumu rā 10. jūlijā 1925g.
 man jābūt Turneja. Atlikās gaidīt veselu mēnesi, tā arī
 parādījās šo laiku Romā apskatīdams visus muzejus rā
 arī kārtīgi ^{apskatīju} ~~izstudēju~~ Romas resturi. Romā savu brīvo laiku
 parādiju kopā ar Matrisu kuru rurs studiju dziedāšanai.
 Turneja sābija 3. mēnesi, tad ~~men~~ ^{men} bija turneja pa visu Itāliju.
 1926g. jan. sāku mācīties Milānā pie M. Caratti, kur māieys kopā
 ar Lifaru. Vasarā parastīgu līgumu ar Audree Melkers, kur pirmo
 reizi uzņemtos trupas vadību - rā baletmeistars par 12. draugiem.
 Romā 2 mēnešus mēģināju kad abas uzsaucam ceļojumu pa Itāliju
 dažād' no otra gala, Sicīlijas - Mesinas, Palermo, Katānijas un
 t. t. Jā pieuaca decembris, mūsu turneja izbeidzās, un es saistījes
 kā draugajās Šveic - Jenerā Lopera uz Šveici. 1927g. saņemtu atgriešos
 Parīzē, kur 6 ned. dejuju citā D'Kiver uz zinga, jo apstādi spieda
 un Parīzē dzīve danga. Strādājos citen' saņemas ar deju-akrobātikas
 un saistījes deju-akrobātikā ansambli pie Bianca Josea, kur
 abas uzsauc turneju pa Itāliju - Franciju un Spāniju - Afriku.

6

Tā pagāja 1927g. Atgriezās savā ģimenē Parīzē 1928g. sākumā.
Atgājāja ilgā laika radītais mākslinieks A. Parlova savā ausaumbli.
Braucis uz Londoni kur 2 nedēļas saņemot un uzskatu turneju
pa Angliju un Holandi pie divu mēnešu darbības trupai vajadzēja
braukt turneju uz Indiju un Australiju. Ģimenes apstākļu dēļ
netorejs braukt lieli un atgriezās Parīzē pie ģimenes. Pa visu
to laiku neparbrauti atgriešanās Parīzē mācījās pie Legata,
Jegorova, Perebrajuskas un Riesinskas. Tā filmētā nauda aizgāja
pa stundām un dzīves izlošanai. Te atgadijās kā aktā ar
spanu uzņemti J. Basso uzskatu turneju pa Spāniju kā baleta
ausaumbļa vadītājs. Bet pēc 2 mēn. mūsu uzņemts Basso koncerts
un mums alga neizmaksājot vārdarši ar visu dekorāciju, kostīmu
aizlīdzi un mēs visi palikām sēdēt Alkautē. Ar lielu pūli
Raut kā atgriešanās Parīzē bez naudas un pusbada, sezonas
rīdē, bet māi laime smaidīja kā arvien. M. Kuzneva dibināja
Rušu operu. Tiesi uzņemts ausaumbli, kur kā baletmeistars bija
Pa Romanovs, uzskatu sezonā ar Rnars sgors, kur specialā no
amerikas atbrauca iestādet djas M. Forins. Tas notika 1928g./29g. sē
Aizbraucot M. Forinam un arī aizgāja Romanovam no trupas mān
Lija atlicēta pagaidu vadītā - tā arī skaitlījas kā baleta reālais.
Tā 1929g. ar Opera de Bivri de Paris fondator M. Kuznevs, uzskatu
turneju Āmerikas valstīm. Brasīlijā, Argentīnā, Čīlī, Peru un
beidzot Amerikā. 1930g. atgriezās Parīzē. Bija pagājušas vairas
kā pieci gadi neredzējās Latvijas, braucis sēdēt pie reāliem.
Piepajā parādījis pats mēn. sastādījis nelielu ausaumbli no hipozis
dejtājiem un rasara atgriezās Parīzē. Te nu mān pirmo reizi
laime atstājusi, ar savu ausaumbli pats koncerts. Dejtājus
izdalījis pa dažiem citiem ausaumbliem un pats uzskatu dejtā
Lilias ausaumbliem. Kā Paramont, Garment, un, lilim.
Beidzot iestājos A. Komarovs ausaumbli kurš strādāja Jolis-Berger.
Tā kā fedējo māni aicināja par baleta režisoru teatr. Bizallo. Kur notika
dāji Čīlī 1931g. rudenim. Uzņemti M. Benoi bija pa daļu tas koncerts
un atgriezās Latvijā 1931g. sept. RLMVM
406988

RLMVM inv.Nr. 406988

Pielikums Nr. 10. A. Kozlovskā iestudējums *Gulbju ezers* (1935)

A. Kozlovskis un Ņ. Dombrovska P. Čaikovska baletā *Gulbju ezers* / LNO arhīvs

Gulbju ezers, A. Kozlovskā iestudējumā Liepājas baletā / RMM inv. Nr. 285253

Gulbju ezers, A. Kozlovska iestudējumā Liepājas baletā / RMM inv. Nr. 577158a

Pielikums Nr. 11. A. Kozlovska iestudējums Kopēlija (1935)

Ņ. Dombrovska L. Delība baletā Kopēlija / Zvejnieks, G. (1990) Dejā aizvadītā dzīve.
Latvju Mūzika. Nr. 19.

tina, V. Zemīte, V. Jaungelze, H. Pikiere, E. Tiknuss, V. Vilks.
Puisiņš dejas: A. Ulmanis, K. Jurkevics, L. Tiknuss, V. Vilks, I. Aldermanis, K. Bāliņš, K. Bubers.

II. cēlens. Pelītes: Balleta studijas audzēkņi.
Rotāja ar lēlēm: V. Riekstiņa, N. Dombrovska, A. Zālte, V. Keiše, V. Lemkina, A. Krūmiņa, O. Kizimova, V. Zālte.

Kopelijas atdzīvinašana un viņas dejas: V. Riekstiņa, N. Dombrovska, J. Vernieks.

Valsis: Bolero V. Riekstiņa, N. Dombrovska
Matrošu dejas:

III. cēlens. Stūndu valsis: H. Lūse, O. Vaškevics, A. Kupče, V. Keiše, V. Zālte, E. Timbere, V. Jaungelze, S. Skujina, T. Zeltiņa, V. Zemīte, H. Pikiere.

Ausma: E. Plāciņa, L. Tiknuss.
Rukās: A. Krūmiņa, O. Kizimova.

Līgšana: V. Lemkina, E. Plāciņa, H. Lūse, A. Zālte, V. Zālte, V. Vilks.

Priekš: (mūz. komp. dirģ. Otto Karls): V. Keiše, I. Aldermanis.

Precinieku polka: (mūz. komp. dirģ. Otto Karls): A. Zālte, E. Steins, K. Bāliņš.

Divdeja: V. Riekstiņa, N. Dombrovska, A. Ulmanis, K. Jurkevics.

Variācija: (mūz. komp. dirģ. Otto Karls): A. Ulmanis, K. Jurkevics.

Variācija: V. Riekstiņa, N. Dombrovska.
Nostēguma galopi: viss ballets.

Balletmeistars — Alberts Kozlovskis
Diriģents — Otto Karls
Dekorators — Evalds Dajevskis
Izrādi vada — Emīls Kalniņš

Starphriži pēc katra cēl. 15. min.

Rakstniecības un
 mūzikas muzejs
 KOPIJA
 RTMM 488344

Kopelija.

1. cēlens. Svanilda tuvojas mājai, kurā pie loga sēd noslēpumaina, jauna meitene, Kopelija, vecā Kopeliusa meita. Daudzi jauni puisi apstājas pie loga, jo šī meitene ir skaista, bet nevienam nav vēl izdevies ar to iepazīties. — Kopelius savu māju tur vienmēr noslēgtu un neieļauj tur neviena sveša. Svanilda šo meiteni ienīst, — jo jūt, ka viņas līgavainis Francis nav pret to, vienaldzīgs. Svanildu moca zinkāre, redzēt Kopeliju tuvāk. Kad Svanilda jau tuvojas logam, blakus Kopelijai parādās viņas tēvs, un Svanilda steidz paslēpties. Tātad pat bīdīti parādās Svanildas līgavainis Francis. Viņš sveicina Kopeliju, kurā ar rokas mājieniem atņem viņa sveicienu. Svanilda pārmet līgavainim neuzticību, neklausoties viņa aizbildinājumam, un pūlas iestāstīt Francim, ka arī viņa to vairs nemil. Līgavaiņa un līgavas aizskaidrošanas pārtrauc sanākošie jaunie puisi un meitas. Patīdās arī pilskungs un ziņo par rīt sarīkojamiem svētkiem. Pilskungs griežas pie pilsētas skatistākās meitenes Svanildas, vai tā negribētu rīt sarīkot kāzas. Svanilda negrib dot noteiktu atbildi. Uzņāk nakts. No savas mājas iznāk Kopelius. Jaunie puisi aplenc, veco meistaru un sāk to ļautri purināt. Kopelius beidzot izraujas no jauniešiem, bet burzņā tam nokrīt mājas atslēga. Atslēgu atrod Svanildas draudzenes. Zinkāres dzītas, tās dodas Kopeliusa namā. Arī Svanildas līgavainis meģina nokļūt aiz ilgotām durvīm, bet atgriežas Kopelius, un jauneklīm jābēg.

2. cēlens. Meitenes kopā ar Svanildu ienāk Kopeliusa mājā. Te viņas atrodas baismā telpā, kas piepildīta būtnēm. Drīz vien meitenes atrod, ka šīs būtnes nav nekas cits, kā nedzīvas lelles, tādā ir arī valdzinātāja Kopelija. Nu Svanildai un viņas draudzenēm vairs nav bailu, gadījums vēl tām atklāj noslēpumu, ka likt lēlēm darboties.

Liepājas operas un drāmas teātris

Kopelija.

Nūtera un Sen Leona ballets 3 cēlens.
 Mūzika L. Delibes.
 Pārstrādājis un instrumentējis Otto Karls.

PERSONAS:

Svanilda	V. Riekstiņa N. Dombrovska
Francis, viņas līgavainis.	A. Ulmanis K. Jurkevics
Kopelius	J. Vernieks
Svanildas draudzenes	A. Zālte, V. Keiše, V. Lemkina, A. Krūmiņa, O. Kizimova, V. Zālte
Pilskungs	A. Feldmanis
Kopelija	Dž. Āboltiņa-Rusmane
Kīniecis	V. Vilks
Turks	L. Tiknuss
Moris	I. Aldermanis
Zonglieris	K. Bāliņš
Astronoms	K. Bubers
I. kareivis	K. Jurkevics
II. kareivis	E. Steins

I. cēlens: Greizsirdības valsis: V. Riekstiņa, N. Dombrovska.

Mazurka: O. Vaškevics, A. Kupče, E. Timbere, S. Skujina, T. Zeltiņa, V. Zemīte, V. Jaungelze, H. Pikiere, I. Aldermanis, K. Bāliņš, K. Jurkevics, V. Vilks, E. Steins, K. Bubers.

Balāde par Vārpu: V. Riekstiņa, N. Dombrovska, A. Ulmanis, K. Jurkevics, A. Zālte, V. Keiše, V. Lemkina, A. Krūmiņa, O. Kizimova, V. Zālte.

Ungāru dejas: E. Plāciņa, H. Lūse, O. Vaškevics, A. Kupče, E. Timbere, S. Skujina, T. Zel-

Kad lelle sāk kustēties, dūsmas zvīļodams, parādās vecais meistars. Meitenes bēg, tik Svanildai neizdodas izbēgt un tā paliek, Kopeliusa nemanīta. Pa logu iekāpj Francis, te divas rokas to sagrābj ciet. Francis atzīstas, kāds iemesls to dzinis slepeni šurp. Ar sazāļotu viņu Kopelius triumfē. Ircošāni nokām tas tuvojas jauneklī krītām un pierē, tai ar to dotu dzīvību jaunai meitenei. Meitenes sasīngušā seja atdzīvojas, tās kustības kļūst brīvīkas, ar šīs rodas spožums un izteiksmē. Tā kļūvusi par cilvēku, par sievieti. Mērkis sasniegts. Kopelija ar izbrīnu vēro visu. Meitene kļūst jau pārāk drīva, dejoj, skrej apkārt, apgāz visu, kas atgādas ceļā. Tagad pamostas arī Francis. Kopelius satver jaunā meiteni un aizbida aiz aizkariem, tad pagriežas pret Francis, rādot to profam. Šo bīdīti izmanto Svanilda, lai aizbēgtu no paslēptuves kopā ar Francis. Kopelius redz Svanildu ar Francis aizbēgam. Tagad vecais meistars saprot visu: atdzīvojusies Kopelija ir bijusi Svanilda. Bet ista Kopelija ir sievietē. Nemanā nokrīt viņš starp savām lēlēm, kuras nestāj kustēties, it kā zobodamas savu veco meistaru.

3. cēlens. Pilskungam stāda priekšā saderinātos Svanildu ar Francis. Te sanākušos ļaudīs parādās Kopelius. Viņš apsūdz Svanildu un Francis pilskungam, ka viņi to apsmējuši un izpostījuši viņa dzīvokli. Svanilda lūdz piedošanu, un pilskungs samaksa Kopeliusam par nodarītiem zaudējumiem. Pilskungs dod zīmi un svētki sākas.

2097 2015
 RLMVM
 488344

Apv. 37. un 38. sp. Liepāja Pasta ielā 1 726-43 1800

Cena: RM 0.20

Liepājas Operas un drāmas teātra programiņa baletam *Kopelija* / RMM inv. Nr. 484344

Pielikums Nr. 12. A. Kozlovskā baleta iestudējums *Veltīgā uzmanība*
(1936)

RMM-287000

A. Kozlovskis un Ņ. Dombrovska baletā *Veltīgā uzmanība* / RMM inv. Nr. 287000

A. Kozlovskis un Ņ. Dombrovska baletā *Veltīgā uzmanība* / RMM inv. Nr.
286999

Pielikums Nr. 13. A. Kozlovska baleta viencēlienu iestudējumi

Viencēliena balets *Baletmeistara sapnis* (1937) / RMM inv. Nr. 286308

Viencēliena balets *Šopeniāna* (1937) / RMM inv. Nr. 492374

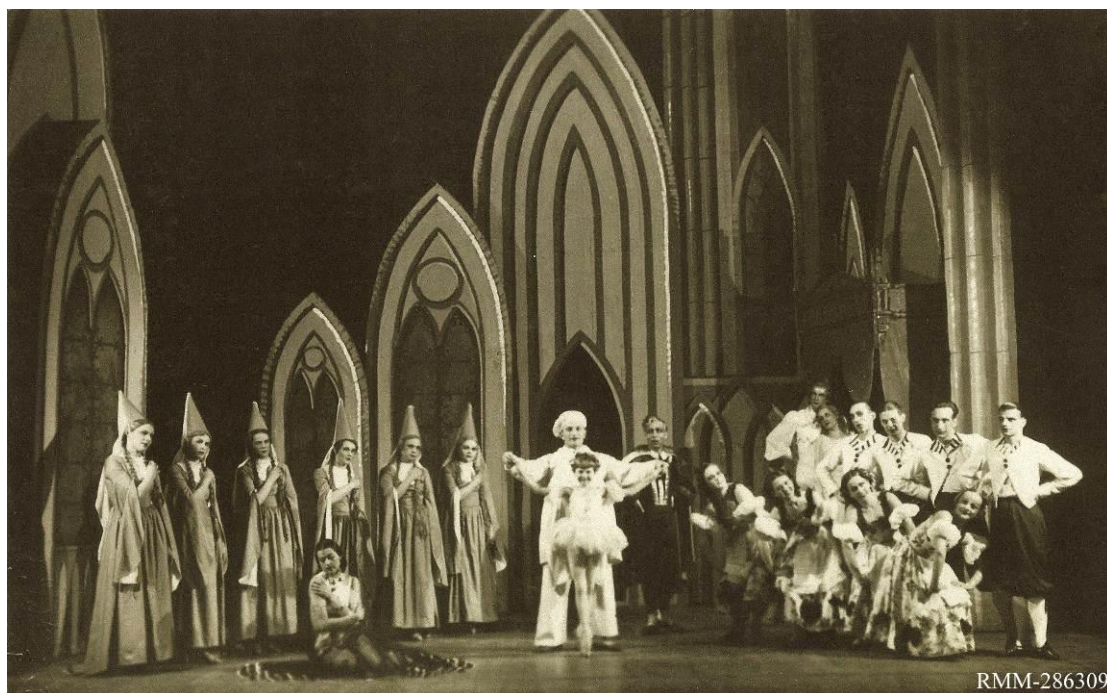
Viencēliena balets *Arlekināde* (1938) / RMM inv. Nr. 492371

Viencēliena balets *Arlekināde* (1938) / RMM inv. Nr. 492373

Pielikums Nr. 14. A. Kozlovskā oriģinālbalets *Meitene ar sērkociņiem*

Oriģinālbalets *Meitene ar sērkociņiem* / RMM inv. Nr. 286309

Oriģinālbalets *Meitene ar sērkociņiem* / RMM inv. Nr. 286311

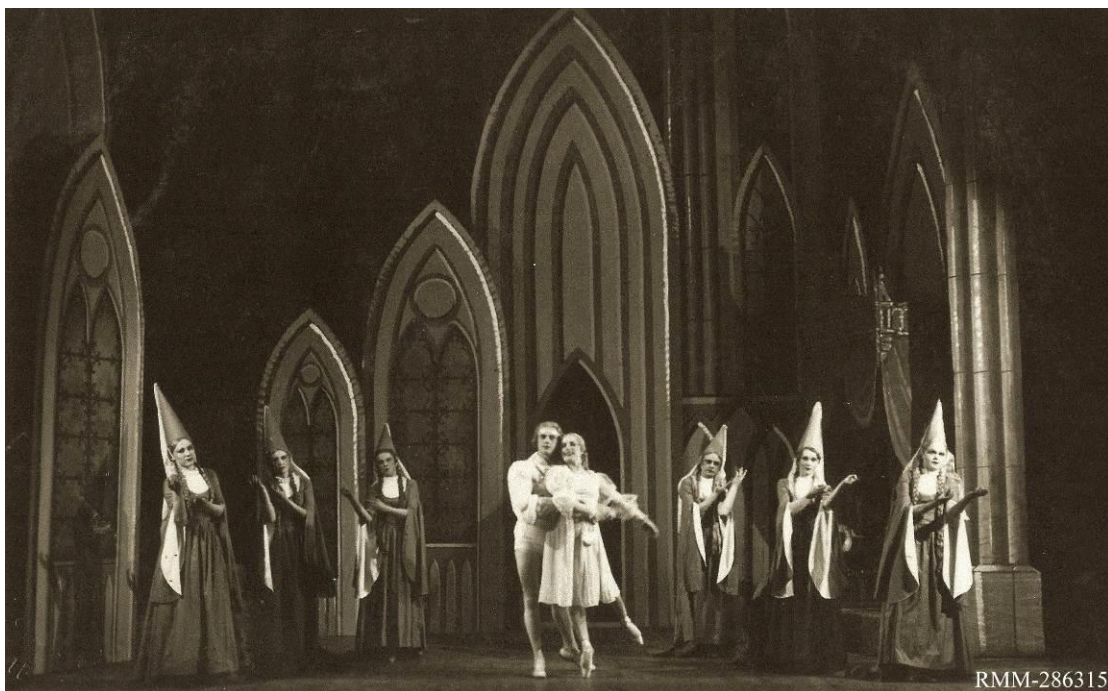

Orīginābalets *Meitene ar sērkociņiem* / RMM inv. Nr. 286312

Orīginābalets *Meitene ar sērkociņiem* / RMM inv. Nr. 286314

Orģinābalets *Meitene ar sērkociņiem* / RMM inv. Nr. 286315

Orģinābalets *Meitene ar sērkociņiem* / RMM inv. Nr. 492369

Pielikums Nr. 15. H. Tangijevas-Birznieces iestudējums baletam *Korsārs*
(1941)

Ņ. Dombrovska baletā *Korsārs* / Zvejnieks, G. (1990) Dejā aizvadītā dzīve. *Latvju Mūzika*. Nr. 19.

RMM-285255

Balets *Korsārs* / RMM inv. Nr. 285255

Pielikums Nr. 17. A. Kozlovska iestudējums Raimonda (1944)

Balets *Raimonda* / Autores personīgais arhīvs

Balets *Raimonda* / Autores personīgais arhīvs

Balets *Raimonda* / Autores personīgais arhīvs

Balets *Raimonda* / Autores personīgais arhīvs

5. Pas des dix:

Entrée:

adagio: N. Krēšlīņa, O. Kizimova, V. Keiše, V. Lemkina, O. Vaškevice, K. Jurkevics, A. Ulmanis, F. Balodis, L. Tīkņus, K. Bāliņš.

Pirmā variācija: O. Kizimova, V. Keiše, V. Lemkina un O. Vaškevice.

Otrā variācija: K. Jurkevics, A. Ulmanis, F. Balodis, L. Tīkņus, K. Bāliņš.

Trešā variācija: N. Krēšlīņa. Koda: visi iepriekšējie.

6. FINĀLS: Visi līdzdalībnieki

Baletmeistars: **Alberts Kozlovskis**

Diriģents: **Otto Karls**

Baletmeistara asistente: **Nina Dombrovska**.

Skatuves gleznotājs: **Evalds Dajevskis**

Apgaismošanas meistars: **Voldemārs Neimāns**

Skatuves meistars: **Jānis Grinbergs**

Kostīmu meistari: **Augusts Laiviņš** un **Valentīna Jansone**

Izrādi vada: **Emīls Kalniņš** un **Edgars Šteins**

Instrumentālie solisti:

Koncertmeistars **Ludvigs Bertovskis** — vijole,

Olga Pūrens — arfa, **Afrēds Strömbergs** vai

Harijs Flīšers — klavieres.

Cena: RM 0,20

LIEPĀJAS OPERAS UN DRĀMAS TEĀTRIS

RAIMONDA

L. Paškovas un M. Petipā balets 3 cēlienos (4 ainās).
A. Glazunova mūzika.

Iestudējums baletmeistara **Alberta Kozlovskā** un
Ninas Dombrovskas vadībā.

DARBOJAS:

Raimonda, grafiene de Doris . . . . . Nīna Krēšlīņa
Sibila, komtese, Raimondas krust-
māte . . . . . Silvāne Kadeģe
Klemense } Raimondas } Olga Kizimova
Henriete } draudzenes } Vera Keiše
Žans de-Briens, bruņinieks, }
Raimondas ligavainis . . . . . Kārlis Jurkevics
Abderams, saraceņu bruņinieks,
Raimondas pielūdzējs . . . . . Alberts Kozlovskis
Bernārs de Vantadurs } Aleksandrs Ulmanis
Beranže } trubadūri } Fricis Balodis
Andrējs II, Ungārijas Karālis . . . . . Arnolds Feldmanis
Baltā Dāma, Dorisu cilts priekštece Anna Tauriņa
De-Briena vēstnesis . . . . . Kārlis Bubers
Senašals, Dorisu pils pārvaldnieks Otto Puķe

Galma dāmas, viesi, bruņinieki, vasāji, Abderama svīta,
kareivji, pāži, zemnieki un t. t.

4 OCT 12/17
RMM VM
488346

Sp. „Kultūra“, Liepāja, 823-44 400

I. cēliena I. aina.

1. **Rotāja ar līrām:** O. Kizimova, V. Keiše, A. Ulmanis, F. Balodis, L. Strēle, V. Jaungelze, V. Kalniņa, T. Zeltiņa, H. Pīkīere un A. Lisovska.
2. **Vītnu valsis:** E. Plāciņa, A. Zālite, V. Lemkina, O. Vaškevice, V. Zālite, L. Strēle, S. Skujīņa, T. Zeltiņa, V. Kalniņa, H. Pīkīere, T. Suta un D. Mitule.
3. **Pīčikato:** N. Krēšlīņa.
4. **La Romanesca:** V. Keiše, O. Kizimova, A. Ulmanis un F. Balodis.
5. **Variācija:** N. Krēšlīņa.
6. **Baltās dāmas parādīšanās.**

I. cēliena II. aina.

1. **Grand Adagio:** N. Krēšlīņa, K. Jurkevics, E. Plāciņa, A. Duns, V. Zālite, S. Skujīņa, V. Lemkina, O. Vaškevice, A. Zālite, V. Jaungelze, T. Zeltiņa, V. Jaungelze, T. Zeltiņa, T. Suta, L. Strēle, H. Pīkīere, V. Kalniņa, V. Zemīte.
  2. **Fantastiskais valsis:** Visi iepriekšējie.
  3. **Pirmā variācija:** V. Zālite un S. Skujīņa.
  4. **Otrā variācija:** V. Lemkina un O. Vaškevice.
  5. **Trešā variācija:** E. Plāciņa un A. Duns vai D. Mitule.
  6. **Ceturtnā variācija:** N. Krēšlīņa.
  7. **Koda:** Visi iepriekšējie.
  8. **Mīmiska scēna:** N. Krēšlīņa un A. Kozlovskis
- Koboldi Liepājas operas un drāmas teātra baleta studijas audzēkji.

II. cēliens.

1. **Viesu ierašanās.**
2. **Grand pas d'action:** N. Krēšlīņa, A. Kozlovskis, O. Kizimova, V. Keiše, A. Ulmanis, F. Balodis.
3. **Pirmā variācija:** O. Kizimova.
4. **Otrā variācija:** V. Keiše.
5. **Trešā variācija:** A. Ulmanis.
6. **Ceturtnā variācija:** N. Krēšlīņa.
7. **Koda:** visi iepriekšējie.
8. **Zonglīeri:** V. Zālite, S. Skujīņa, V. Jaungelze, V. Zemīte, T. Suta, T. Zeltiņa, A. Tauriņa.
9. **Saraceņu puikas:** I. Aldermanis un K. Bāliņš.
10. **Saraceņi:** V. Lemkina un S. Liepiņš.
11. **Spānietes:** E. Plāciņa, O. Vaškevice, A. Duns, A. Zālite, L. Strēle, H. Pīkīere, V. Kalniņa, D. Mitule un A. Lisovska.
12. **Austrumtēce:** N. Dombrovska.
13. **Bakchanāle:** Visi iepriekšējie.
14. **Divkauja:** A. Kozlovskis un K. Jurkevics.

III. cēliens.

1. **Le cortege:**
2. **Ungāri:** A. Zālite, S. Liepiņš, V. Zālite, T. Suta, S. Skujīņa, L. Strēle, V. Zemīte, V. Jaungelze, A. Tauriņa, T. Zeltiņa, I. Aldermanis, K. Bāliņš, E. Šteins, K. Bubers.
3. **Ungāru bērni:** Liepājas operas un drāmas teātra baleta studijas audzēkji.
4. **Mazurka:** N. Dombrovska, A. Kozlovskis, E. Plāciņa, A. Zālite, L. Strēle, V. Kalniņa, H. Pīkīere, D. Mitule, A. Lisovska, V. Zālite.

Rakstniecības un
mūzikas muzejs
KOFIJA
RTMM 488346

Baleta Raimonda programmiņa / RMM inv. Nr. 488346

A. Fjodorova baletā *Raimonda* Latvijas Nacionālajā operā (1928)

Aleksandra Feodorova Raimondas lomā

Brants, G. (1937) *Latviešu balets*, Rīga: Tāle

O. Lēmanis baletā *Raimonda* Latvijas Nacionālajā operā (1928)

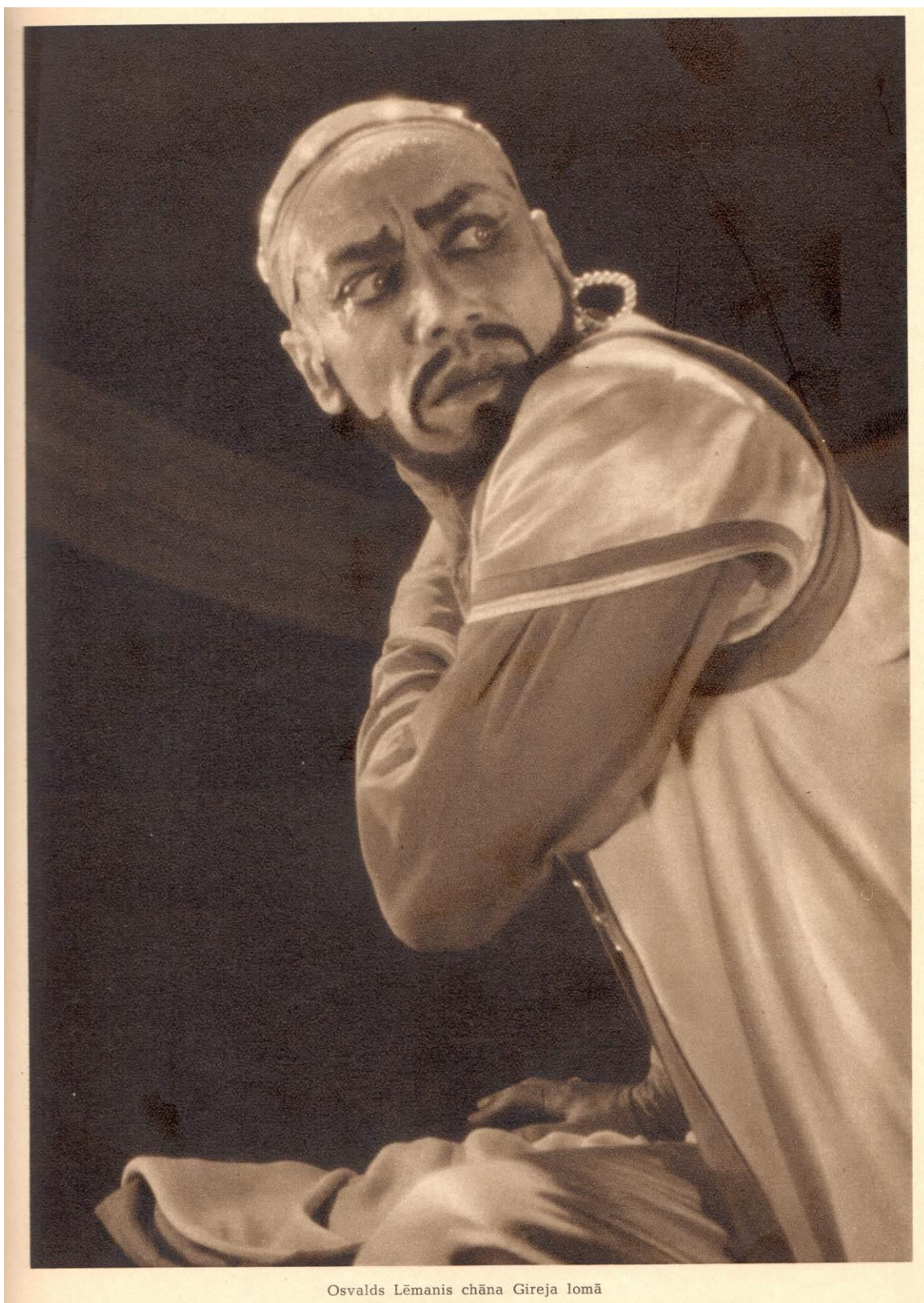

Osvalds Lēmanis chāna Gireja lomā

Brants, G. (1937) *Latviešu balets*, Rīga: Tāle

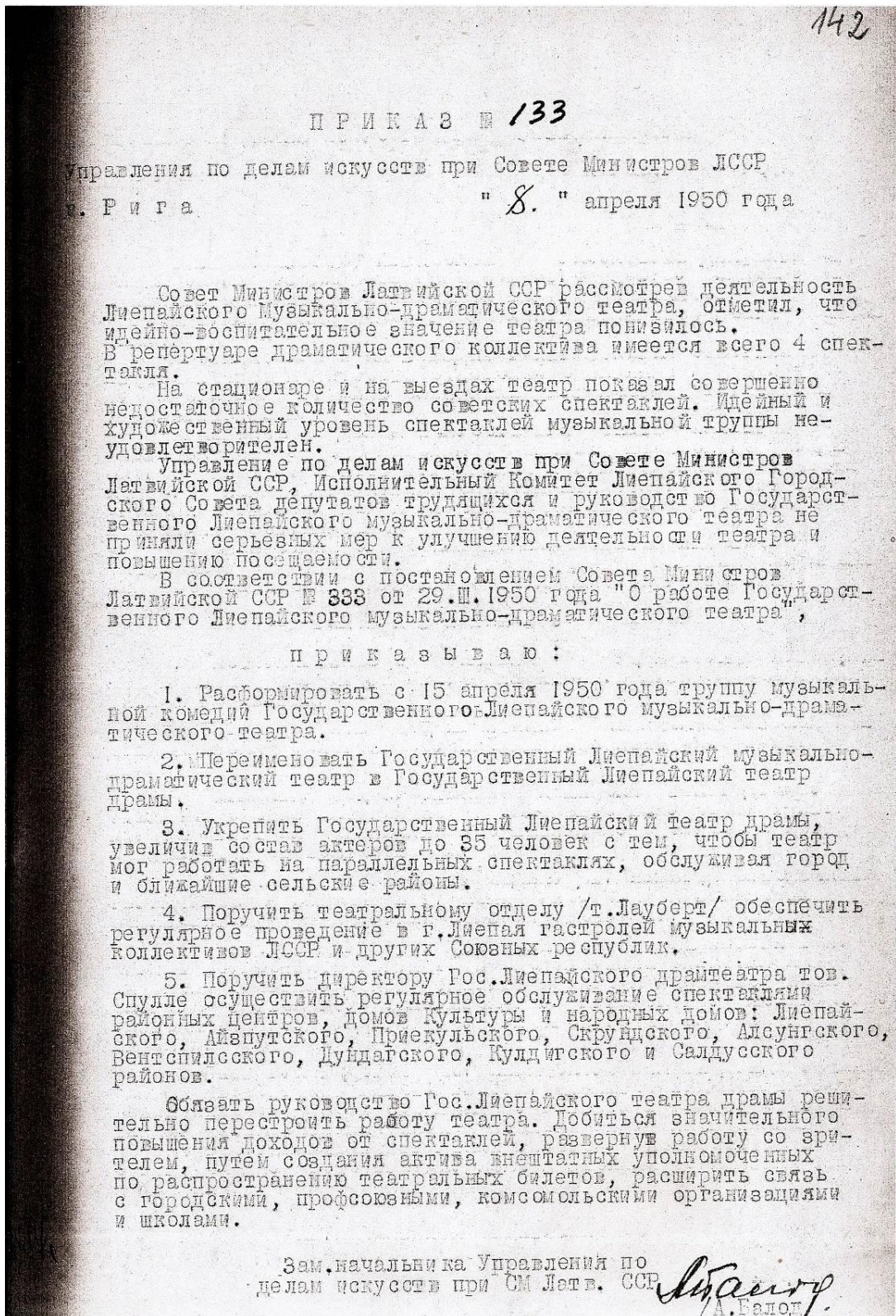
O. Lēmanis baletā *Raimonda* Latvijas Nacionālajā operā (1928)

Brants, G. (1937) *Latviešu balets*, Rīga: Tāle

**Pielikums Nr. 18. LPSR Ministru Padomes Mākslas lietu pārvaldes
lēmums**

1950. gada 8. aprīļa LPSR Ministru Padomes Mākslas lietu pārvaldes lēmums Nr. 133 /
Latvijas Valsts arhīvs, F. Nr. 627. ap. 2. lietas Nr. 17

**Pielikums Nr. 19. A. Kozlovska un Ņ. Dombrovskas mākslinieciskā un
pedagoģiskā darbība Zviedrijā**

Klasiskās dejas nodarbība / Zvejnieks, G. (1990) Dejā aizvadītā dzīve. *Latvju Mūzika*.
Nr. 19.

Par izciliem
 nopelniem
 zviedru
 baleta laukā
 princese
 Kristīne
 pasniedz
 „Carin Art”
 zelta medaļu
 Kozlovskiem
 1968. g. aprīlī
 Stokholmā.

Zvejnieks, G. (1990) Dejā aizvadītā dzīve. *Latvju Mūzika*. Nr. 19.

Topošās Stokholmas
 baleta zvaigznes
 ar savu skolotāju
 Ņīnu Kozkovsku
 no kr.:
 Viveka Junga (sēž),
 Ivonne Brosē (pieliek.),
 Lēna Eriksone-Malmšē,
 Lulū de Portfē,
 Ņīna Kozlovska un
 Monika Hiltone.

Tā tam jāizskatās! Ņīna un Alberts Kozlovski Stokholmas operā 1952. gadā.

Zvejnieks, G. (1990) Dejā aizvadītā dzīve. *Latvju Mūzika*. Nr. 19.

**Pielikums Nr. 20. V. Keišes mākslinieciskā un pedagoģiskā darbība
Kanādā**

The School's first graduate and now the first soloist of the Vera Keiss Ballet Concert Group in her pas de deux dance at the School's 11th Annual ballet recital.

VERA KEISS

SCHOOL OF CLASSICAL BALLET

Over 20 Years of Professional Experience.

BALLET - CHARACTER - ADAGIO - MIME

Main Studio: 889 O'Connor Drive,

Branch Studio: 2319 Bloer Street West,

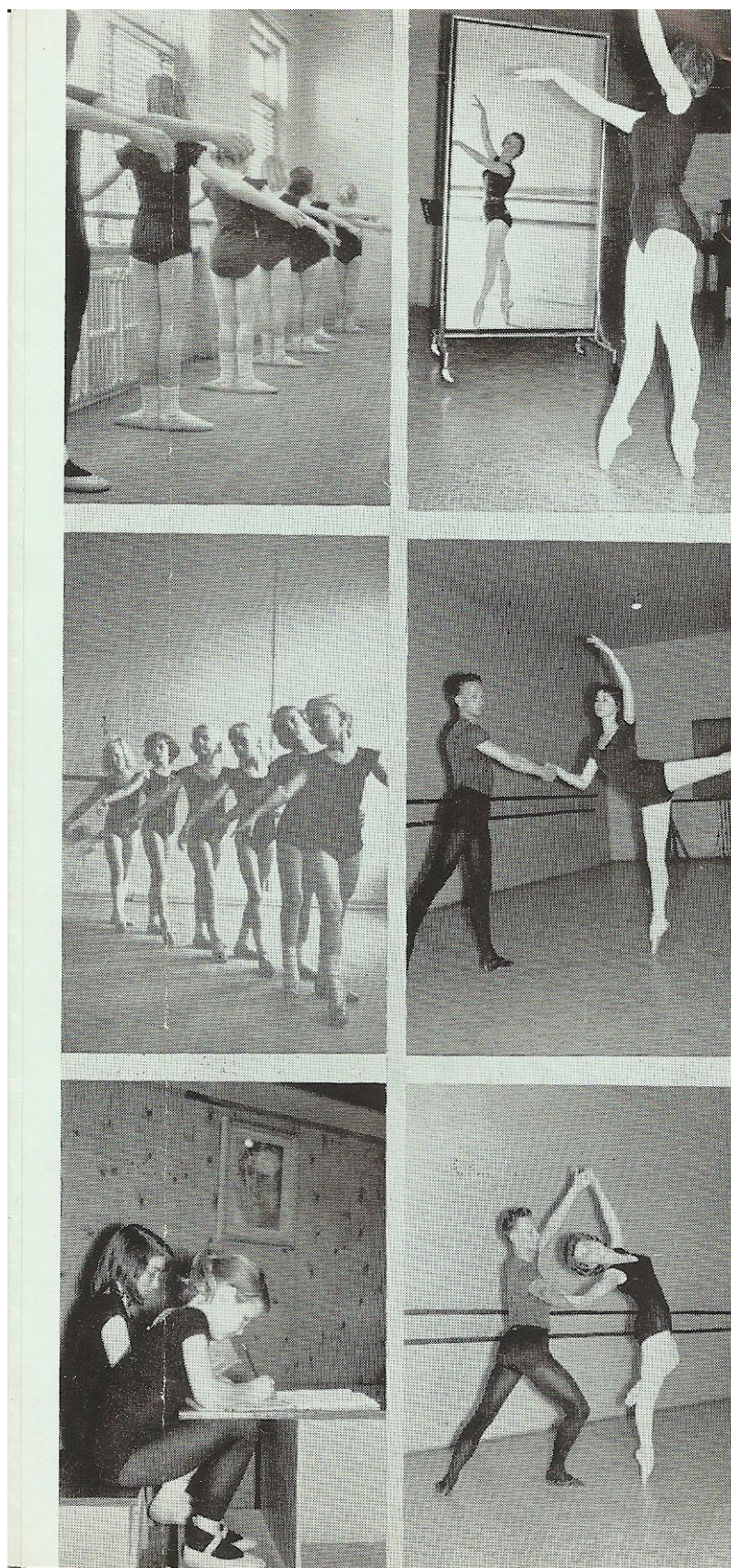
VERA KEISS BALLET CONCERT GROUP

of School's young dancers.

Information PL. 5-6621

V. Keišes baleta studijas koncertprogramma / Autores personīgais arhīvs

V. Keišes baleta studijas koncertprogramma / Autores personīgais arhīvs

PRINCIPLES OF GOOD TEACHING - from beginning to professional status

WHY do parents send their children to a ballet school and what do they expect from the lessons? The answer is that it is the only way to develop a healthy body, poise, self confidence and music appreciation. That's why so many students devote long hours to BALLET EXERCISES to strengthen personality and pleasant appearance. Today this is very important since our formal school physical programs are not effective. After years of study under strict discipline, they will develop physical conditioning so that each and every muscle of their bodies will be under subconscious control. However, the changes are greater than we normally anticipate.

BALLET EXERCISES IMPROVE THIN LEGS

The famous French ballerina and film star *Jeanmaire*, whose legs have been recognized as perfectly built, in one newspaper interview stated:

- Q. Since many girls and even dancers have over developed calves, what is the cause of this?
- A. *They have not been trained right*, said Jeanmaire.
- Q. How can a girl make her legs more beautiful?
- A. *Only by intensive BALLET EXERCISE. She can build up THIN LEGS or reduce heavy ones by selecting proper training methods.*

CHECK THE POSSIBILITIES — CHOOSE THE BEST ALTERNATIVE FOR YOU

In fact, studying ballet, means sculpturing our bodies. But there are so many 'sculptors', from unskilled beginners, who teach at random without any system and teaching controls, to professional experienced teachers.

THE SECRET OF SUCCESS...

Right from the start YOU SHOULD SELECT the BEST WAY to achieve YOUR GOAL. No guessing or fuzzy thinking. This is the secret to the right beginning. However, parents often make unpardonable mistakes in this respect. Their GREATEST MISTAKE, is that they consider only dancing schools in their immediate neighbourhood which in many instances are not really specialized in any one form of dancing. Unfortunately, the well disciplined teaching instructions is not often near YOUR HOME. Once more, select the best teacher with a proven record and reputation. The main suggestion for a beginner is to start with traditional ballet instructions which are the fundamentals for success in all systems of dancing — classical, modern, tap or acrobatic. Get the right start. Remember that in the whole Toronto Metropolitan area there are only a few ballet schools with good standards of teaching. YOU must also remember that YOUR CHILD deserves the best training and protection.

**ENROLL NOW
AND MAIL ATTACHED APPLICATION**

(Minimum age 5)

- Classes for beginners, intermediate, advanced and professional training.
- Classes are limited to 12 pupils or less to give individual attention.
- The fee \$12.50 per month includes two lessons per week, 60 minutes each.
- The fee is reduced to \$10.50 per month if two children are enrolled from the same family.
- Fees are payable one month in advance.
- Original registration fee \$2.00.

Classes forming continuously.

CLASSES COMMENCE

At MAIN STUDIO — SEPTEMBER 10th
889 O'Connor Drive

At BRANCH STUDIO — SEPTEMBER 18th
2319 Bloor Street West

For Further Information - Please Phone PL. 5-6621

Fill In and Mail this Form.

**STUDENT APPLICATION FORM
for the 1962-63 Season**

VERA KEISS SCHOOL OF CLASSICAL BALLET

889 O'Connor Drive, Toronto
2319 Bloor Street West, Toronto

Enclosed check or money order \$2.00. Required as Registration Fee.

Date ..... 196...

Full Name .....
(Please print)

Address .....

Adult ..... Age ..... Phone .....

How long have you studied ballet .....

Your former teacher .....

Signature of parent or Guardian .....

Signature on enrollment constitutes acceptance of terms as stated in this folder.

LADIES' CLASSES

In our modern society there is a need also for adults to correct and develop physical and emotional correlation and balance. Our LADIES' CLASSES provide rhythmical exercises which contribute to YOUR VITALITY, POSTURE, GOOD FEELING, WEIGHT CONTROL and GRACE. After a while YOU will find great pleasure in BALLET EXERCISES. No matter what your age or physical structure is YOUR appearance can be improved and YOUR LIFE MADE MORE PLEASANT.

CHOOSE YOUR HEALTH HOBBY — BALLET EXERCISES under direction of MRS. VERA KEISS and YOU WILL BE SATISFIED. Instructions are given in two separate three month terms with one lesson weekly. Fees only \$18.00 per term.

VERA KEISS graduated from the School of the Latvian National Opera House in 1941 and studied mostly under Helena Tangijeva-Birznieks, a pupil of Vaganova, who built up the most distinguished Russian dancers such as famous Galina Ulanova and many others. Vera Keiss danced as first soloist and soon was chosen as second ballet mistress of the Company.

In West Germany she established her first ballet school and was the artistic director and choreographer of her own ballet groupe. Since then, she danced for some seasons in The Nat'l Ballet of Canada and in 1951 opened her permanent school in Toronto. This year she established her young dancers Ballet Concert Group which in the next season will give experimental performances on an educational basis in Ontario and eventually in the U.S. Today former students of the Vera Keiss school are successfully taking professional parts in other dancing establishments. In her School Mrs. Vera Keiss teaches famous Vaganovas' (Imperial Russian) method and in her spare time since 1956 she has been working with her husband, a ballet historian and author of ballet publication on 'The World History Tree Of The Dance', the first of its kind of educational diagram. This summer Vera Keiss was invited as a guest teacher in Minneapolis, Minnesota, U.S. Below, picture shows Mrs. Vera Keiss introducing her historical ballet diagram to Mr. Leonid Lavrovsky, chief choreographer of the famous Bolshoi Theatre Ballet, Moskow.

V. Keišes baleta studijas koncertprogramma / Autores personīgais arhīvs

A. Messerers V. Keišes studijā / Autores personīgais arhīvs

M Liepa V. Keišes studijā / Autores personīgais arhīvs

1982.gadā recenzijā M.Liepas grāmatai *Es gribu dejot simt gadu* (Ē. Tivuma lit. pierakst. Rīgā: Liesma, 1981), rakstīja ...*Par spīti visiem misēkļiem, Rīgas skola pamazām iziet pasaulē. To atzimušas Padomijas mākslas autoritātes. Pirmais durvis atvēra Māris, bet vēlākā laikā tādi pasaules fainomeni, kā bijušie rīdzinieki M. Barišņikovs, A. Godunovs un citi. Cītējot Barišņikova teikto kādā televīzijas intervijā, "latviešu balets atrodas uz augsta mākslinieciska līmeņa". Latviešu balets droši soļo aiz skanīgajiem burtiem KB un BB (Ļeņingradas Kirova Balets un Maskavas Bolšoi Balet)* Ed. Keišs bija sastādījis pirmo baleta attīstības diagrammu (The Ballet Family Tree), rakstījis baleta recenzijas Latvijā un trimdā. Kā viens no pasaules atpazīstamākajiem karikatūristiem viņš veltīja savu redzējumu par M.Liepu.

E.Keiša karikatūra – veltījums M. Liepam (1981)

Foto pielikumi

Jāņa Raiņa Literatūras un Mākslas vēstures muzejs (RMM)

1. Inv. Nr. 577158/a F47/29 Liepājas opera un balets. Gulbju ezers. 1935.gads.
2. Inv. Nr. 285253 F1/29 Liepājas opera un balets. Gulbju ezers. 1935.gads.
3. Inv. Nr. 492371, LODT F2/40 Liepājas opera un balets. *Arlekināde*. 1938.gads.
4. Inv. Nr. 492373, LODT F2/30 Liepājas opera un balets. *Polovciešu dejas no operas Kņazs Igors*.1938. gads.
5. Inv. Nr. 492373, LODT F2/30 Liepājas opera un balets. *Polovciešu dejas no operas Kņazs Igors*.1938. gads.
6. Inv. Nr. 492371, LODT, F2/40 Liepājas opera un balets. Skats no baleta *Arlekināde*.
7. Inv. Nr. 286308, LODT, F2/65, Liepājas opera un balets. Skats no baleta *Baletmeistara sapnis*. 1938.gads. Foto L.Bečālis
8. Inv. Nr. 286308, LODT, F1/65, Liepājas opera un balets. Skats no baleta *Baletmeistara sapnis*. 1938.gads. Foto L. Bečālis
9. Inv. Nr. 492374, LODT, F1/57, Liepājas opera un balets. Skats no baleta *Šopeniāna*. 1938.gads. Foto L. Bečālis
10. Inv. Nr. 492369, LODT, F2/32 skats no V. Hāna baleta *Meitene ar sērkociņiem*.1939.gads. Foto L. Bečālis
11. Inv. Nr. 286309, LODT, F2/45 skats no V. Hāna baleta *Meitene ar sērkociņiem*.1939.gads. Foto L. Bečālis
12. Inv. Nr. 286311, LODT, F2/46 skats no V. Hāna baleta *Meitene ar sērkociņiem*.1939.gads. Foto L. Bečālis
13. Inv. Nr. 286312, LODT, F2/47 skats no V. Hāna baleta *Meitene ar sērkociņiem*.1939.gads. Foto L. Bečālis
14. Inv. Nr. 286314, LODT, F2/49 skats no V. Hāna baleta *Meitene ar sērkociņiem*.1939.gads. Foto L. Bečālis
15. Inv. Nr. 286315, LODT, F2/48 skats no V. Hāna baleta *Meitene ar sērkociņiem*.1939.gads. Foto L. Bečālis
16. Inv. Nr. 285255, LODT, F2/20 Liepājas pilsētas operas un drāmas teātris. Skats no baleta *Korsārs*.1941. gads.
17. Inv. Nr.285255 LODT F2/20 Liepājas pilsētas operas un drāmas teātris. Skats no baleta *Korsārs*.1941. gads.